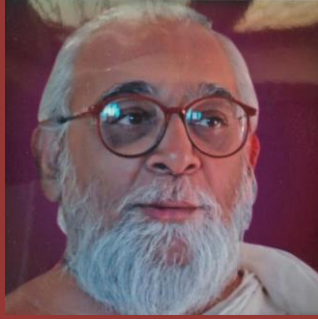

નમો નમો નિમ્મલદંસણરસ
બાલ બ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમઃ
પૂજ્યશ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગુરુભ્યો નમઃ

૧.આચાર સટીક વિષયાનુક્રમ

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

આગમ દીવાકર ડો.મુનિ દીપરત્નસાગરજી

[M.Com. M.Ed. Ph.D. શ્રુતમહર્ષિ]

આગમ વિષયાનુક્રમ શ્રેણી-૧

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ
બાલ બ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમઃ
પૂજ્યશ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગુરુબ્ધો નમઃ

આચાર સટીક વિષયાનુક્રમ

09/11/2021 મંગળવાર ૨૦૭૮ કારતક સુદ ૫

વિષયાનુક્રમ રચયિતા
આગમ દિવાકર ડૉ. મુનિ દીપરત્નસાગર
[M.Com. M.Ed. Ph.D. શ્રુતમહર્ષિ]

: સંપર્ક :

ડૉ. મુનિ દીપરત્નસાગરજી
‘પાર્શ્વ વિહાર’ જૈન દેરાસરજી, ફોરેસ્ટ રેસ્ટ હાઉસ સામે
Post ઠેબા, Dis. જામનગર, ગુજરાત 361120
Mobile 9825967397
jainmunideepratnasagar@gmail.com

આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ શ્રેણી-૧

‘આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’ સંબંધે . આરંભે આટલું કહીશ

આપના કરકમલમાં અમે ‘આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’ એવા કોમન નામથી ૪૫ આગમના ૪૫ પુસ્તકો પ્રગટ કરી રહ્યા છીએ. આ પૂર્વે ‘આગમ વિષય અનુક્રમ’ નામે અમે ૪૫ મૂળ આગમોની બૃહત્ અનુક્રમણિકા પ્રગટ કરેલી હતી. હવે દરેક આગમના પ્રત્યેક મૂલસૂત્ર અલગ અલગ મૂકી, તે સાથે તે આગમની ઉપલબ્ધ નિર્ણયિત અને વૃત્તિ સહિત આ અનુક્રમણિકા બનાવેલ છે. (તેમાં કોઈ કોઈ આગમના ભાષ્ય અને ચૂર્ણો પણ સમાવેલ છે)

‘આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’અભ્યાસ પદ્ધતિ —

૧. અમે પ્રત્યેક પેજ ઉપર ત્રણ કોલમ બનાવેલ છે, જેમાં પહેલી કોલમમાં મૂળ, વૃત્તિ, નિર્ણયિત, ભાષ્ય વગેરેની ઓળખ મૂં, વૂં, નિં, ભાં એવા સંક્ષેપથી કરી છે. બીજી કોલમમાં અંક મૂકેલ છે, જે અંક મૂળસૂત્ર કે નિર્ણયિત વગેરે સૂચવે છે. જેમ કે ‘મૂં ૨૪’ એટલે તે આગમનું ૨૪ મું મૂળ સૂત્ર.

૨. અમે સૂત્ર અનુક્રમને નોર્મલ બ્લેક ટાઈપમાં મૂકેલ છે, જ્યાં ગાથા આવી તેનો અનુક્રમ નોર્મલ બ્લુ ટાઈપમાં, નિર્ણયિત, ભાષ્ય અને ચૂર્ણોનો અનુક્રમ ઈટાલિક બ્લેક ટાઈપમાં છે. વૃત્તિ અનુક્રમ લાલ ટાઈપમાં મૂકેલ છે.

૩. અમે મૂકેલ અંક મુજબ અમારા કોઈપણ આગમ પ્રકાશનમાં જઈ તે સૂત્ર, નિર્ણયિત, વૃત્તિ આદિ શોધવા અતિ સરળ છે. તમે ફક્ત તે આગમ ખોલો, અહીં આપેલ સૂત્રાંક જોઈને તે આગમમાં તે જ સૂત્રક્રમ સુધી જાઓ, તમારી પસંદગુ સૂત્ર વાંચી શકશો. જેમ કે— તમે આચારસૂત્રની અનુક્રમણિકામાં એક વિષય પસંદ કર્યો, તેનો ક્રમ છે ‘મૂં ૨૪’ તો તમે અમારા કોઈપણ આગમ પ્રકાશનમાં જઈ આચારસૂત્ર કાઢી, ૨૪ મું સૂત્ર ખોલો, તમારો વિષય મળી જશે

વિશેષ લાભ — બધાં પ્રકાશનોમાં સમાન ક્રમાંકન હોવાથી આ ગ્રંથની મદદથી આપ અમારા પ્રાકૃત, સંસ્કૃત, ગુજરાતી કે હિન્દી; કોઈપણ ભાષામાં અને મૂળઆગમ કે સટીક, એ બંનેમાંથી કોઈપણ સ્વરૂપે આપના ઈચ્છિત વિષયનો અભ્યાસ કરી શકો છો. વળી ચારે ભાષાની તુલના દ્વારા કે મૂળ સૂત્ર અથવા તેના વિવેચન વડે આપના વિષયની તલસ્પર્શી માહિતીને સરળતાથી જાણી શકો છો કે ગહનતાથી સમજી શકો છો.

.....મુનિ દીપરત્નસાગર...

૪૫- આગમ વર્ગીકરણ

શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક વર્તમાન પરંપરા મુજબ આગમોની સંખ્યા ૪૫ નિર્ધારિત કરાયેલી છે, આ ૪૫ આગમોનું વર્ગીકરણ છ વિભાગોમાં કરાયેલ છે. તે આ
11- અંગ, 12- ઉપાંગ, 10- પયત્રા, 6- છેદ, 4- મૂલ, 2- ચૂલિકા.

[૧] અંગસૂત્રો - [૧૧]

૧. આચાર, ૨. સૂયગડ, ૩. ઠાણ, ૪. સમવાય, ૫. વિવાહપત્રતિ,
૬. નાયાધમ્મકહા, ૭. ઉવાસગદસા, ૮. અંતગડદસા,
૯. અનુત્તરોપપાતિકદસા, ૧૦. પાદહાવાગરણ, ૧૧. વિવાગસૂય

[૨] ઉપાંગસૂત્રો- [૧૨]

- ૧.ઉપવાઈઞ, ૨.રાયપ્પસેણિય, ૩.જીવાજીવાભિગમ, ૪.પત્રવણા,
- ૫.સૂરપત્રતિ, ૬.ચંદપત્રતિ, ૭.જંબૂદ્વીપપત્રતિ, ૮. નિર્યાવલિયા,
- ૯.કપ્પવર્ડિસિયા, ૧૦.પુષ્કિયા, ૧૧.પુષ્કચૂલીયા, ૧૨.વણિહદસા.

[૩] પયત્રાસૂત્રો - [૧૦]

૧. ચઉસરણ, ૨.આઉરપરચકખાણ, ૩.મહાપરચકખાણ,
- ૪.ભતપરિણા, ૫.તંદુલવેયાલિય, ૬.સંથારગ, ૭.ગચ્છાચાર,
- ૮.ગણિપીજ્ઞા, ૯.દેવિંદત્થવ, ૧૦. મરણસમાહિ.

[૪] છેદસૂત્રો - [૬]

- ૧.નિસીહ, ૨.બૃહતકપ્પ, ૩.વવહાર, ૪.દસાસુચકંઠ,
- ૫.જીચકપ્પ, ૬.મહાનિસીહ

[૫] મૂલસૂત્રો - [૪]

- ૧.આવસ્સય, ૨.ઓહનિજ્ઞુતિ (પિંડનિજ્ઞુતિ),
- ૩.દસવેયાલિય, ૪.ઉત્તરજ્ઞયણાણિ

[૬] ચૂલિકાસૂત્રો -[૨]

- ૧.નળીસૂત્ર , ૨. અનુયોગદ્ધાર.

આગમ સંબંધી અમારા બધાં જ પ્રકાશનોમાં આ વર્ગીકરણ સ્વીકારેલ છે.

.....મુનિ દીપરત્નસાગર...

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

બાલબ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમઃ

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

પૂજ્ય શ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગૂરૂભ્યો નમઃ

(૦૨) 'સૂત્રકૃત્' સટીક વિષયાનુક્રમ

	સંજ્ઞા	સંક્ષેપ	કલર	ટાઈપ	
	સૂ૦	સૂત્ર	બ્લેક	નોર્મલ	
	ગા	ગાથા	બ્લ્યુ	નોર્મલ	
	નિ૦	નિર્યુકિત	બ્લેક	ઈટાલિક	
	ભા૦	ભાષ્ય	બ્લેક	ઈટાલિક	
	ચૂ૦	ચૂર્ણી	બ્લેક	ઈટાલિક	
	વૃ૦	વૃત્તિ	રેડ	નોર્મલ	
	ભૂ૦	ભૂમિકા	બ્લેક	નોર્મલ	

-: સૂચના :-

*જ્યાં 'વિષય અનુક્રમ'માં ૧,૨,૩, એવા ક્રમ જોવા મળે ત્યાં, તે બધી નિર્યુકિત, સૂત્ર કે ગાથા આદિનો સંયુક્ત અનુક્રમ સમજવો. જેમ કે-કોઈ સ્થાને નિર્યુકિત ૨૩,૨૪,૨૫ માં ૧,૨,૩ લખ્યું છે, તો ત્યાં ત્રણે નિર્યુકિતનો સંયુક્ત ક્રમ સમજવો

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

બાલબ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમઃ

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

પૂજ્ય શ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગૂરૂભ્યો નમઃ

‘આચારસૂત્ર’ શ્રુતસ્કંધ ૧

પૃ૦	ભૂ૦	શ્રુતસ્કંધ-૧ ના આરંભે વૃત્તિમાં નોંધાયેલ મહત્વના વિષયો ‘તીર્થ’નો અર્થ અને મહત્વ, ‘આત્મ’પુરુષઃ અર્થ અને ઉપદેશ ‘અનુયોગ’ના પ્રકારો, તેનો અર્થ, મહત્વ ‘મંગલ’ તેના ભેદ, ‘આચારસૂત્ર’માં ત્રણે મંગલ ‘મંગલ’નો અર્થ, તેના ભેદ-બીજા પ્રકારે, ‘અનુયોગ’ અર્થ, તેના નિક્ષેપ આદિ દ્વારો ‘અનુયોગ’ કરનાર આચાર્ય કેવા હોય? અનુયોગના દ્વારો- ઉપક્રમ, નિક્ષેપ, અનુગમ, નય
-----	-----	---

‘આચારસૂત્ર’ અધ્યયન-૧ પૂર્વેની નિર્યુક્તિઓ

નિ૦	૧	નિર્યુક્તિકારનું મંગલ, નિર્યુક્તિ કથન અને પ્રતિજ્ઞા
નિ૦	૨	આચાર, અંગ, શ્રુતસ્કંધ વગેરે ૧૦ પદોનો નિક્ષેપ
નિ૦	૩	ચરણ ના છ, દિશાના સાત, બાકી પદોના ચાર-ચાર નિક્ષેપ
નિ૦	૪	નામ આદિ ચાર નિક્ષેપનું સર્વ વ્યાપીપણું
નિ૦	૫	આચાર અને અંગ શબ્દના નિક્ષેપનો સ્થાન-નિર્દેશ
નિ૦	૬	ભાવાચારના દ્વારો
નિ૦ પૃ૦	૭	આચાર શબ્દના બીજા નવ પર્યાયવાચી શબ્દો આચારઃઅર્થ, ભેદો, દ્રવ્યાચાર, ભાવાચાર, જ્ઞાનાદિ પંચઆચાર આચાલ, આગાલ, આકાર, આશ્વાસ, આદર્શ, અંગ, આચીર્ણ, આજાતિ, આમોક્ષ એ દશ શબ્દોના અર્થો
નિ૦	૮	કોઈપણ તીર્થમાં આચારસૂત્રનું પ્રથમ કથન
નિ૦	૯	આચારસૂત્રના અર્થને સૌથી પહેલા કહેવાના કારણો
નિ૦	૧૦	‘આચારધર’પણુ એ ગણિપણાનું પ્રધાન કારણ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦ ૫૦	૧૧	અધ્યયન અને પદ સંખ્યાને આધારે ‘આચાર’સૂત્રનું પરિમાણ આચારસૂત્રના પર્યાય નામો, તેની પિંડેષણા આદિ પાંચ ચૂલાઓ
નિ૦	૧૨	સમવતાર ક્ષારમાં બ્રહ્મચર્યાધ્યયનમાં ચૂલાઓનું અવતરણ
નિ૦	૧૩	સમવતાર ક્ષારમાં બ્રહ્મચર્યાધ્યયનમાં ચૂલાઓનું અવતરણ
નિ૦	૧૪	આચારાગ્ર, દ્રવ્ય, પર્યાય આદિ શબ્દનો અર્થ
નિ૦	૧૫	મહાવ્રતોનો સર્વ દ્રવ્યમાં અવતાર
નિ૦	૧૬	સાર ક્ષારમાં ક્ષાદશાંગી, આચાર, અનુયોગ આદિના સારનું
નિ૦	૧૭	અનુયોગનો અર્થ અને ભાવ નિક્ષેપાનો અધિકાર
નિ૦	૧૮	‘બ્રહ્મ’ના નામાદિચાર નિક્ષેપા, સ્થાપનામાં બ્રાહ્મણની ઉત્પત્તિ
નિ૦	૧૯	ક્ષત્રિય આદિ ચાર વર્ણની ઉત્પત્તિ
નિ૦	૨૦	વર્ણ અને વર્ણાંતર સંખ્યાનું કથન
નિ૦	૨૧	બ્રાહ્મણ આદિ મૂળ ચાર અને એકમેકના સંયોગથી ઉત્પન્ન ત્રણ, એ સાત વર્ણનું કથન
નિ૦	૨૨	અંબષ્ટ, ઉગ્ર આદિ નવ વર્ણાંતરોનું કથન
નિ૦	૨૩	અંબષ્ટ આદિ નવે વર્ણાંતરોની ઉત્પત્તિ કઈરીતે? - ૧
નિ૦	૨૪	અંબષ્ટ આદિ નવે વર્ણાંતરોની ઉત્પત્તિ કઈરીતે? - ૨
નિ૦	૨૫	અંબષ્ટ આદિ નવે વર્ણાંતરોની ઉત્પત્તિ કઈરીતે? - ૩
નિ૦	૨૬	વર્ણાંતરોના સંયોગોની ઉત્પત્તિ - ૧
નિ૦	૨૭	વર્ણાંતરોના સંયોગોની ઉત્પત્તિ - ૨
નિ૦	૨૮	દ્રવ્યબ્રહ્મ અને ભાવબ્રહ્મનું પ્રતિપાદન
નિ૦	૨૯	ચરણના નામ આદિ છ નિક્ષેપાનુ કથન
નિ૦	૩૦	ગતિ, આહાર, ગુણ એ ત્રણ ભેદથી ભાવ ચરણનું કથન
નિ૦	૩૧	પહેલા શ્રુતસ્કંધના નવ અધ્યયનો નામ નિર્દેશ - ૧
નિ૦	૩૨	પહેલા શ્રુતસ્કંધના નવ અધ્યયનો નામ નિર્દેશ - ૨
નિ૦	૩૩	શસ્ત્ર પરિજ્ઞા આદિ નવ અધ્યયનનો અર્થ અધિકાર - ૧
નિ૦	૩૪	શસ્ત્ર પરિજ્ઞા આદિ નવ અધ્યયનનો અર્થ અધિકાર - ૧

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૧ ‘શસ્ત્રપરિજ્ઞા’		
નિ૦	૩૫	શસ્ત્રપરિજ્ઞા અધ્યયનના ઉદ્દેશાના નામ અને અર્થ અધિકાર
નિ૦	૩૬	‘શસ્ત્ર’ ના નામ આદિ ચાર નિર્દેશ
નિ૦	૩૭	‘પરિજ્ઞા’ ના ભેદ-પ્રભેદનો નિર્દેશ, પ્રાસાદનું દષ્ટાંત
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૧, ઉદ્દેશક-૧ ‘જીવ અસ્તિત્વ’		
મૂ૦ ૫૦	૧	કેટલાકને સંજ્ઞા (જ્ઞાન)નો અભાવ સંહિતા, પદરહેદ, શ્રુત-આયુષ્યમાન આદિ શબ્દોની વ્યાખ્યા સૂત્રમાં અ ને બદલે નો પ્રયોગ કેમ?, ‘સંજ્ઞા’ની સંખ્યા અને
નિ૦	૩૮	સંજ્ઞાના નામ આદિ ચાર ભેદ, દ્રવ્ય અને ભાવ સંજ્ઞાના પેટા ભેદ
નિ૦	૩૯	અનુભવ સંજ્ઞાના આહાર સંજ્ઞા આદિ ૧૬ ભેદોના નામ અને અર્થ
મૂ૦	૨	પૂર્વભવના સ્થાનનું અજ્ઞાન
નિ૦	૪૦	દિશાનો સાત પ્રકારે નિર્દેશ
નિ૦	૪૧	દ્રવ્ય દિશાનો અર્થ અને ભેદ,
નિ૦	૪૨	ક્ષેત્ર દિશા કોને કહી છે?
નિ૦	૪૩	દશ દિશાના નામો
નિ૦	૪૪	દશે દિશાનું સ્વરૂપ-૧
નિ૦	૪૫	દશે દિશાનું સ્વરૂપ-૨
નિ૦	૪૬	દિશાનું સંસ્થાન
નિ૦	૪૭	પૂર્વાદિ ચારે તાપ દિશાનું જ્ઞાન
નિ૦	૪૮	તાપ અને તાપક્ષેત્રનો અર્થ
નિ૦	૪૯	તાપદિશાને આશ્રીને મેરુ અને લવણી ઉત્તરદક્ષિણ સ્થિતિ-૧
નિ૦	૫૦	તાપદિશાને આશ્રીને મેરુ અને લવણી ઉત્તરદક્ષિણ સ્થિતિ-૨
નિ૦	૫૧	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું કથન
નિ૦	૫૨	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું જ્ઞાન અને તેના નામો-૧
નિ૦	૫૩	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું જ્ઞાન અને તેના નામો-૨

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૫૪	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું જ્ઞાન અને તેના નામો-૩
નિ૦	૫૫	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું જ્ઞાન અને તેના નામો-૪
નિ૦	૫૬	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું જ્ઞાન અને તેના નામો-૫
નિ૦	૫૭	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું જ્ઞાન અને તેના નામો-૬
નિ૦	૫૮	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું જ્ઞાન અને તેના નામો-૭
નિ૦	૫૯	પ્રજ્ઞાપક દિશાનું સંસ્થાન
નિ૦	૬૦	ભાવ દિશાના ૧૮ ભેદો
નિ૦	૬૧	પ્રજ્ઞાપક x ભાવદિશા = ૩૨૪ દિશામાં જીવની ગતિ આગતિ-૧
નિ૦	૬૨	પ્રજ્ઞાપક x ભાવદિશા = ૩૨૪ દિશામાં જીવની ગતિ આગતિ-૨
નિ૦	૬૩	પૂર્વ જન્મ વિશેના જ્ઞાનનું હોવા કે ન હોવાપણું
મૂ૦ પૂ૦	૩	પૂર્વભવ કે પુર્નજન્મનું અજ્ઞાન અસ્તિ, મમ અને ઔપપાતિક શબ્દનો અર્થ, ભાવ દિશાનું કથન આત્મા (જીવ)ની સિદ્ધિ, પાખંડીના ૩૬૩ ભેદોનું વર્ણન આત્માના અસ્તિત્વના અસ્વીકારના દોષો
મૂ૦ પૂ૦	૪	જાતિ સ્મરણ આદિ જ્ઞાનથી પૂવાપર જન્મનું જ્ઞાન પૂર્વાપર જન્મની જાણકારીનો હેતુ સહ સમ્મયાએ શબ્દ વડે વૈશેષિક મતનું ખંડન, સન્મતિના ચાર ભેદ, આત્માના યોગાત્મા વગેરે આઠ ભેદ
નિ૦	૬૪	વિશિષ્ટ જ્ઞાન વડે જીવ અને પૃથ્વીકાયાદિનું જ્ઞાન, અવધિ આદિ કયા જ્ઞાની કેટલા ભવોને જાણે, જિનેશ્વરના ઉપદેશનું શ્રેષ્ઠપણું. ‘સ્વમતિ’શબ્દને સમજવા ધર્મરૂચિ આદિ ત્રણના દષ્ટાંતો -૧
નિ૦	૬૫	વિશિષ્ટ જ્ઞાન વડે જીવ અને પૃથ્વીકાયાદિનું જ્ઞાન, અવધિ આદિ કયા જ્ઞાની કેટલા ભવોને જાણે, જિનેશ્વરના ઉપદેશનું શ્રેષ્ઠપણું. ‘સ્વમતિ’શબ્દને સમજવા ધર્મરૂચિ આદિ ત્રણના દષ્ટાંતો -૨
નિ૦	૬૬	વિશિષ્ટ જ્ઞાન વડે જીવ અને પૃથ્વીકાયાદિનું જ્ઞાન વગેરે-૩
મૂ૦ પૂ૦	૫	આત્મવાદીનું લોકકર્મક્રિયાવાદિત્વ આત્મવાદી, લોકવાદી, કર્મવાદી, ક્રિયાવાદીનું સ્વરૂપ, ક્રિયાવાદીના કથનથી સાંખ્યવાદનું ખંડન

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૬	કર્તુ, કરાવવુ, અનુમોદવુ શબ્દો થી ત્રણે કાળના કથન વડે આત્મ અસ્તિત્વનું જાણપણું, ક્ષણિકવાદનું ખંડન
મૂં	૭	કર્મસમારંભનું જાણપણું હોવું, પરિજ્ઞાના બે ભેદ
મૂં વૂં	૮	કર્મબંધને ન જાણનારને થતા અપાય અને વિપાકનું દર્શન, પુરુષ અને અપરિજ્ઞાતકર્મા શબ્દનો અર્થ
મૂં વૂં	૯	કર્મ અને કર્મબંધને ન જાણનારનું યોનિભ્રમણ અને દુખવેદન ‘યોનિ’ નો અર્થ, ભેદો. શુભ-અશુભ યોનિઓનું અનેકરૂપપણું સ્પર્શ શબ્દથી સર્વે સંસારી જીવોનું ગ્રહણ, તેઓનું સંસારભ્રમણ
મૂં	૧૦	પરિજ્ઞાનો અર્થ અને તેના પ્રકાર
નિં	૬૭	સ્વમતિ કે અનુમાન દ્વારા કર્મબંધનું જ્ઞાન
મૂં વૂં	૧૧	જીવનના માટે થતી માન-પૂજા-સત્કારાદિ પાપક્રિયાથી કર્મબંધ જીવિત, માન, પ્રસંશા, ઇમસ્સ, ચ આદિ શબ્દોના અર્થ સંસ્તવ કે માન માટે, જન્મ-મરણથી છૂટવાદિ ક્રિયાથી
મૂં	૧૨	ક્રિયા વિશેષથી પરિમાણનિશ્ચય
મૂં	૧૩	કર્મબંધનો પરિજ્ઞાનવાળો જ મુનિ છે.
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૧, ઉદ્દેશક-૨ ‘પૃથ્વીકાય’		
વૂં	ભૂં	પરીજ્ઞાત કર્મત્વથી મુનિપણું, અપરિજ્ઞાત કર્મત્વથી યોનિભ્રમણ
નિં	૬૮	પૃથ્વીના નિક્ષેપ, પ્રરૂપણા આદિ નવ દ્વારો
નિં	૬૯	પૃથ્વીના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા
નિં	૭૦	દ્રવ્ય પૃથ્વીના ભેદ-પ્રભેદ, ભાવ પૃથ્વીનો અર્થ
નિં	૭૧	પૃથ્વીકાયના સૂક્ષ્મ અને બાદર એ બે ભેદ
નિં	૭૨	બાદર પૃથ્વીકાયના બે ભેદ: શ્વેદા અને ખર
નિં	૭૩	ખર બાદર પૃથ્વીના ૩૬ ભેદ - ૧
નિં	૭૪	ખર બાદર પૃથ્વીના ૩૬ ભેદ - ૨
નિં	૭૫	ખર બાદર પૃથ્વીના ૩૬ ભેદ - ૩
નિં	૭૬	ખર બાદર પૃથ્વીના ૩૬ ભેદ - ૪

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૭૭	વર્ણ ગંધ રસ સ્પર્શથી યોનિના હજારો ભેદો-૧
નિ૦	૭૮	વર્ણ ગંધ રસ સ્પર્શથી યોનિના હજારો ભેદો-૨
નિ૦	૭૯	બાદર અને સૂક્ષ્મ પૃથ્વીકાયના પર્યાપ્ત અપર્યાપ્ત બબ્બે ભેદો
નિ૦	૮૦	વૃક્ષના ગુલ્મ આદિ ભેદને આધારે પૃથ્વીના ભેદોનું દર્શન
નિ૦	૮૧	વનસ્પતિના ઔષધિ આદિ ભેદને આધારે પૃથ્વીના ભેદોનું દર્શન
નિ૦	૮૨	પૃથ્વી જીવોના અસંખ્ય શરીરો ભેગા થતા તે જોઈ શકાય
નિ૦	૮૩	ચક્ષુ વડે બાદર શરીરી પૃથ્વી જીવો દેખાય સૂક્ષ્મ શરીરી નહીં
નિ૦	૮૪	પૃથ્વીકાયના લક્ષણ દ્વારમાં ઉપયોગ, યોગ આદિ ૧૧ લક્ષણો
પૂ૦		પૃથ્વીકાયમાં સચિત્તાની સિદ્ધિ
નિ૦	૮૫	શરીરમાંના હાડકાના દૃષ્ટાંતે કઠણ પૃથ્વીમાં ચેતનત્વનિ સિદ્ધિ
નિ૦	૮૬	પૃથ્વીકાયના બાદર પર્યાપ્તાદિ ભેદ, તેનું પરિમાણ, અત્પબહુત્વ
નિ૦	૮૭	પૃથ્વીકાયનું પરિમાણ ‘પ્રસ્થ’ના દૃષ્ટાંતથી
નિ૦	૮૮	પૃથ્વીકાયનું પરિમાણ લોકાકાશ પ્રદેશથી
નિ૦	૮૯	કાળ અને ક્ષેત્રનું સૂક્ષ્મ-બાદરપણું
નિ૦	૯૦	કાળથી પૃથ્વીકાયનું પરિમાણ
નિ૦	૯૧	પૃથ્વીકાયનો પરસ્પર અવગાહ
નિ૦	૯૨	મનુષ્ય દ્વારા પૃથ્વીકાયનો ઉપભોગ- ચાલવું વગેરે ૧૬ પ્રકારે-
નિ૦	૯૩	મનુષ્ય દ્વારા પૃથ્વીકાયનો ઉપભોગ- ચાલવું વગેરે ૧૬ પ્રકારે-
નિ૦	૯૪	જીવો પોતાના સુખને માટે પૃથ્વી જીવોના દુઃખને ઉદીરે છે.
નિ૦	૯૫	શસ્ત્ર દ્વારમાં ‘સમાસ’ દ્રવ્ય શસ્ત્રનું કથન
નિ૦	૯૬	શસ્ત્ર દ્વારમાં ‘વિભાગ’ દ્રવ્ય શસ્ત્ર અને ભાવશસ્ત્રનું કથન
નિ૦	૯૭	પૃથ્વીકાયને થતી વેદના
નિ૦	૯૮	પૃથ્વીકાયનો આરંભ કરનાર જીવો પૃથ્વીને વેદના કે મોત આપે
નિ૦	૯૯	વધ દ્વારમાં કુતીર્થિકો દ્વારા પૃથ્વીકાયને અપાતી વેદનાનું વર્ણન
નિ૦	૧૦૦	પૃથ્વીકાયના હિંસક સાધુ ગૃહસ્થ જેવા છે, સાધુ નિંદાથી તે અનંત સંસારી થાય છે.

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૧૦૧	કરવા, કરાવવા, અનુમતિ દ્વારા જીવ વધ
નિ૦	૧૦૨	પૃથ્વીકાયના વધે તેના આશરે રહેલ અનેક જીવોનો વધ-૧
નિ૦	૧૦૩	પૃથ્વીકાયના વધે તેના આશરે રહેલ અનેક જીવોનો વધ-૨
નિ૦	૧૦૪	પૃથ્વીજીવોના સમારંભથી અટકે તે અણગાર
નિ૦	૧૦૫	પૃથ્વીવધથી વિરત, ગુપ્તિ, સમિતિ આદિ યુક્ત અણગાર બને છે
મૂ૦ વૃ૦	૧૪	લોકમાં પૃથ્વીકાયના જીવોની હિંસા શામાટે કરે છે? ‘આર્ત’ના નામ આદિ ચાર ભેદો, ભાવ આર્તનું સ્વરૂપ ઈન્દ્રિય વશવર્તી જીવો કેવા કર્મો બાંધે? તેનો વિપાક કેવો હોય? ક્રોધ આદિથી ‘ભાવ આર્ત’જીવોનું સંસાર ભ્રમણ ‘લોક’ શબ્દનો અર્થ, નામ આદિ આઠ નિક્ષેપા પરિધુનના દ્રવ્ય આદિ ભેદપ્રભેદ, ઈન્દ્રિય આશ્રિત જ્ઞાનહીનતા પ્રશસ્તજ્ઞાનધુન જીવ વિષય કષાયથી પીડિત થઈ કેવો થાય? આવા જીવો દ્વારા પૃથ્વીકાય જીવોને અપાતા દુઃખનું વર્ણન ‘આતુર’ શબ્દ દ્વારા પૃથ્વીજીવોને પહોંચાડાતી પીડાનું કથન
મૂ૦ વૃ૦	૧૫	– પૃથ્વીકાયમાં જીવોનું અસ્તિત્વ અને પ્રત્યેક શરીરીપણું –આ હિંસાથી વિરમે તે મુનિ અસંખ્યેય જીવહિંસા રૂપ પૃથ્વીકાયના હિંસક તે દ્રવ્યલિંગી. લજ્જાના લૌકિક અને લોકોત્તર બે ભેદ, લજ્જાના એકાર્થક શબ્દો કુતીર્થીકોનું ભ્રામક સાધુપણું અને ગૃહસ્થચર્યાનો અત્યાગ
મૂ૦ વૃ૦	૧૬	પૃથ્વીકાયની ત્રિવિધ હિંસા અને તે હિંસાનો હેતુ. કરવું કરાવવું કે અનુમતિ વડે પૃથ્વી સમારંભની પ્રવૃત્તિને પ્રદર્શન
મૂ૦ વૃ૦	૧૭	–પૃથ્વીકાયની હિંસાનું ફળ અને તે ફળનો જ્ઞાતા. –પૃથ્વીકાયની હિંસા જ ગ્રંથી, મોહ, મૃત્યુ, નરક છે. – પૃથ્વીકાયની હિંસાથી અનેક જીવની હિંસા. –પૃથ્વીકાય જીવોની વેદના, અંધ-બહેરા-મૂંઝા પુરુષનું દષ્ટાંત પૃથ્વીકાય હિંસા જીવને અબોધિને માટે થાય પૃથ્વીહિંસા મુખ્યત્વે મોહનીયકર્મબંધરૂપ, મરણ+નરકના હેતુરૂપ એક જીવ વધથી આઠે પ્રકારના કર્મનો બંધ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૮	– પૃથ્વીકાયના અહિંસક તે વેદનાના જ્ઞાતા. – પૃથ્વીકાયની હિંસાથી અટકવાનો ઉપદેશ. – પૃથ્વીકાયના જ્ઞાતા તે જ મુનિ.
વૂં		પૃથ્વીકાયના શસ્ત્રો– દ્રવ્ય અને ભાવ બે ભેદે. ‘પરીજ્ઞાત’ અને ‘મુનિ’ શબ્દનો અર્થ
આચાર્યસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૧, ઉદ્દેશક- ૩ ‘અષ્ટાય’		
વૂં	ભૂં	પૃથ્વીકાય અને અષ્ટાય ઉદ્દેશાનો સંબંધ
નિં	૧૦૬	અષ્ટાયના નિક્ષેપ, પ્રરૂપણા આદિ નવ દ્વારો
નિં	૧૦૭	અષ્ટાયના સૂક્ષ્મ અને બાહર એ બે ભેદ,
નિં	૧૦૮	બાહર અષ્ટાયના પાંચ ભેદ– શુદ્ધ જલ વગેરે
વૂં		શંકા– પત્રવણા સૂત્રમાં બાહર અષ્ટાયના ઘણાં ભેદો શામાટે? બાહર અષ્ટાયના પર્યાપ્તા અપર્યાપ્તા બે ભેદ
નિં	૧૦૯	અષ્ટાયનું પરિમાણ દ્વાર
નિં	૧૧૦	અષ્ટાય લક્ષણ દ્વાર, અષ્ટાયના સચેતનત્વની સિદ્ધિ
નિં	૧૧૧	અષ્ટાય ઉપભોગ દ્વાર
નિં	૧૧૨	અષ્ટાયના વધમાં પ્રવર્તનનો હેતુ
નિં	૧૧૩	શસ્ત્રના દ્રવ્ય–ભાવ બે ભેદ, બંનેના પેટા ભેદોનું કથન
નિં	૧૧૪	વિભાગથી દ્રવ્ય–ભાવ શસ્ત્રનું કથન
નિં	૧૧૫	પૃથ્વીકાય માફક અષ્ટાયના શેષ દ્વારોનું કથન
મૂં	૧૯	અનગારસ્વરૂપ (માયા ન કરવી તે)
વૂં		મુનિપણાનું પ્રથમ લક્ષણ–ગૃહત્યાગ સરળતા–માયાત્યાગ, ૧૭ પ્રકારે સંયમ આરાધે, મોક્ષમાર્ગ પ્રાપ્તિ
મૂં	૨૦	સંયમ શ્રદ્ધા ટકાવવાનો ઉપદેશ.
વૂં		જીવોના સંકલેશ કાળ અને વિશુદ્ધિ કાળ સંકલેશ અને વિશુદ્ધિની વૃદ્ધિ હાનિ કે અવસ્થિતિ કાળ શંકાના બે ભેદ. વિસ્રોતના દ્રવ્ય અને ભાવથી બે ભેદ
મૂં	૨૧	મહાપુરુષે આચરેલ માર્ગ (શિષ્યોને પણ અનુકરણીય)

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૨૨	સંયમ માર્ગ (આજ્ઞાથી અપ્કાયને જાણીને સંયમ પાળે)
મૂં વૂં	૨૩	અપ્કાયમાં જીવોનું અસ્તિત્વ, તેનો નિષેધ તે આત્માનો નિષેધ અભ્યાખ્યાન નો અર્થ, અપ્કાયમાં વિવિધ દષ્ટાંતથી સચિત્તસિદ્ધિ
મૂં વૂં	૨૪	– અપ્કાય હિંસાથી વિરમે તે મુનિ, – અપ્કાય હિંસામાં થતા દોષોનું દર્શન. – અપ્કાય હિંસાના હેતુ, તેનું ફળ, તેના ફળનો જ્ઞાતા – અપ્કાય હિંસાથી અનેક જીવોની હિંસા અપ્કાય હિંસા જીવને અબોધિને માટે થાય અપ્કાય હિંસા મુખ્યત્વે મોહનીય કર્મના બંધરૂપ, મરણ અને નરકના હેતુરૂપ. એક જીવ વધથી આઠે પ્રકારના કર્મનો બંધ અપ્કાયની હિંસાથી તેને આશ્રિત અનેક જીવોની પણ હિંસા
મૂં વૂં	૨૫	પ્રવચનમાં અપ્કાયિક જીવોનો ઉપદેશ હ્રદયશાંતિ કથનાનુસાર પાણી જીવ છે. તેના સચિત્તાદિ ૩ ભેદ. સાધુ શસ્ત્રસંબંધથી અચિત્ત પાણી જ ગ્રહણ કરે. અગ્નિના પુદ્ગલોના સંપર્કથી પાણીના વર્ણાદિ કેવા થાય? સ્વ-પર કે ઉભયકાય શસ્ત્ર પરિણત અચિત્ત જલ સાધુને કલ્પે
મૂં વૂં	૨૬	અપ્કાયના વિવિધ શસ્ત્ર વિવિધ શસ્ત્ર પરિણત જળનો ઉપભોગ કર્મબંધનું કારણ ન થાય સચિત્ત કે મિશ્ર જળનો ઉપભોગકર્તા નિયમા હિંસા કરે.
મૂં	૨૭	અપ્કાયિક હિંસાથી અદત્તાદાન દોષ
મૂં	૨૮	અપ્કાય પરિભોગ સંબંધે અન્ય મત.
મૂં	૨૯	અપ્કાયના હિંસક-અન્યમતિઓ વડે સચિત્ત જળ ઉપભોગ
મૂં	૩૦	અપ્કાય પરીભોગ સંબંધે અન્યમતનું અસારપણું
મૂં	૩૧	– અપ્કાયના હિંસકને વેદનાનું અજ્ઞાન, – અપ્કાયનો અહિંસક વેદનાનો જ્ઞાતા – અપ્કાય હિંસાથી અટકવાનો ઉપદેશ, – અપ્કાયશસ્ત્ર સમારંભજ્ઞાતા, તે જ મુનિ.

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૧, ઉદ્દેશક-૪ ‘અગ્નિકાય’		
પૂ૦	ભૂ૦	મુનિપણાના સ્વીકાર માટે અગ્નિ(તેઉ)કાયનું જીવત્વનું કથન
નિ૦	૧૧૬	અગ્નિકાયના નિરૂપ, પ્રરૂપણા આદિ નવ દ્વારો
નિ૦	૧૧૭	અગ્નિકાય જીવોના બે ભેદ
નિ૦ પૂ૦	૧૧૮	બાદર અગ્નિકાયના પાંચ ભેદ- અંગાર, અગ્નિ આદિ, બાદર અગ્નિ ક્યાં હોય?, બાદર અગ્નિકાયની ઉત્પત્તિનું ક્ષેત્ર ક્યાં? પર્યાપ્તા સાથે અપર્યાપ્તા બાદર અગ્નિકાયની ઉત્પત્તિ અગ્નિકાયની સંખ્યાત યોનિ અને યોનિના સચિત્તાદિ ભેદ
નિ૦	૧૧૯	અગ્નિના સચિત્તપણાની સાનિતી-આગિયાના તેજ અને શરીરની ઉષ્ણતાના દષ્ટાંતથી.
નિ૦	૧૨૦	અગ્નિકાયનું પરિમાણ દ્વાર અને સૂક્ષ્મ-બાદરનું અત્પબુહત્વ
નિ૦	૧૨૧	અગ્નિકાયનો બાળવા વગેરે પાંચ પ્રકારે ઉપભોગ
નિ૦ પૂ૦	૧૨૨	બાદર અગ્નિકાય જીવોની હિંસાનો હેતુ શસ્ત્રના ભેદો- દ્રવ્ય અને ભાવથી
નિ૦	૧૨૩	અગ્નિકાયનું દ્રવ્યશસ્ત્ર-સમાસ (સામાન્ય) ભેદથી
નિ૦	૧૨૪	અગ્નિકાયનું દ્રવ્યશસ્ત્ર-વિભાગ ભેદથી
નિ૦	૧૨૫	અગ્નિકાયના શેષ દ્વારો માટે અતિદેશ
મૂ૦ પૂ૦	૩૨	અગ્નિકાયિક જીવોનું અસ્તિત્વ લોક એટલે અગ્નિકાયલોક, અગ્નિકાયમાં જીવત્વનો અપલાપ ન કરે આત્મા દ્વારા જ શરીરનું નિર્માણ, જીવ તત્ત્વની સિદ્ધિ
મૂ૦ પૂ૦	૩૩	અગ્નિકાયિક જીવોની વેદનાના જ્ઞાતા ‘દીર્ઘલોક એટલે વનસ્પતિ’ એવો અર્થ શામાટે? અગ્નિ એ વનસ્પતિનું શસ્ત્ર છે. ‘દીર્ઘલોકશસ્ત્ર’ નામ શામાટે? અગ્નિનો ખેદજ્ઞ એ સંયમનો ખેદજ્ઞ. તે સંયમ અનુષ્ઠાનમાં પ્રવર્તે
મૂ૦ પૂ૦	૩૪	અગ્નિકાયિક જીવોની વેદનાના પ્રત્યક્ષદર્શી વીર શબ્દનો અર્થ. ‘અભિભવ’ ના નામાદિ ચાર ભેદ ‘કેવલી’ સંયત, અપ્રમત્ત, ચત્તવાન કઈરીતે?

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં વૂં	૩૫	અગ્નિકાયકના હિંસક પ્રમાદી અને રાંધવું આદિ પ્રયોજનવાળા જ દંડવાન કહેવાય.
મૂં વૂં	૩૬	અગ્નિકાયકની હિંસાની અકરણીયતા અગ્નિકાય-હિંસાના દંડરૂપ ફળને જાણી, વિવેકથી તેને છોડે
મૂં વૂં	૩૭	- અગ્નિકાયક હિંસાથી વિરમે તે મુનિ - અગ્નિકાયક હિંસામાં થતા દોષોનું દર્શન - અગ્નિકાયક હિંસાના હેતુ, તેનું ફળ, તેના ફળનો જ્ઞાતા. - અગ્નિકાયક હિંસાથી અનેક જીવોની હિંસા. મનુષ્યો અગ્નિકાયની હિંસા ક્યા હેતુથી કરે? આ હિંસાથીનુકસાન
મૂં વૂં	૩૮	અગ્નિકાય હિંસાથી દુઃખી થતા જીવો. અગ્નિકાય સમારંભથી ક્યા ક્યા જીવોની હિંસા થાય? અગ્નિ સમારંભમાં બાળનાર-બુઝાવનારમાં વધુ કર્મ કોણ બાંધે
મૂં	૩૯	- અગ્નિકાયના હિંસકને વેદનાનું અજ્ઞાન, - અગ્નિકાયના અહિંસક તે વેદનાનો જ્ઞાતા - અગ્નિકાયની હિંસાથી અટકવાનો ઉપદેશ, - અગ્નિકાય જ્ઞાતા તે જ મુનિ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૧, ઉદ્દેશક-પ'વનસ્પતિકાય'		
વૂં	ભૂં	ક્રમ ઉદ્ધંધન કરીને વાયુને બદલે વનસ્પતિકાય કહેવાનો હેતુ
નિં	૧૨૬	પૃથ્વીકાય કરતા વનસ્પતિકાયમાં પ્રરુપણા આદિમાં જુદાપણું
નિં	૧૨૭	વનસ્પતિકાયના બે ભેદ- સૂક્ષ્મ, બાદર
નિં	૧૨૮	બાદર વનસ્પતિકાયના ભેદ-પ્રભેદ
નિં	૧૨૯	પ્રત્યેક વનસ્પતિકાયના વૃક્ષ આદિબાર ભેદો
નિં	૧૩૦	વનસ્પતિના કોરંટક આદિ છ ભેદો
નિં	૧૩૧	પ્રત્યેક વનસ્પતિકાયના લક્ષણો સદષ્ટાંત-૧
નિં	૧૩૨	પ્રત્યેક વનસ્પતિકાયના લક્ષણો સદષ્ટાંત-૨
નિં	૧૩૩	પત્ર, રક્ધ આદિનું એકજીવત્વ
નિં	૧૩૪	પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય જીવરાશિનું પરિમાણ
નિં	૧૩૫	પ્રત્યેક વનસ્પતિકાયમાં જીવત્વની સિદ્ધિ-અનુમાન પ્રમાણથી
નિં	૧૩૬	સાધારણ વનસ્પતિકાયના લક્ષણો-૧

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૧૩૭	સાધારણ વનસ્પતિકાયના લક્ષણો-૨
નિ૦	૧૩૮	ભૂત અને યોનિનો અર્થ. મૂળ અને પ્રથમ પત્રનું એક જીવત્વ
નિ૦	૧૩૯	સાધારણ વનસ્પતિકાય (અનંતકાય)ના લક્ષણો-૧
નિ૦	૧૪૦	સાધારણ વનસ્પતિકાય (અનંતકાય)ના લક્ષણો-૨
નિ૦	૧૪૧	અનંત વનસ્પતિકાયના ભેદો
નિ૦	૧૪૨	એક આદિ અસંખ્યાત જીવોનું ચક્ષુગ્રાહ્યપણું
નિ૦	૧૪૩	અનંતકાય જીવોનું શરીર, બાદર-સૂક્ષ્મનું ચક્ષુગ્રાહ્ય-ચક્ષુ અગ્રાહ્યપણું, પ્રત્યેક અને સાધારણ વનસ્પતિની યોનિ-સંખ્યા
નિ૦	૧૪૪	સાધારણ વનસ્પતિ જીવોનું પરિમાણ
નિ૦	૧૪૫	બાદર નિગોદનું પરિમાણ
નિ૦	૧૪૬	વનસ્પતિનું ઉપભોગ દ્વાર- આહાર આદિ નવ પ્રકારે
નિ૦	૧૪૭	વનસ્પતિનું ઉપભોગ દ્વાર- આતોદ્ય આદિ આઠ પ્રકારે
નિ૦	૧૪૮	ઉપભોગ હેતુ વનસ્પતિ જીવોની હિંસા
નિ૦	૧૪૯	વનસ્પતિના સમાસ દ્રવ્ય-શસ્ત્રો
નિ૦	૧૫૦	વનસ્પતિના વિભાગ દ્રવ્ય-શસ્ત્રો
નિ૦	૧૫૧	વનસ્પતિના બાકીના દ્વારો પૃથ્વીકાય અનુસાર જાણવા
મૂ૦ પૂ૦	૪૦	અનગાર સ્વરૂપ(વનસ્પતિ હિંસા ન કરવી તે) સર્વ પાપારંભત્યાગ દ્વારા સંયમક્રિયાનું દર્શન. ક્રિયા સાથે જ્ઞાનનું કથન, પરમાર્થ તત્ત્વને જાણનાર વનસ્પતિનો આરંભ ન કરે. અણગાર શબ્દનો અર્થ. શબ્દાદિરસિક જીવો ચારે ગતિમાં ભટકે
મૂ૦ પૂ૦	૪૧	વિષય, સંસારનું કાર્ય અને કારણ (શબ્દાદિ) ગુણ અને આવર્ત(સંસાર)નું ઐક્ય વનસ્પતિમાંથી વાજિંત્ર આદિની ઉત્પત્તિ દ્વારા શબ્દાદિ ઉત્પત્તિ આવર્તના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા
મૂ૦	૪૨	શબ્દાદિ વિષયોની આસક્તિ તે સંસાર
મૂ૦ પૂ૦	૪૩	વિષય આસક્ત તે આજ્ઞા બહાર 'લોક'નો અર્થ, શબ્દાદિ લોકમાં અગુપ્ત તે જિનાજ્ઞા બહાર

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં વૂં	૪૪	શબ્દાદિ વિષયેચ્છા તે અસંયમપણું. શબ્દાદિ ગુણનો રાગી પોતાને વિષયગૃહ્ણિથી દૂર કરવા અસમર્થ, પરિણામે તે વક્ક સમાચાર અસંયમી આચરણથી નરકાદિમાં ભમે
મૂં વૂં	૪૫	શબ્દાદિ વિષયમાં પ્રમાદ તે ગૃહસ્થપણું. શબ્દાદિમાં આસક્ત, વિરતિરૂપ ભાવલિંગથી રહિત, ગૃહસ્થ જ
મૂં	૪૬	-વનસ્પતિ કાયિક જીવોની હિંસાથી અટકે તે મુનિ. -વનસ્પતિકાય હિંસામાં થતા દોષોનું દર્શન. -વનસ્પતિકાય હિંસાનું જ્ઞાન, તેનો હેતું, તેનું ફળ, ફળનાજ્ઞાતા -વનસ્પતિકાય હિંસાથી અનેક જીવોની હિંસા.
મૂં	૪૭	વનસ્પતિકાયમાં જીવ અસ્તિત્વ અને માનવ શરીર સાથે તુલના
મૂં	૪૮	-વનસ્પતિકાયના હિંસકને વેદનાનું અજ્ઞાન -વનસ્પતિકાયના અહિંસકને વેદનાનું જ્ઞાન. -વનસ્પતિકાયની હિંસાથી અટકવાનો ઉપદેશ. -વનસ્પતિકાયના જ્ઞાતા એ જ મુનિ.
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૧, ઉદ્દેશક-૬ 'ત્રસકાય'		
નિં	૧૫૨	ત્રસકાયનો અર્થ અને પૃથ્વીકાય અનુસાર ત્રસકાયની પ્રરુપણા
નિં	૧૫૩	ત્રસનો અર્થ, તેના લઘ્વિત્રસ અને ગતિત્રસ બે ભેદ
નિં	૧૫૪	ગતિત્રસના નારક આદિ ચાર ભેદ-પ્રભેદ
નિં	૧૫૫	ત્રસજીવોના ઉત્તર ભેદો-શીત આદિ ચોનિભેદો, ૮૪ લાખ ચોનિ
નિં	૧૫૬	ત્રસ જીવોના દર્શન આદિ ભેદ-પ્રભેદ-૧
નિં	૧૫૭	ત્રસ જીવોના દર્શન આદિ ભેદ-પ્રભેદ-૨
નિં	૧૫૮	ત્રસ જીવોનું પરિમાણ
નિં	૧૫૯	નિરંતર પ્રવેશ અને નિર્ગમનું પરિમાણ
નિં	૧૬૦	ઉપભોગ, શસ્ત્ર, વેદના ત્રણ ક્ષારોનું કથન
નિં	૧૬૧	માંસાદિના ઉપભોગાર્થે જીવ હિંસા-૧
નિં	૧૬૨	માંસાદિના ઉપભોગાર્થે જીવ હિંસા-૨
નિં	૧૬૩	બાકીના ક્ષારો, પૃથ્વીકાય અનુસાર જાણવા
મૂં વૂં	૪૯	સંસારનું સ્વરૂપ ત્રસજીવોના ભેદને આધારે ત્રસ જીવોના અંડજ આદિ આઠ ભેદો

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં વૂં	૫૦	અજ્ઞાનીનું ભવભ્રમણ. મંદના દ્રવ્ય અને ભાવ બે ભેદ
મૂં વૂં	૫૧	સંસારી જીવોના દુઃખ પ્રાણી, ભૂત, જીવ અને સત્ત્વના અર્થ બે પ્રકારે. સર્વે સંસારી જીવ શારીરિક માનસિક દુઃખોથી પીડિત.
મૂં	૫૨	–ત્રસ જીવોની હિંસાનો હેતુ –પૃથ્વી કાયાદિ આશ્રિત ત્રસ જીવ
મૂં	૫૩	–ત્રસકાયિક હિંસાથી અટકે તે મુનિ –ત્રસકાયિક હિંસામાં થતા દોષોનું દર્શન –ત્રસકાયિક હિંસાનું જ્ઞાન, તેનો હેતુ, તેનું ફળ, ફળના જ્ઞાતા –ત્રસકાયિકની હિંસકથી અનેક જીવોની હિંસા.
મૂં	૫૪	ત્રસકાય હિંસાના હેતુ
મૂં	૫૫	– ત્રસકાયહિંસકને વેદનાનું અજ્ઞાન, – અહિંસકને વેદનાનું જ્ઞાન – ત્રસકાય હિંસાથી અટકવાનો ઉપદેશ – ત્રસકાયના જ્ઞાતા એ જ મુનિ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૧, ઉદ્દેશક-૭ ‘વાયુકાય’		
નિં	૧૬૪	વાયુકાયના દ્વારો પૃથ્વીકાય મુજબ, વિધાનાદિમાં વિશેષતા
નિં	૧૬૫	વાયુજીવના બે ભેદ-સૂક્ષ્મ અને બાદર
નિં	૧૬૬	બાદર વાયુકાયના ઉત્કલિક આદિ પાંચ ભેદ
નિં	૧૬૭	દેવના અદૃશ્ય શરીર આદિની ઉપમાથી વાયુકાયનું સચિત્તપણું
નિં	૧૬૮	વાયુ જીવનું પરિમાણ
નિં	૧૬૯	બાદર વાયુકાયનો ઉપભોગ
નિં	૧૭૦	વાયુકાયના દ્રવ્ય શસ્ત્રો
નિં	૧૭૧	વાયુકાયના બાકીના દ્વારો, પૃથ્વીકાય સમાન જાણવા
મૂં વૂં	૫૬	વાયુકાય હિંસાથી નિવૃત્ત મનુષ્યનું સામર્થ્ય વાયુકાયમાં જીવ હોવાની શ્રદ્ધા કરવી

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં ૫૦	૫૭	આત્મસમત્ત્વ (સુખદુઃખની તુલનાના આધારે) આતંકનો અર્થ અને તેના શારીરિક-માનસિક બે ભેદ, આતંકદર્શી અર્થ, દ્રવ્ય આતંકનું દષ્ટાંત, ભાવાતંકદર્શીનું સ્વરૂપ વેદનીય કર્મથી આવતા સુખ-દુખને જાણે તે ખરો અધ્યાત્મવેદી સ્થાવર અને ત્રસ જીવના રક્ષણને માટે પ્રવર્તવાનો ઉપદેશ
મૂં ૫૦	૫૮	વાયુકાયજીવ સંરક્ષણે સંયમીપણું શાંતિગત જીવ કોને કહ્યા? દ્રવિકનો અર્થ, સાધુ કોને કહ્યા?
મૂં	૫૯	– વાયુકાયિક હિંસાથી અટકે તે મુનિ – વાયુકાયિક હિંસામાં થતા દોષોનું દર્શન – વાયુકાયિક હિંસાનું જ્ઞાન, તેનો હેતુ, તેનું ફળ, ફળનો જ્ઞાતા – વાયુકાયની હિંસાથી અનેક જીવોની હિંસા
મૂં	૬૦	– વાયુકાયથી સંપાતિત જીવોનો સંહાર – વાયુકાયહિંસકને વેદનાનું અજ્ઞાન, અહિંસકને વેદનાનું જ્ઞાન – વાયુકાય હિંસાથી અટકવાનો ઉપદેશ – વાયુકાયનો જ્ઞાતા એ જ મુનિ
મૂં ૫૦	૬૧	પૃથ્વિકાયાદિ હિંસામાં પ્રચુર કર્મબંધ એક જીવનિકાયના વધમાં બીજા નિકાય વધનો કર્મબંધ કઈરીતે?, તે બાંધનાર કોણ? તેમનું આચારરહિતપણું
મૂં ૫૦	૬૨	છ કાય જીવહિંસાથી સર્વથા વિરમવું અને તે જ મુનિપણું વસુમાન-ધની કોણ? વસુના દ્રવ્ય અને ભાવ બે ભેદ સર્વસમન્વાગતપ્રજ્ઞાનનો અર્થ, ૧૮ પાપકર્મોનો ત્યાગ, નયવિચાર
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૨ ‘લોકવિજય’		
૫૦	ભૂં	વર્ધમાનસ્વામીને નમસ્કાર, આ અધ્યયનનો હેતુ-ચારિત્રની સિદ્ધિ. લોકવિજય’નો અર્થ. અનુયોગદ્ધારો- ઉપક્રમ આદિ ચાર.

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

‘આચારસૂત્ર’ અધ્યયન-૨ પૂર્વેની નિર્યુક્તિઓ		
નિ૦	૧૭૨	અધ્યયન ૨ ના ૬ ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર
નિ૦	૧૭૩	લોક, વિજય આદિ પાંચેના નિક્ષેપા, સંસારવૃક્ષનું મૂળ કષાય-૧
નિ૦	૧૭૪	લોક, વિજય આદિ પાંચેના નિક્ષેપા, સંસારવૃક્ષનું મૂળ કષાય-૨
નિ૦	૧૭૫	લોક અને વિજયના નિક્ષેપનું કથન, લોકનો અર્થ અને નિક્ષેપ
નિ૦	૧૭૬	વિજયના નિક્ષેપા, ભાવમાં કષાયલોકનો અધિકાર
નિ૦	૧૭૭	ભાવ લોક વિજયનું ફળ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૨, ઉદ્દેશક-૧ ‘સ્વજન’		
નિ૦	૧૭૮	‘ગુણ’નો નામ, સ્થાપના આદિ ૧૫ ભેદે નિક્ષેપ
નિ૦ પૂ૦	૧૭૯	દ્રવ્યગુણ સચિત્ત, અચિત્ત, મિશ્ર ત્રણ ભેદ, તેના પ્રભેદ દ્રવ્ય અને ગુણનું ભેદ-અભેદપણું
નિ૦ પૂ૦	૧૮૦	જીવનો ગુણ સંકોચ-વિકાસ સમુદ્ધાતના કષાય આદિ સાત ભેદો
નિ૦ પૂ૦	૧૮૧	ક્ષેત્ર ગુણ આદિ કથન. ક્ષેત્ર,કાલ,ફળ,પર્યાય,ગણના,કરણ આદિ ભાવગુણ- ઔદયિક આદિ છ પ્રકારે જીવના, અજીવના ભાવગુણ
નિ૦	૧૮૨	‘મૂળ’ના નિક્ષેપા નામ આદિ ૬ ભેદે
નિ૦ પૂ૦	૧૮૩	ભાવમૂળ ઔદયિક આદિ ત્રણ પ્રકારે વિનયના પાંચ ભેદ અને વિનયનું ફળ
નિ૦	૧૮૪	સ્થાનના ૧૫ નિક્ષેપા
નિ૦	૧૮૫	શબ્દ આદિ વિષયમાં મૂળસ્થાનપણું
નિ૦	૧૮૬	વૃક્ષના દષ્ટાંતથી કર્મોનું સંસારના મૂળ રૂપે સ્થાપન
નિ૦	૧૮૭	કર્મોનું મૂળ મોહનીય કે કામગુણો, તેનાથી જ સંસાર
નિ૦	૧૮૮	મોહનીય કર્મના બે ભેદો, શબ્દાદિ પાંચ વિષયો ચારિત્રમોહ જ છે
નિ૦	૧૮૯	ચાર ગતિમાં ભ્રમણનું કારણ કર્મો, કર્મોનું કારણ કષાયો તે કષાયોનું સ્થાન વિશેષપણું
નિ૦	૧૯૦	કષાયના નિક્ષેપા ૮ ભેદે, ભાવ કષાયમાં ૧૬ ભેદ અને તેનું ફળ
નિ૦	૧૯૧	સંસારના દ્રવ્ય આદિ પાંચ ભેદો

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦ ૫૦	૧૮૨	કર્મના નામ આદિ નિર્દેશ ૧૦ ભેદ, વર્ગલાનાં દ્રવ્યાદિ ચાર ભેદ, વર્ગલાનું સ્વરૂપ વિશેષથી, ‘પ્રયોગ’કર્મ અને તેના ૧૫ ભેદો ‘સમુદાન’કર્મ, કર્મનો પ્રકૃતિબંધ અને તેની ઉત્તર પ્રકૃતિઓ કર્મનો પ્રકૃતિબંધ અને તેવા કર્મબંધના કારણો, મૂળ-ઉત્તર કર્મપ્રકૃતિનો સ્થિતિબંધ જઘન્ય-ઉત્કૃષ્ટ બે પ્રકારે કર્મના અનુભાવ(રસ)બંધનું સ્વરૂપ ભવવિપાકી અને ક્ષેત્રવિપાકી કર્મ પ્રકૃતિ કર્મનો પ્રદેશબંધ અને કર્મ બંધનું અલ્પબહુત્વ ધર્માપથિકનો અર્થ, સ્વરૂપ અને કર્મબંધ આધાકર્મ, તપોકર્મ, કૃતિકર્મ અને ભાવકર્મ,
નિ૦	૧૮૩	ઉપરોક્ત આઠ કર્મનો અધિકાર.....
મૂ૦ ૫૦	૬૩	– સંસારનું મૂળ કારણ (ગુણ અને મૂળ સ્થાનનું ઐક્ય) – વિષયી પ્રાણીની મમત્વ-પ્રવૃત્તિ સૂત્રનો પરસ્પર-અનંતર સૂત્ર સંબંધ. ગુણ અને મૂલના અર્થો. ગુણ અને મૂળસ્થાનનો કાર્ય-કારણ ભાવ. ગુણ, મૂળ અને સ્થાનનો પરસ્પર સંબંધ. સૂત્રનું અનંત અર્થપણું રાગ-ક્ષેષરૂપ પ્રમાદ અને તે કારણે થયેલ આરંભના દષ્ટાંત મમત્વ-પરિગ્રહથી પ્રમત્તતા, દુઃખ અને મૃત્યુ.
નિ૦ ૫૦	૧૮૪	સ્વજનોના ત્યાગથી કષાય, કર્મ અને ભવનો છેદ થાય સંયોગાર્થી, અર્થાલોભી, આલુંપ, સહસાકાર, વિનીવિષ્ટચિત્ત શબ્દો ના અર્થ અને તેના કર્મવિપાકો.
નિ૦	૧૮૫	સ્નેહાસક્તપણાથી જન્મ-મરણની પ્રાપ્તિ
મૂ૦	૬૪	વૃદ્ધાવસ્થામાં ઈન્દ્રિયશીથીલતા, ઈન્દ્રિય નિરૂપણ
મૂ૦ ૫૦	૬૫	વૃદ્ધાવસ્થા અને અશરણ સ્થિતિ ધનવાન એવા વૃદ્ધનું દષ્ટાંત, તેમનું અસમર્થપણું અને અપમાન
મૂ૦	૬૬	– અપ્રમાદનો ઉપદેશ, – અનિત્ય ભાવના

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૬૭	અશરણ ભાવના – અસંયમ જીવનમાં પ્રમત્તતા, કુટુંબ મમત્વાદિ
મૂં	૬૮	અશરણ ભાવના – (રોગાદિ સ્થિતિમાં ધનકુટુંબનું અશરણત્વ)
મૂં	૬૯	આત્મોપદેશ (સુખ-દુખ સ્વકૃત કર્મફળ જાણી આત્મહિત કર)
મૂં	૭૦	ચૌવનમાં ધર્મ-ઉદ્યમ કરવા ઉપદેશ
મૂં ૫૦	૭૧	ક્ષણ(અવસર)ને ઓળખવા ઉપદેશ ક્ષણનો અર્થ, ક્ષણના દ્રવ્યાદિ ચાર નિક્ષેપા ધ્રુવ કર્મપ્રકૃતિ, પ્રથમ સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિ વખતે ૨૧ પ્રકૃતિનો બંધ સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિ અને વિરતિ અવસર, આળસ આદિ ૧૩ કારણે મનુષ્ય બોધિ કે જિનવાણી ન પામે
મૂં	૭૨	ઈન્દ્રિયો સમર્થ હોય ત્યાં સુધીમાં આત્મહિત કરવાનો ઉપદેશ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૨, ઉદ્દેશક-૨ ‘અદ્રઢતા’		
૫૦	૭૦	પહેલા બીજા ઉદ્દેશાનો સંબંધ, અરતિ દૂર કરી સંયમમાં દઢ થવું
મૂં ૫૦	૭૩	અરતિ રહિતને મોક્ષ પ્રાપ્તિ સંસાર-સ્વભાવનો જ્ઞાતા મોહને દૂર કરી સંયમી થાય સંયમે રતિ કરનાર મુક્તિસુખ પામે
નિં	૧૮૬	મોહનીયના ઉદયથી થતી સંયમમાં અરતિને દૂર કરવી
મૂં ૫૦	૭૪	આજ્ઞા રહિત વર્તનથી ઉભય ભ્રષ્ટતા જિનાજ્ઞાનો અર્થ, સંયમભ્રષ્ટપુરુષો વિવેકરહિત થઈ આરંભ પરિગ્રહમાં પ્રવર્તે, દુર્લભ મનુષ્યત્વ પામીને પણ કઈ ન પામે
મૂં ૫૦	૭૫	સંસારવિમુક્તનું સ્વરૂપ, અલોભી કામભોગને ન સેવે વિમુક્ત, પાર અને પારગામીનો અર્થ, લોભની કષાયોમાં મુખ્યતા
મૂં	૭૬	અણગારનું સ્વરૂપ, અજ્ઞાનીની પ્રવૃત્તિ, તે શામાટે દંડપ્રવૃત્તિ કરે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં ૫૦	૭૭	હિંસાથી નિવૃત્તિ અને અહિંસા ઉપદેશ પાપના બંધને જાણીને પરચકખાણપૂર્વક તેનો ત્યાગ કરે જ્ઞાનાદિ યુક્ત ભાવમાર્ગ જાણીને કોઈપણ દંડ કે પાપનો ત્રણ યોગ અને ત્રણ કરણથી ત્યાગ કરે
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૨, ઉદ્દેશક-૩ ‘મદનિષેધ’		
મૂં ૫૦	૭૮	ગોત્રમદ નિષેધ, ઉચ્ચગોત્રની સ્પૃહા ન કરવી, પ્રત્યેક જીવને સુખ પ્રિય સંસારી જીવની ઉચ્ચ-નીચ ગોત્રમાં ઉત્પત્તિ અને કર્મ પ્રકૃતિ એકેન્દ્રિય થી ત્રસકાય સુધી ઉત્પત્તિનું પુદ્ગલ આવર્ત સ્વરૂપ ઉચ્ચ-નીચ ગોત્રના કંડકો જાણીને અહંકાર કે દીનતા ન કરવી શુભ પ્રકૃતિના ઉદયે સુખ મળે છે
મૂં ૫૦	૭૯	અંધત્વ આદિ વિપાકને જોઈ સમિતિભાવે રહેવું પોતાના પ્રમાદથી જ અંધત્વ આદિ અને વિવિધ વેદનાની પ્રાપ્તિ જીવહિંસા આદિ છોડીને મહાવ્રતની સાથે ઉત્તરગુણો પણ પાળે દ્રવ્ય અને ભાવથી અંધનું સ્વરૂપ, દ્રવ્ય-ભાવથી બધીર આદિ ધર્મમાં પ્રમાદથી વિવિધ યોનિભ્રમણ, ઉચ્ચ ગોત્રાદિનો અહંકાર
મૂં ૫૦	૮૦	અજ્ઞાની જીવનું રોગાદિથી પીડિત થઈ ભવ-ભ્રમણ વિષય આસક્તિ અને મમત્વથી વિપરીત પ્રવૃત્તિ ઉચ્ચ ગોત્રના અભિમાનથી હત-ઉપહત થાય, જન્મ-મરણ અનુભવતો હતચિત્ત બની ધર્મવિરુદ્ધ લવારા કરે
મૂં ૫૦	૮૧	મોક્ષ અભિલાષીનું સ્વરૂપ, પરિગ્રહાસક્ત પ્રાણીની પ્રવૃત્તિ, અસંયમી જીવનથી સંસારભ્રમણ અસંયમી જીવિત પ્રિય હોય તેવાની પ્રવૃત્તિ, પરિગ્રહની અસારતાને ન જાણનારનું સ્વરૂપ અને તેનો વિપાક મુનિ અને તીર્થંકરનો અર્થ ઓઘ બે પ્રકારે- દ્રવ્ય અને ભાવથી

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૮૨	મૃત્યુ-અકાલતા, જીવનપ્રિયતા, સુખેચ્છા, દુઃખપ્રતિકૂળતા અસંયમી જીવની પ્રવૃત્તિ, ધનમમત્વ, સંપત્તિનાશ અજ્ઞાનીની પ્રવૃત્તિ અને તે પ્રવૃત્તિનું ફળ વૂં ‘અતીરંગમ’ અને ‘અપારંગમ’નો અર્થ તથા તે બંનેનો ભેદ કુતિર્થિક અને વેશધારી મોક્ષમાં કેમ ન જાય ?
મૂં	૮૩	તત્વજ્ઞાને ઉપદેશની અનાવશ્યકતા, બાળ જીવને ઉપદેશ વૂં ઉપદેશ અને દષ્ટા શબ્દનો અર્થ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૨, ઉદ્દેશક-૪ ‘ભોગાસક્તિ’		
મૂં	૮૪	– ભોગથી રોગ – અશરણ ભાવના, કુટુમ્બી પરસ્પર શરણ ન બને – એકત્વ ભાવના વૂં – સ્વ સુખદુઃખનો ભોક્તા – ભોગાસક્તિ બાળજીવને કામભોગથી વિવિધ રોગ અને ભયંકર ભવભ્રમણ સંસારમાં વિષયરસના કટુફળ સંબંધે બ્રહ્મદત્તનું દષ્ટાંત ઉત્તમપુરુષો દ્વારા આત્માને અશુભ કર્મો સહેવા ઉપદેશ
મૂં	૮૫	સંપત્તિ મોહ
મૂં	૮૬	– વિષય ભોગ વિરક્તિ ઉપદેશ, – સ્ત્રી મોહ અને તેનું ફળ વૂં – પ્રમાદ અને આસક્તિ ત્યાગનો ઉપદેશ. ‘શાંતિ’નો અર્થ, ભોગલાલચુને તેની પ્રાપ્તિ કે અપ્રાપ્તિમાં દુખ જ.
મૂં	૮૭	– ભોગેચ્છાની ભયંકરતા, – અહિંસા ઉપદેશ વૂં – સંયમનું સમ્યગ્ આરાધન મોક્ષાર્થી સાધુનું આચરણ કેવું હોય?

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૨, ઉદ્દેશક-૫ ‘લોકનિશ્રા’

વૃં	ભૂં	ચોથા અને પાંચમાં ઉદ્દેશાનો સંબંધ- દીર્ઘ સંયમ યાત્રાર્થે દેહના પરિપાલન માટે લોકનિશ્રાએ વિહરવું
મૂં વૃં	૮૮	પુત્રાદિને માટે ગૃહસ્થને આહારાર્થે કર્મસમારંભ કાચિકી આદિ ક્રિયા વડે હિંસા, સંરંભ, સમારંભ, આરંભનો અર્થ
મૂં વૃં	૮૯	સંયમીનું આહારગ્રહણ અને સંયમપાલન અણગાર, આર્ય, આર્યપ્રજા, આર્યદર્શી અને અચંસંધીની વ્યાખ્યા ભાવસંધિનો અર્થ, તે કઈરીતે થાય? નિરામગંધી કઈરીતે બને?
મૂં વૃં	૯૦	– કૃત્ય-વિકૃત્ય નિષેધ – કાળ આદિનો જ્ઞાતા, – નિર્મમત્વી સાધુપણું કઈરીતે પાળે? નવ કોટિ પરિશુદ્ધ આહાર એટલે શું? પિંડેષણાના કાલજા, બલજા, માત્રજા આદિ ૧૧ ભેદો ઉદ્ભવ, ઉત્પાદના, એષણા દોષોનો નામોલ્લેખ
મૂં વૃં	૯૧	– રાગદ્વેષનું છેદન, – વસ્ત્રાદિની ઉચિત ચાચના ઔદિક, ઔપગ્રહિક ઉપધિ, વસ્ત્રૈષણા પાત્રૈષણાનું કથન અવગ્રહનો અર્થ અને પાંચ પ્રકારનો અવગ્રહ
મૂં વૃં	૯૨	આહાર વિધિ અને સંગ્રહનો અભાવ આહારના ઉપલક્ષણથી વસ્ત્ર, ઔષધ આદિ પાણ લેવા
મૂં વૃં	૯૩	– ધર્મોપકરણનું અપરિગ્રહીત્વ – આર્યોક્ત માર્ગ વિદિત વેદ્ય અર્થાત પંડિતની વ્યાખ્યા
મૂં	૯૪	– કામભોગ, – આયુષ્ય, – કામીનું સ્વરૂપ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

૫૦		કામના બે ભેદ, પ્રમાદ ન કરવા ઉપદેશ, કામનો ત્યાગ દુષ્કર
મૂં	૯૫	સર્વજ્ઞ, વિષયાસક્તનું ભવ ભ્રમણ, અવિષયીની પ્રશંસા શરીરની અસારતા અને પંડિત પુરુષનું કર્તવ્ય
૫૦		‘વીર’ કોને કહેવાય?, શરીરની અશુચિનું વર્ણન
મૂં	૯૬	માયા નિષેધ, અવિરતિનું ફળ
૫૦		વમેલા ભોગોનું ફરી સેવન ન કરે
મૂં	૯૭	બાલસંગ અને સાવધ ચિકિત્સા નિષેધ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૨, ઉદ્દેશક-૬ ‘અમમત્ત્વ’		
મૂં	૯૮	સાધકે પાપકર્મ ન કરવું.
૫૦		ચિકિત્સાને પાપ પ્રવૃત્તિ જાણી-સમજી તેનો ત્યાગ કરવો
મૂં	૯૯	- પાપકર્મકર્તા અને તેનું ફળ - પ્રમાદથી દુઃખ અને તે જ્ઞાનથી કર્મ ઉપશમન
૫૦		એક કાયના આરંભમાં છ એ કાયની હિંસા પાપ કર્મો શામાટે કરે ? તે કર્મના વિપાકો
મૂં	૧૦૦	- મમત્ત્વ ત્યાગે મુનિપણું - લોક સંજ્ઞા જ્ઞાન અને સંયમમાં પ્રવૃત્તિ
૫૦		પરિગ્રહના બે ભેદ- દ્રવ્ય અને ભાવ
મૂં	૧૦૧	વીર લક્ષણ
૫૦		રતિ અરતિ ત્યાગ દષ્ટભાવ મુનિ કોણ ? સંયમમાં અરતિ ન કરે
મૂં	૧૦૨	- લૌકિક સુખનિષેધ, - કર્મચ્છેદન
૫૦		મનોજ્ઞ-અમનોજ્ઞ શબ્દાદિને સમ્યક્ રીતે સહન કરે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં ૫૦	૧૦૩	વીર લક્ષણ – રુક્ષ શુષ્ક આહારી, સમ્યક્ત્વદર્શી મુનિના સંયમની વ્યાખ્યા
મૂં ૫૦	૧૦૪	– દુર્વસુ – સુવસુ મુનિના લક્ષણ – લોક સંયોગ ત્યાગે મોક્ષમાર્ગ અસંયત લોકના બે ભેદ – દ્રવ્ય અને ભાવ
મૂં	૧૦૫	– દુઃખ પરિજ્ઞા – કર્મનો જ્ઞાતા, આસ્રવમાં અપ્રવૃત્તિ – પરમાર્થ દષ્ટા – ઉપદેશમાં સમભાવ
મૂં ૫૦	૧૦૬	ધર્મોપદેશકને પુરુષ આદિના જ્ઞાનની આવશ્યકતા ધર્મકથા અવિધિથી કહેવાના નુકસાન, ધર્મકથા કઈ રીતે કરવી? ધર્મકથા વિધિજ્ઞાનું સ્વરૂપ,
મૂં ૫૦	૧૦૭	હિંસા – લોકસંજ્ઞાનો ત્યાગ કુશલ સાધકનું કૃત્ય-અકૃત્ય, કરણીય-અકરણીય
મૂં	૧૦૮	ઉપદેશ – બાળજીવને માટે

આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૩ ‘ભાવસુમ’

આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૩, ઉદ્દેશક-૧ ‘અમમત્ત્વ’

૫૦	ભૂં	ઉદ્દેશક ૫ અને ૬ નો સંબંધ, ત્રસકાયના ઉપક્રમ આદિ દ્વારા
નિં	૧૮૭	ઉદ્દેશક ૧ અને ૨ નો અર્થાધિકાર
નિં	૧૮૮	ઉદ્દેશક ૩ અને ૪ નો અર્થાધિકાર
નિં	૧૮૯	શીત અને ઉષ્ણના નામ આદિ ચાર નિર્દેશ
નિં	૨૦૦	શીત અને ઉષ્ણના દ્રવ્ય અને ભાવ નિર્દેશોના
નિં	૨૦૧	જીવના ભાવગુણનું શીત-ઉષ્ણરૂપ કથન
નિં	૨૦૨	પરિષ્ઠના શીત અને ઉષ્ણ ભેદોના નામ
નિં	૨૦૩	પરિષ્ઠના શીત અને ઉષ્ણ ભેદોનું કથન
નિં	૨૦૪	શ્રમણધર્મ અને સંયમમાં શીત અને ઉષ્ણપણું
નિં	૨૦૫	ઉપશમનો અર્થ અને તેનું શીતપણું
નિં	૨૦૬	સુખ-દુઃખનું શીત-ઉષ્ણપણું કઈરીતે ?

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિં	૨૦૭	સુખપદનું શીત-ઉષ્ણપણું
નિં	૨૦૮	કષાયપદનું શીત-ઉષ્ણપણું
નિં	૨૦૯	સાધુ પરિષદને સદન કરે
નિં	૨૧૦	કામત્યાગનો ઉપદેશ
મૂં વૂં	૧૦૯	અમુનિ-મુનિ સ્વરુપ અજ્ઞાનરૂપી રોગ અસાધ્ય, દ્રવ્ય અને ભાવ સુખનું સ્વરૂપ
નિં વૂં	૨૧૧	મુનિઓ સુતા હોવા છતાં જાગતા રહે છે. દ્રવ્યસુખ અને ભાવસુખનું સ્વરૂપ, દ્રવ્યસુખને ધર્મ ન હોય
નિં	૨૧૨	દ્રવ્યસુખ માફક ભાવસુખ ને પણ દુઃખપ્રાપ્તિ
નિં	૨૧૩	ભાવથી વિવેકી સાધુ જાગૃત અવસ્થામાં કલ્યાણ પામે સુનાર-જાગનાર સંબંધી ગાથા
મૂં વૂં	૧૧૦	- અજ્ઞાન, - અહિંસા છ જીવનિકાય સંબંધી દુઃખ અને તેની હિંસાના વિપાકો ઈષ્ટ-અનિષ્ટ વિષયમાં રાગ-દ્વેષ ન કરવાની સદષ્ટાંત સમજ
મૂં વૂં	૧૧૧	શબ્દાદિને જાણે તે સંયમી આત્મવાન, જ્ઞાનવાન, વેદવાન, ધર્મવાન, બ્રહ્મવાન, પ્રજ્ઞાનનો અર્થ
મૂં	૧૧૨	- નિર્ગ્રન્થ - રતિ - અરતિને સહે, વૈરથી વિરમે - જરા-મૃત્યુની મુઢતાથી ધર્મનું અજ્ઞાન
મૂં	૧૧૩	સંયમમાં પ્રવૃત્તિ, અપ્રમતભાવ - જન્મમરણનું કારણ માયાદિ - ઉપેક્ષાભાવથી ભયમુક્તિ - અપ્રમત-ખેદનો જ્ઞાતા - સંયમ - શસ્ત્રનો જ્ઞાતા - કર્મથી મુક્ત, કર્મ ઉપાધિ
મૂં	૧૧૪	- રાગદ્વેષને અહિંતકર જાણે - લોક સંજ્ઞાનો ત્યાગ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૩, ઉદ્દેશક-૨ 'દુઃખાનુભવ'		
મૂં	૧૧૫	સમ્યક્ત્વદર્શીનું લક્ષણ
મૂં	૧૧૬	સ્નેહ બંધન અને તેનું ફળ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૧૭	બાળજીવ અને તેના સંગનું વર્જન
મૂં ૫૦	૧૧૮	આતંકદર્શી પાપકર્મ છેદે મોહનીય કર્મને ‘મૂળ’ કેમ કહ્યું?
મૂં ૫૦	૧૧૯	નિષ્કર્મદર્શીનું સ્વરૂપ કાલકાંક્ષી કોને કહેવાય? આઠ પ્રકારથી એક પ્રકારનો કર્મબંધ કઈરીતે?
મૂં	૧૨૦	સત્યમાં ધૃતિ અને પાપનાશ
મૂં	૧૨૧	અનેકચિત્ત પુરુષની પ્રવૃત્તિ, હિંસાપરિગ્રહ આદિ
મૂં ૫૦	૧૨૨	– મૃષાવાદ ત્યાગ, – સંયમ માર્ગે વિચરવા ઉપદેશ – હિંસા, આસકિત, ભોગોથી નિવર્તવું ચતુર્થ વ્રતની સિદ્ધિ માટે શું કરવું ?
મૂં	૧૨૩	કષાયવિજય–ક્રોધ આદિના ત્યાગનું લઘુભૂતપણું
મૂં	૧૨૪	– પરિગ્રહ, – શોકનો ત્યાગ, – અહિંસા ઉપદેશ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૩, ઉદ્દેશક-૩ ‘અક્રિયા’		
મૂં ૫૦	૧૨૫	પાપકર્મ ન કરવા માત્રથી મુનિત્વ નથી, અહિંસા. સંધિના દ્રવ્ય અને ભાવ બે ભેદ, ભાવસંધીને દૂર કરવી બધાં પ્રાણીને આત્મ સમાન જાણી તેનો ઘાત ન કરે ભાવમુનિપણું કોને કહેવાય?
મૂં ૫૦	૧૨૬	– સમભાવ, – અપ્રમાદ, – આત્મગુપ્ત, – સંયમયાત્રી આગમ વિધિ મુજબ સંયમ અનુષ્ઠાન કરે, વિષયોમાં ન લેપાવું,
મૂં	૧૨૭	રૂપવિરકિત, રાગદ્વેષ વિરકિત અને તેનું ફળ. ગતિ-આગતિ જાણીને રાગ-દ્વેષનો ત્યાગ કરે.

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૨૮	અન્ય તીર્થિકની માન્યતાઓ -પૂર્વભવની વિસ્મૃતિ અને પરભવની સંભાવના નહી - જીવનું અતીત અને ભવિષ્ય સમાન કે અચિન્ત્ય
મૂં	૧૨૯	-સર્વજ્ઞનો મત - કર્માનુસાર ગતિ -મહર્ષિની પ્રવૃત્તિ - કર્મક્ષય, વિદ્યુતકલ્પીનો અર્થ અને કર્મનાશ
મૂં વૂં	૧૩૦	-અનાસક્તિ ભાવ. -સંયમ પાલન (કાયબાની જેમ ઈન્દ્રિય ગુમ) -આત્માની મિત્રતા અરતિ કે રતિ, યોગીના ચિત્તમાં ન હોય, તે બંનેમાં મધ્યસ્થ રહે આત્મા એ જ મિત્ર, બીજાને મીત્ર માનવો તે મોહચેષ્ટા
મૂં	૧૩૧	-મોક્ષ અને કર્મરહિતતાનો સહસંબંધ -આત્મનિગ્રહ, -સત્યસેવન અને તેનું ફળ
મૂં વૂં	૧૩૨	પ્રમાદપ્રવૃત્તિ પરિવંદન, પૂજન, માનન શબ્દનો અર્થ
મૂં વૂં	૧૩૩	પ્રપંચમુક્ત મુનિ દુખ કે રોગમાં વ્યાકુળમતી ન થાય, ઈષ્ટ-અનિષ્ટ વિષયમાં રાગ-દ્વેષ ન કરે, વિવેક ધારણ કરે
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૩, ઉદ્દેશક-૪ ‘કષાય વમન’		
મૂં વૂં	૧૩૪	કષાય વમન વિશે તીર્થંકર ઉપદેશ, સ્વકૃત કર્મનો નાશ ક્રોધનો અર્થ, ઉપમા, સ્થિતિ અને ત્યાગનો ઉપદેશ ઉપરમ, પર્યંતકર, આદાન શબ્દોના અર્થ
મૂં	૧૩૫	“એક-સર્વ” જ્ઞાનની પરસ્પર વ્યાપ્તિ
મૂં	૧૩૬	-પ્રમાદીને ભય -અપ્રમાદીને અભય -એક (મોહ)-બહુ કર્મક્ષયની પરસ્પર વ્યાપ્તિ -લોકસંયોગ ત્યાગ અને મોક્ષમાર્ગ પ્રસ્થાન

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

પૃ૦		સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિ થી મોક્ષ સુધીની યાત્રા, શ્રમણ-પર્યાય અને તેજોલેશ્યા
મૂ૦	૧૩૭	-કર્મક્ષય (એક-અનેક વ્યાસિ) -શ્રદ્ધા, આજ્ઞા, બુદ્ધિથી ક્ષપક શ્રેણી
પૃ૦		-લોક સ્વરૂપનું જ્ઞાન, -હિંસા સંયમ ‘અકુતોભય’ નો અર્થ, શસ્ત્રના દ્રવ્ય અને ભાવ બે ભેદ
મૂ૦	૧૩૮	-કષાય વિષયક જ્ઞાન અને ગર્ભાદિ દુઃખ મુક્તિ ફળ -સર્વજ્ઞ વચન (કર્મ-સંવર અને નિર્જરા)
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૪ ‘સમ્યક્ત્વ’		
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૪, ઉદ્દેશક-૧ ‘સમ્યક્ વાદ’		
પૃ૦	મૂ૦	પહેલા ત્રણ અધ્યયન દ્વારા જીવ આદિ ૭ તત્ત્વોનું કથન આ તત્ત્વોની શ્રદ્ધા એ સમ્યક્ત્વ
નિ૦	૨૧૪	આ અધ્યયનના ૪ ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર-૧
પૃ૦		૪ ઉદ્દેશામાં અનુક્રમે સમ્યક્ દર્શન-જ્ઞાન-તપ-ચારિત્રનું કથન
નિ૦	૨૧૫	આ અધ્યયનના ૪ ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર-૨
પૃ૦		૪ ઉદ્દેશામાં અનુક્રમે સમ્યક્ દર્શન-જ્ઞાન-તપ-ચારિત્રનું કથન
નિ૦	૨૧૬	સમ્યક્ત્વના નામ આદિ ચાર નિરૂપણ
નિ૦	૨૧૭	સમ્યક્ત્વના દ્રવ્ય અને ભાવ નિરૂપણ
પૃ૦		દ્રવ્ય સમ્યક્ ના ૭ ભેદોનું કથન
નિ૦	૨૧૮	ભાવ સમ્યક્ ના દર્શન આદિ ત્રણ-ત્રણ ભેદ-પ્રભેદ
નિ૦	૨૧૯	અંધના દષ્ટાંતથી ‘મિથ્યાદષ્ટિ સિદ્ધિ ન પામે’ નો બોધ-૧
નિ૦	૨૨૦	અંધના દષ્ટાંતથી ‘મિથ્યાદષ્ટિ સિદ્ધિ ન પામે’ નો બોધ-૨
નિ૦	૨૨૧	કર્મક્ષય માટે સમ્યક્ દર્શન જરૂરી
નિ૦	૨૨૨	સમ્યક્ત્વની ઉત્પત્તિથી અસંખ્યગુણ કર્મનિર્જરા
નિ૦	૨૨૩	સમ્યક્ દર્શનીના તપ, જ્ઞાન અને ચારિત્ર ત્રણે સફળ
નિ૦	૨૨૪	આહાર આદિના ત્યાગમાં જ શ્રમણત્વ, તેના તપ આદિ સફળ
મૂ૦	૧૩૯	અહિંસા ધર્મ એ જ સાચો ધર્મ એવો તીર્થંકર ઉપદેશ.
પૃ૦		તીર્થંકર સંખ્યા, તેમની તત્ત્વ-મોક્ષમાર્ગ-કર્મબંધહેતુની પ્રરૂપણા પ્રાણી, ભૂત, જીવ અને સત્ત્વની વ્યાખ્યા

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિં	૨૨૫	સર્વ જિનેશ્વર દ્વારા અહિંસાની પ્રરૂપણા
નિં	૨૨૬	સર્વજ્ઞ ભગવંત પરોપકારીપણે કોને કોને ધર્મ કહે?
મૂં	૧૪૦	-ધર્મમાં દૃઢતા - (મિથ્યાત્વ પ્રાપ્ત થાય તો પણ સમ્યક્ત્વ ન તજે) - વૈરાગ્ય ધારણ -(ધર્મ જાણી ઈષ્ટાનિષ્ટ વિષયોથી નિર્વેદ પામે) -લોકૈષણાત્યાગ
મૂં	૧૪૧	-લોકૈષણા ત્યાગીની નિરવધ પ્રવૃત્તિ -વિષયાસક્તનું સંસાર ભ્રમણ
મૂં	૧૪૨	પ્રમાદીને જોઈને સાધક અપ્રમત બને.
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૪, ઉદ્દેશક-૨ ‘ધર્મવાદીપરીક્ષા’		
મૂં ૫૦	૧૪૩	-કર્મ આશ્રવ અને નિર્જરાના હેતુમાં સમાનતા -ધર્મમાં પ્રવૃત્ત થવાનો ઉપદેશ. આસ્રવ અને પરિસ્રવનો અર્થ આસ્રવ, પરિસર્વ, અનાસ્રવ, અપરિસ્રવની ચઉભંગી
મૂં	૧૪૪	-પ્રમાદી પણ ધર્માભિમુખ બને તેવો ઉપદેશ. -મૃત્યુ અવશ્ય છે. -અસંયમીથી જન્મ-મરણ પરંપરા
મૂં	૧૪૫	-નરકાદિ દુઃખોની પરીચિત્તા -કુરકર્મ કરનાર અને ન કરનારને તેનું ફળ -શ્રુત કેવળી અને કેવલજ્ઞાનીના કથનમાં સામ્ય
મૂં	૧૪૬	અહિંસાની પરિભાષા – આર્ય અનાર્યના મતે
નિં	૨૨૭	રોહગુપ્ત મંત્રી દ્વારા પોતાના અને અન્ય સાધુની ધર્મપરિક્ષા
નિં	૨૨૮	પહેલા પરિપ્રાજક દ્વારા ઉત્તર, વીતરાગતાનો અભાવ
નિં	૨૨૯	બીજા પરિપ્રાજક દ્વારા ઉત્તર, વીતરાગતાનો અભાવ
નિં	૨૩૦	ત્રીજા પરિપ્રાજક દ્વારા ઉત્તર, વીતરાગતાનો અભાવ
નિં	૨૩૧	બાળ સાધુ દ્વારા વૈરાગ્યમય ઉત્તર
નિં	૨૩૨	બાળ સાધુ દ્વારા માટીના સુકો અને ભીનો ગોળો ફેંકી ઉત્તર-૧
નિં	૨૩૩	બાળ સાધુ દ્વારા માટીના સુકો અને ભીનો ગોળો ફેંકી ઉત્તર-૨

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૪, ઉદ્દેશક-૩ ‘અનવધ તપ’		
મૂં	૧૪૭	-ઉપેક્ષા ભાવવાળો જાણકાર છે. -આરંભથી દુઃખ, - સમ્યગ્દર્શીનું લક્ષણ -દુઃખ - પરિજ્ઞા અને સાવધકર્મ ત્યાગ પાખંડી લોકને ધર્મ વિમુખ જાણી તેનાથી દૂર રહેવું વિદ્વાન કોણ? ઉપરત દંડ, અર્ચા, ધર્મવિદ્ શબ્દોના અર્થ
મૂં	૧૪૮	-આજ્ઞા પાલક-પંડિત, એકત્વભાવના -જીર્ણકાષ્ઠ દાહના દષ્ટાન્તે શરીર અને કર્મને બાળવું
નિં	૨૩૪	પોલા લાકડાના દાહના દષ્ટાંતથી સાધુનો કર્મક્ષય
મૂં	૧૪૯	-દુઃખ ક્રોધમૂલક છે. (ક્રોધ આદિનો ત્યાગ કર) -પાપકર્મ નિવૃત્તિ (અનિદાન)નો ઉપદેશ.
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૪, ઉદ્દેશક-૪ ‘સંક્ષેપવચન’		
મૂં	૧૫૦	-પૂર્વ સંયોગનો ત્યાગ કરી દેહદમન કરવું. -વીર સાધકનો માર્ગ -તપથી કૃશતા લાવે, -બ્રહ્મચર્ય પાળે સાધક કઈ રીતે તપ કરે? ઉપશમથી નિશ્ચલ શાંતિ મળે
મૂં	૧૫૧	બાળ-અજ્ઞાની બંધનથી મુક્ત ન થાય મોહાંધને ભગવદ્ આજ્ઞાનો લાભ ન થાય
મૂં	૧૫૨	-સમ્યક્ત્વ -બુદ્ધિની પશ્યતા (હિંસાથી વિરમવું) -નિષ્કર્મદર્શી (હિંસાથી વિરમવું) -વેદવિદ્ (કર્મબંધથી નિવર્તવું) ત્રિકાલવિષય ભોગેચ્છાનિવૃત્તનું સ્વરૂપ
મૂં	૧૫૩	-વીરોની સત્યમાં સદાસ્થિતિ - સર્વજ્ઞની ઉપાધિરહિતતા

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૫ ‘લોકસાર’		
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૫, ઉદ્દેશક-૧ ‘એકચર’		
પૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૪ અને પનો સંબંધ- સમ્યક્ત્વનું ફળ ચારિત્ર, તે મોક્ષનું પ્રધાન અંગ હોવાથી લોકમાં સારરૂપ
નિ૦	૨૩૫	ઉદ્દેશા ૧ થી ૬ નો અર્થાધિકાર-૧
નિ૦	૨૩૬	ઉદ્દેશા ૧ થી ૬ નો અર્થાધિકાર-૨
નિ૦	૨૩૭	ઉદ્દેશા ૧ થી ૬ નો અર્થાધિકાર-૩
નિ૦ પૃ૦	૨૩૮	‘લોકસાર’ના નામ આદિ ચાર નિષેષા લોકસાર અધ્યયનનું બીજું નામ ‘આવંતી’ ચૌદ રાજલોકનું સ્વરૂપ (ખંડવા ગણિત)
નિ૦	૨૩૯	દ્રવ્યસારના દષ્ટાંતો
નિ૦	૨૪૦	ભાવસાર- ભાવમાં સિદ્ધિ, તેના સાધન જ્ઞાનાદિ
નિ૦	૨૪૧	જ્ઞાન આદિ વડે સિદ્ધિના ઉપાયોની ભાવસારતાનું કથન
નિ૦	૨૪૨	શંકા છોડવી, જીવદ્રવ્યના ગ્રહણથી મોક્ષ માટે પ્રયત્નનો ઉપદેશ
નિ૦	૨૪૩	લોકનો સાર કે સાર નો સાર શું?
નિ૦	૨૪૪	લોકનો સાર ધર્મ, ધર્મનો સાર પરમ્પરાએ નિર્વાણ
મૂ૦ પૃ૦	૧૫૪	-સહેતુક અહેતુક હિંસા, હિંસકની ગતિ -વિષયેચ્છાનો ત્યાગ અતિ મુશ્કેલ જીવો હિંસા કર્મ કરે છે તેના કારણ અને પરિણામ
મૂ૦ પૃ૦	૧૫૫	-કુશાગ્ર બિંદુ જેવું આયુષ્ય, - અજ્ઞાનીનું જીવન -મોહથી સંસાર ભ્રમણ સમ્યક્ત્વના પ્રભાવે સંસારની અસારતા જાણી તેમાં મોહ ન કરે
મૂ૦ પૃ૦	૧૫૬	સંશય જ્ઞાનથી સંસાર જ્ઞાન સંશયનો અર્થ અને સંશયના બે ભેદ- અર્થ અને અનર્થ
મૂ૦	૧૫૭	-કુશળ હોય તે મૈથુનથી વિરમે -વિષયભોગ એ દુઃખનો હેતુ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૫૮	-આસકિતથી નરકાદિ ગતિ -હિંસા, હિંસકના જન્મ મરણ, - બાળ (અજ્ઞાની) જીવની પ્રવૃત્તિ -એકલ વિહારી અને તેના પ્રશસ્ત-અપ્રશસ્ત ભેદાદિ - અજ્ઞાનથી મોક્ષ માનનારા
વૂં		દ્રવ્યથી અપ્રશસ્ત એકચર્યાનું દષ્ટાંત વિષય-કષાય નિમિત્તે એકચર્યા કરનાર કેવો થાય?
નિં	૨૪૬	‘ચાર’ એકાર્થક શબ્દો અને ‘ચાર’ના નામાદિ નિક્ષેપા
નિં	૨૪૭	ક્ષેત્ર, કાલ, ભાવ નિક્ષેપ અને ભાવ ચારના ભેદ
નિં	૨૪૮	પ્રશ્ન દ્વાર વડે પ્રશસ્ત ભાવચાર-ધૃતિના દષ્ટાંતે
નિં	૨૪૯	દ્રવ્યાદિ ભેદે સાધુના ચારનું કથાન
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૫, ઉદ્દેશક-૨ ‘વિરત મુનિ’		
મૂં	૧૫૯	-નિર્દોષ આહાર -અપ્રમાદનો ઉપદેશ -દુઃખની ભિન્નભિન્નતા
વૂં		પ્રમાદ એ જ આરંભ, અપ્રમાદ તે અનારંભ
મૂં	૧૬૦	સમભાવે પરિષદ સહેનારને થતા ગુણો, શરીરની નશ્વરતા
વૂં		રોગાદિ કષ્ટ સમયે અસાતા વેદનીય કર્મનું ચિંતન આ માનવ શરીર કેવું છે? તેનું વર્ણન
મૂં	૧૬૧	શરીરની અસારતા જાણનારને ભવભ્રમણ નથી.
મૂં	૧૬૨	-પરીગ્રહત્વ-મહાભયનું કારણ -આહારાદિ લોક સંજ્ઞા પણ ભયરૂપ
વૂં		પરીગ્રહનો અર્થ અને સ્વરૂપ
મૂં	૧૬૩	-પરમચક્ષુ (દિવ્યદષ્ટિ) માટે પ્રયત્ન અને તેનું ફળ -પરિગ્રહ ત્યાગ, - અપ્રમાદ અવસ્થા માટેનો ઉપદેશ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૫, ઉદ્દેશક-૩ ‘અપરિગ્રહ’		
મૂં	૧૬૪	-અપરિગ્રહી કઈ રીતે થાય ? -સમતામાં ધર્મ, આત્મશકિતથી કર્મક્ષય કરો.

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૬૫	–સંયમીના ભેદ – ત્યાગ અને પતિત રુપે –ત્યાગ કર્યા પછી પુનઃ ઈચ્છવું તે ગૃહસ્થ સમાનપણું
મૂં	૧૬૬	સંયમમાં ચત્નશીલ રહેવું, શીલ આરાધના અંતર્ શત્રુ સાથે યુદ્ધ કર,
મૂં ૫૦	૧૬૭	– અધ્યવસાય પરિજ્ઞા, – અજ્ઞાની ગર્ભાદિમાં ફસાય –રુપ આસક્તિથી હિંસા –મુનિ-મોક્ષમાર્ગે સહાયક, સાધક, આસક્તિ રહિત –સર્વજીવ સમભાવ ભાવયુદ્ધ યોગ્ય ઔદારિક શરીરથી કર્મક્ષય માટે ચત્ન કરવો
મૂં	૧૬૮	–સમ્યકત્વ-મુનિપણું પરસ્પર વ્યાપ્તિ –અપ્રમત્તને જ સમ્યકત્વ અને મુનિપણું –સાવધાનુષ્ઠાન વિરત મુનિ સંસારસમુદ્ર તીર્ણ અને મુક્ત
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૫, ઉદ્દેશક-૪ ‘અવ્યક્ત’		
મૂં ૫૦	૧૬૯	અવ્યક્ત (અગીતાર્થ)નું એકલ વિચરણ અયોગ્ય. એકલા વિચારનારને લાગતા સંભવિત દોષો અને વિપાકો
મૂં ૫૦	૧૭૦	હિતશિક્ષાથી કોપિત અજ્ઞાની, અતત્ત્વદર્શિને અનેક બાધા. ગુરુ નિશ્ચા જયણા પાલનનો ઉપદેશ એકલા વિહારીને ગુરુ નિયમનને અભાવે અનેક દોષો સંભવ અભિમાની, મોહનીયઉદયે ગરુડબહાર નીકળી જાય પછી પીડા સહન ન થતા હિંસાદિ કરે, તે કર્મના વિપાકો
મૂં ૫૦	૧૭૧	–કર્મ, ભોગ્ય અને શુદ્ધિ યોગ્ય –અપ્રમાદ ક્રિયા આદિ કર્મનો અભાવ કઈરીતે થાય?

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૭૨	-સ્ત્રી આસકિત નિષેધ -સ્ત્રી-વિરકિત માટેના ઉપાયો -સ્ત્રી સુખ, પૂર્વે કે પછી દુઃખદાયી -સ્ત્રી કથા આદિનો નિષેધ -મુનિભાવની સાધનાનો ઉપદેશ સાધુ પ્રમાદજનીત કર્મોનો અંત કઈરીતે કરે?
૫૦		
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૫, ઉદ્દેશક-૫ 'હૃદઉપમા'		
મૂં	૧૭૩	-આચાર્યને જળાશયની ઉપમા -શ્રદ્ધાદિ ગુણયુક્ત મહર્ષિ એક આદર્શ આચાર્યનું સ્વરૂપ, આચાર્ય જેવા બીજા પણ હૃદ જેવા સાધુ
૫૦		
મૂં	૧૭૪	-વિચિકિત્સકને અસમાધિ -આચાર્યનું અનુસરણ ન કરવાથી ખેદ
મૂં	૧૭૫	જિન કથન - નિઃશંક સત્ય
મૂં	૧૭૬	-શ્રદ્ધાની ચતુર્ભંગી (પૂર્વ-પશ્ચાત્ સમ્યક્ત્વ) -સમ્યક્ ચિંતનથી કર્મક્ષય, બાળ ભાવનો નિષેધ
મૂં	૧૭૭	મરનાર મારનારનું એકત્વપણું (અહિંસા વિજ્ઞાન)
મૂં	૧૭૮	-આત્મા અને વિજ્ઞાતાનું એકત્વપણું, - જ્ઞાન અને આત્માની ભિન્નતા
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૫, ઉદ્દેશક-૬ 'ઉન્માર્ગવર્જન'		
મૂં	૧૭૯	-આજ્ઞા અને પુરુષાર્થ -ગુરુ નિશ્રામાં વિચરવું શિષ્યની દુર્ગતિનું કારણ
૫૦		
મૂં	૧૮૦	-તત્ત્વદર્શી કઈ રીતે બને? -જિનાજ્ઞાની આરાધના -વસ્તુ સ્વરૂપનો બોધ-ત્રણ રીતે અબહિર્મન કોને કહેવાય? તેનું સ્વરૂપ વૈશેષિક, સાંખ્ય, બૌદ્ધ આદિનો મત અને જિનમત દ્વારા ખંડન
૫૦		

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૮૧	-સિદ્ધાંત જ્ઞાન, આજ્ઞાનું આરાધન, - ગુપ્તેન્દ્રિય-સંયમી -આગમાનુસાર પરાક્રમી
૫૦		સંયમ અનુષ્ઠાનમાં કઈરીતે વિચરે?
મૂં	૧૮૨	-આશ્રવની સાર્વત્રિકતા, -કર્મબંધનું કરણ આસક્તિ
૫૦		શ્રોત એટલે આશ્રવ, ઉર્ધ્વ આદિ શ્રોતનો અર્થ
મૂં	૧૮૩	-કર્મરહિત થવા માટે પ્રયત્ન -કર્મનું ચક્ર અને ગતિ આગતિ
૫૦		ભાવાવર્તથી વિરમે, સંસારભ્રમણના કારણોને દૂર કરે
મૂં	૧૮૪	-મુક્તાત્માનું સ્વરૂપ
૫૦		સિદ્ધોને શબ્દાદિ પ્રવૃત્તિનો અભાવ
મૂં	૧૮૫	મુક્તાત્મા શબ્દાદિથી પર છે અને શબ્દાતીત છે.
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૬ ‘ધુત’		
૫૦	ભૂં	અધ્યયન ૫ અને ૬ નો સંબંધ, મોક્ષ માટે કર્મ ધોવા જરૂરી, તેથી ‘ધુત’ ધુતના ઉપક્રમમાં અધ્યયન અને ઉદ્દેશ અર્થાધિકાર
નિં	૨૫૦	ધુત અધ્યયનના પાંચ ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર
નિં	૨૫૧	‘ધુત’ના દ્રવ્ય અને ભાવ નિર્ણય
નિં	૨૫૨	ભાવ ધુતનો વિશેષ અર્થ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૬, ઉદ્દેશક-૧ ‘સ્વજન વિધૂનન’		
મૂં	૧૮૬	-કેવલજ્ઞાનીની ઉપદેશ પ્રવૃત્તિ -મુક્તિ માર્ગનું દર્શન -કાયબો, વૃક્ષ આદિ દષ્ટાન્તથી આસક્ત પુરુષનું કથન -કર્મફળ ભોગવવા માટે પુનઃ જન્મ મરણ
૫૦		- ધર્મ કોણ કહે છે? અને ક્યારે કહે છે? - સમોસરણમાં સ્ત્રી-પુરુષ આદિ ધર્મ કઈરીતે સાંભળે?
મૂં	૧૮૭	સોળ પ્રકારના રોગો અને મૃત્યુ-૧
મૂં	૧૮૮	સોળ પ્રકારના રોગો અને મૃત્યુ-૨
મૂં	૧૮૯	સોળ પ્રકારના રોગો અને મૃત્યુ-૩

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૮૦	-જન્મ મરણ પ્રવૃત્તિ -કર્મનો વિપાક અને દારુણ દુઃખો -પરસ્પર હિંસા અને મહાભય
૫૦		નરકની યોનિ અને કોટિ, નરકમાં સ્થિતિ અને વેદના એકેન્દ્રિય આદિ તિર્થંચોની યોનિ, કોટિ અને વેદના મનુષ્ય અને દેવોની યોનિ, કોટિ અને વેદના
મૂં	૧૮૧	-કામાસકિતથી અસીમ દુઃખ, - સાવધ ચિકિત્સા નિષેધ -અહિંસાનો ઉપદેશ, હિંસા મહાભયરૂપ
૫૦		પ્રાણી હિંસાદિથી આઠ પ્રકારે કર્મબંધ
મૂં	૧૮૨	ધૂતવાદ (કર્મક્ષયના ઉપાયો)
મૂં	૧૮૩	કુટુમ્બના વિલાપ છતાં દીક્ષાગ્રહણ કરવી.
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૬, ઉદ્દેશક-૨ 'કર્મ વિધૂનન'		
મૂં	૧૮૪	કુશીલ (ત્યાગી અને જ્ઞાની પણ કુશીલ બને)
૫૦	૧૮૫	કુશીલનું સ્વરૂપ અને ભવભ્રમણ પરિણામ ચારિત્ર-ત્યાગ ધર્મોપગરણ-ત્યાગથી થાય, દુર્લભ ચારિત્ર ત્યાગના કારણો
૫૦	૧૮૬	મહામુનિનું સ્વરૂપ સાધુ કેવા થાય અને કેવું ધર્માચરણ કરે? સાધુ વચન કે કાયાના ઉપસર્ગ-પરિષદ આવે ત્યારે કેમ વર્તે?
મૂં	૧૮૭	-સમ્યક્ દષ્ટિપણું, - આજ્ઞામાં જ ધર્મ -સંયમલીનતા-કર્મનો ક્ષય, - એકલ વિહાર, શુદ્ધ આહાર, પરીષદ સહેવા
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૬, ઉદ્દેશક-૩ 'ઉપકરણ-શરીર વિધૂનન'		
૫૦	૧૮૮	અચેતકને વસ્ત્રની જીર્ણતા આદિ વિચારનો અભાવ વસ્ત્રાદિનો ત્યાગ કરનાર મુનિ કેવા હોય? અલ્પવસ્ત્રધારી શું વિચારીને પરિષદાદિ સહન કરે? સમ્યક્ત્વનો અર્થ, તે કઈરીતે વર્તે?

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૧૯૯	– જ્ઞાની મુનિઓને શરીરની કૃશતા અને પીડા – કષાય મુક્તતા અને તત્ત્વજ્ઞાતાપણાથી મુક્તિ
મૂં	૨૦૦	– સંયમી અને પ્રશસ્ત ભાવધારીને અરતિ વિચલિત ન કરે. – મુનિને ક્ષીપની ઉપમા અને પંડિત પદની પ્રાપ્તિ – શિષ્ય શિક્ષા અને પાલન માટે પશુપક્ષીનું દષ્ટાન્ત
૫૦		ભાવક્ષીપના સંદીન–અસંદીન ભેદ સમ્યક્ દર્શનાદિના સંદર્ભમાં
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૬, ઉદ્દેશક-૪ ‘ગૌરવત્રિક વિધૂનન’		
મૂં	૨૦૧	– કુશીલપણું, આજ્ઞાનો અનાદર, – બાળ જીવોનું ગૃહપણું
૫૦		કાલિક કે ઉત્કાલિક સૂત્ર ભણવાનો સમય ભાવ ઉપશમના જ્ઞાનોપશમ આદિ ત્રણ ભેદ
મૂં	૨૦૨	અન્ય સાધુની નિન્દા એ બીજું બાળપણું
૫૦		શિલવંત, ઉપશાંત બંને શબ્દનો અર્થ
મૂં	૨૦૩	– શિથિલતા છતાં સત્ય પ્રરૂપકતા, – જ્ઞાન દર્શન ભ્રષ્ટથી સંયમ દૂષિતતા
મૂં	૨૦૪	- બાહ્ય ક્રિયાથી પણ આત્મનાશ, - વારંવાર જન્મમરણ
૫૦		સંયમજીવન–વિરાધકો કેવા હોય? તેઓસંયમથી દૂર કેમ થાય?
મૂં	૨૦૫	– અધર્મીને ધર્માનુશાસનનો ઉપદેશ, – આજ્ઞા વિરાધક, ગુહ્ય અને હિંસક છે.
મૂં	૨૦૬	– ત્યાગી અને દીક્ષિત થયા પછી કર્મોદયે પતન અને તેનું ફળ – આગમાનુસાર પરાક્રમ માટે ઉપદેશ
૫૦		દીક્ષા લેવા માટે તૈયાર થયેલ શું વિચારી દીક્ષા લે?
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૬, ઉદ્દેશક-૫ ‘ઉપસર્ગ–સન્માન વિધૂનન’		
મૂં	૨૦૭	- ઉપસર્ગ સહન કરવાપણું, - ધર્મના સ્વરૂપ અંગે ઉપદેશ
૫૦		– કેવો ઉપદેશ અને કોને આપે? - સાધુને ક્યા સ્થાને અને કોણ ઉપસર્ગ કરે? - દેવ, મનુષ્ય, તિર્થંચક્રુત ઉપસર્ગના ચાર ભેદોનું કથન દષ્ટાંત સહ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૨૦૮	-ધર્મોપદેશ કરતા સ્વ-પરની આશાતના ન કરે. -મુનિને દ્વીપની ઉપમા, તે સાધુ કેવા હોય? - મુનિની સંયમ સાધના -જ્ઞાનીજન આરંભ અને કષાયના પરિત્યાગી
મૂં ૫૦	૨૦૯	મરણ (આત્મશત્રુ સાથે સંગ્રામ) સંગ્રામશીર્ષ મુનિનું સ્વરૂપ
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૭ ‘મહાપરિજ્ઞા’ આ અધ્યયન હાલ ઉપલબ્ધ નથી		
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૮ ‘વિમોક્ષ’		
૫૦	મૂં	પૂર્વ અધ્યયનનો આ અધ્યયન સાથે સંબંધ- નિઃસંગ વિહારીને મારણાંતિક ઉપસર્ગ આવે ત્યારે સમ્યગ્ નિર્ચાણ કરવું તે વિમોક્ષ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૮, ઉદ્દેશક-૧ ‘અસમનોજ વિમોક્ષ’		
નિં	૨૫૩	અસમનોજ અને યથાઈંદના આહાર આદિનો ત્યાગ કરવો
નિં	૨૫૪	આધાકર્મ આદિ આહાર વગેરેનું ગ્રહણ ન કરવું
નિં	૨૫૫	દ્યુજતા અંગ આદિ જોઈ, ગૃહસ્થને થતી શંકાને નિવારવી
નિં	૨૫૬	પાંચમા થી આઠમા ઉદેશાનો અર્થાધિકાર
નિં	૨૫૭	ઓઘનિષ્પન્ન આદિ ત્રણ પ્રકારે નિક્ષેપ
નિં	૨૫૮	વિમોક્ષના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા
નિં	૨૫૯	દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ વિમોક્ષનું કથન
નિં	૨૬૦	ભાવ વિમોક્ષના બે ભેદ- આગમથી, નોઆગમથી
નિં	૨૬૧	કર્મનો બંધ અને મોક્ષ, પૂર્વ કર્મ યોગથી મોક્ષ
નિં	૨૬૨	જીવ વિયોગના ઉદ્દેશ વડે મોક્ષનું સ્વરૂપ
નિં	૨૬૩	અનશનના ત્રણ ભેદે ભાવમોક્ષ ત્રણ પ્રકારે
નિં	૨૬૪	સપરાક્રમ-અપરાક્રમ મરણમાં સમાધિમરણ એ જ કર્તવ્ય
નિં	૨૬૫	સપરાક્રમ મરણ સદષ્ટાંત
નિં	૨૬૬	અપરાક્રમ મરણ સદષ્ટાંત

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૨૬૭	વ્યાધાતિમ મરણ સદષ્ટાંત
નિ૦	૨૬૮	અવ્યાધાતિમ મરણનું સ્વરૂપ
નિ૦	૨૬૯	દ્રવ્ય સંલેખનાના દોષ, ભાવ સંલેખનાની જરૂર
નિ૦	૨૭૦	સંલેખના અને પાદપોપગમન વિધિ-૧
નિ૦	૨૭૧	સંલેખના અને પાદપોપગમન વિધિ-૨
નિ૦	૨૭૨	સંલેખના અને પાદપોપગમન વિધિ-૩
નિ૦	૨૭૩	સંલેખના અને પાદપોપગમન વિધિ-૪
નિ૦	૨૭૪	આહારની ઇરિછાનો ઉરછેદ - ૧
નિ૦	૨૭૫	આહારની ઇરિછાનો ઉરછેદ - ૨
મૂ૦ વૃ૦	૨૧૦	સાધુનો વ્યવહાર - અશનાદિ કોને ન આપે સમનોજા-અમનોજા, અશન-પાન-ખાદિમ-સ્વાદિમનો અર્થ,
મૂ૦	૨૧૧	સાધુનો વ્યવહાર - અન્ય સાધુના નિમંત્રણાદિનો અસ્વીકાર
મૂ૦ વૃ૦	૨૧૨	અન્યતીર્થિકના કથનો અને તેની નિર્દેશકતા અપરિણત આચારવાળા કેવા હોય? ચાર્વાક, સાંખ્ય, શાક્ય આદિના મતનું કથન
મૂ૦ વૃ૦	૨૧૩	અન્યતીર્થિકના કથન સામે સમ્યગઉત્તર આપવો કે વચનગુપ્તિ. વિવેકમાં ધર્મ આરાધના અહિંસા, સત્ય, અપરિગ્રહ એત્રણ પ્રકારે ચામ (મહાવ્રત) નિદાન રહિત આર્યનું સ્વરૂપ ભગવંત મહાવીર કેવા છે?, ભગવંતે બતાવેલ ધર્મનું સ્વરૂપ 'ચામ' શબ્દના વિવિધ અર્થો- વ્રત, વચ, જ્ઞાનાદિ
મૂ૦	૨૧૪	દંડહિંસા અને તેનો ત્યાગ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૮, ઉદ્દેશક-૨ 'અકલ્પનીય વિમોક્ષ'		
મૂ૦ વૃ૦	૨૧૫	ઔદ્વેશિકાદિ દોષ સહિતના આહાર, વસ્ત્ર આદિનો નિષેધ શ્મશાનમાં ગરછવાસી, જિનકલ્પી આદિને રહેવું ન કલ્પે પ્રાણી, ભૂત, જીવ અને સત્ત્વનો અર્થ અવિશુદ્ધિ કોટિ, વિશુદ્ધ કોટિનો અર્થ, તેવા આહારાદિનો નિષેધ
મૂ૦	૨૧૬	ઔદ્વેશિકાદિ દોષ જાણવાનો હેતુ, તેવું દોષિત ન કલ્પે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૨૧૭	ઓઢેશિકાદિ આહારાદિ ન ગ્રહણ કરે ત્યારે થતા ઉપસર્ગો સહે, ગૃહસ્થને આચાર-ગોચર સમજાવવા કે મૌન રહેવું
મૂં	૨૧૮	અમનોજા ને આહારાદિ દેવાનો નિષેધ
મૂં	૨૧૯	સમનોજાને આહારાદિ દાનનું વિધાન
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૮, ઉદ્દેશક-૩ ‘અંગચેષ્ટાભાષિત’		
મૂં	૨૨૦	–દીક્ષા – મધ્યમ વયમાં –બુદ્ધબોધિતને સમભાવનો ઉપદેશ –કામભોગ, હિંસા, પરિગ્રહથી નિવૃત્તિથી નિર્ગ્રન્થપણું –રાગદ્વેષનો ત્યાગ
મૂં ૫૦	૨૨૧	આહાર અને ગ્લાનત્વ સંબંધે જાણકારી કેવલીને આહારની સિદ્ધિ
મૂં	૨૨૨	– તત્ત્વજ્ઞાતા પરિષદથી પીડાય ચો પણ દયા પાળે, – સાધુના લક્ષણ – સંયમ, કર્મસ્વરૂપ, અવસર આદિના જ્ઞાતા
મૂં	૨૨૩	ઠંડીથી કંપતા સાધુને જોઈને ગૃહસ્થની શંકા અને સાધુનો ઉત્તર
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૮, ઉદ્દેશક-૪ ‘વૈહાસનાદિ મરણ’		
મૂં ૫૦	૨૨૪	–ત્રણ વસ્ત્ર, એક પાત્રધારી સાધુનો આચાર –ચોથા વસ્ત્રની ઈચ્છા ન કરે, નિર્દોષ-જેવું મળે તેવું વસ્ત્ર લે –વસ્ત્ર ધોવે કે રંગે નહીં, વિહારમાં જતા વસ્ત્ર છુપાવે નહીં. આ સૂત્ર પ્રતિમાધારી કે જિનકલ્પી માટે જાણવું ‘પાત્ર’નો અર્થ, પાત્રનિર્ચયોગના સાત ભેદ
મૂં	૨૨૫	ઉનાળામાં જીર્ણવસ્ત્ર પરઠવે કે ઓછા કરે કે અચેલક થાય.
મૂં	૨૨૬	વસ્ત્રની અલ્પતાથી લાઘવગુણની અને તપની પ્રાપ્તિ
મૂં	૨૨૭	સચેલ-અચેલ અવસ્થામાં સમભાવ
મૂં	૨૨૮	શીતાદિ પરીષદ અસહ્ય બનતા વૈહાસન(અકાળ)મરણ સ્વીકાર
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૮, ઉદ્દેશક-૫ ‘ગ્લાનભક્ત પરિજ્ઞા’		
મૂં	૨૨૯	–બે વસ્ત્ર, એક પાત્રધારી સાધુનો આચાર, – મૂલ ૨૨૫ અને ૨૨૬ અનુસાર –સામેથી લાવેલ આહાર-આદિ ન લે.

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

વૃં		ને વસ્ત્રધારી (સુતરાઉ અને ઉની) જિનકલ્પી, પરિહારવિશુદ્ધિક, યથાલંઠિક કે પ્રતિમાધારી જ હોય ભિક્ષાચર્યાયે જવા અશક્ત સાધુ પણ આધાકર્માદિ આહાર ન લે
મૂં	૨૩૦	–ગ્લાન વૈયાવચ્ચ સંબંધે અભિગ્રહ. –આહાર–વૈયાવચ્ચ સંબંધે ચતુર્ભંગી, મરણપર્યંત અભિગ્રહ પરિપાલન
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૮, ઉદ્દેશક–૬ ‘એકત્વભાવના–ઈંગિતમરણ’		
મૂં	૨૩૧	એક વસ્ત્ર–એક પાત્રધારી સાધુનો આચાર (મૂલ ૨૨૪ થી ૨૨૬ મુજબ જાણવો)
મૂં વૃં	૨૩૨	એકત્વ ભાવના આદિ સાધુ પોતાને એકલો જાણે...મારું કર્યું હું જ ભોગવું, એમ વિચારે
મૂં વૃં	૨૩૩	અ–સ્વાદથી તપની પ્રાપ્તિ, તત્ત્વ સમજી સમભાવ ધારણ કરે સાધુ નિર્દોષઆહાર કરી, દોષરહિત વાપરી, રાગદોષનિમિત્ત તજે
મૂં વૃં	૨૩૪	અશક્ત થતા અનશન બુદ્ધિ અને સંલેખના ભાવ રુક્ષ આહારથી અશક્ત થયેલ સાધુ તપથી આહારનો સંક્ષેપ કરે દ્રવ્ય સંલેખના કરી, આહાર કષાય સંક્ષેપી છેલ્લે ઈંગિતમરણ મરે
મૂં વૃં	૨૩૫	અનશન (ઈંગિત મરણ) વિધિ ગામ, નગર, ખેડ આદિની વ્યાખ્યા, પ્રાસુક સ્થંડિલ ભૂમિનું સ્વરૂપ ઈંગિતમરણ કેવું હોય અને તે કોણ કરે ?
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૮, ઉદ્દેશક–૭ ‘પાદપોષગમન’		
મૂં	૨૩૬	અચેલકની સામાચારી (લજ્જાથી ચોલપટ્ટક ધારણ કરે)
મૂં	૨૩૭	અચેલકને પરીષદ સહેવાથી તપની પ્રાપ્તિ
મૂં	૨૩૮	આહાર સંબંધિ અભિગ્રહની ચતુર્ભંગી, લઘુતા અને તપ પ્રાપ્તિ
મૂં	૨૩૯	અચેલકનું ઉદ્યતમરણ, પાદપોષગમન મરણની વિધિ
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૮, ઉદ્દેશક–૮ ‘અનશનમરણ’		
મૂં વૃં	૨૪૦	મરણમાં ધીર પુરુષ સમાધિનું પાલન કરે દીક્ષા પછી અનુક્રમે એકાકી વિહાર કે સંલેખના કરી, સમાધિ ધારે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં વૂં	૨૪૧	ધર્મ પારગામી શરીર ત્યાગ અવસરે અનશન કરે તપ પાલન કરીને કે બાહ્ય-અભ્યંતર ગ્રંથી તજી આરંભથી અટકે પ્રવ્રજ્યા ક્રમે સંયમ પાળી, આઠ કર્મથી છૂટવા અનશન કરે
મૂં વૂં	૨૪૨	કષાય અને આહારની અલ્પતા છતાં અગ્લાનિત્વ કષાય પાતળા કરતો આહાર ઘટાડે, ગ્લાનત્વમાં સર્વ આહાર તજે
મૂં	૨૪૩	જીવનમરણમાં સમભાવ
મૂં વૂં	૨૪૪	મરણસમાધિ-પાલન, ઉપધિત્યાગ, આત્મચિંતન મધ્યસ્થ, નિર્જરાપ્રેક્ષીનો અર્થ.
મૂં	૨૪૫	આયુમાં ઉપક્રમ જાણી, સંલેખના મધ્યે જ પંડિતમરણ સ્વીકારે
મૂં	૨૪૬	લક્તપરિજ્ઞા વિધિ – નિર્જીવ ભૂમિમાં તૂણનો સંથારો બિછાવે
મૂં વૂં	૨૪૭	લક્તપરિજ્ઞા વિધિ – આહાર ત્યાગ કરવો, ઉપસર્ગ સહેવા, અણાહારી બની આહાર ત્યાગે, મહાવ્રત આરોપે આદિ વિધિ કરે
મૂં	૨૪૮	જીવ જંતુ લોહી પીએ ત્યારે પણ સંથારો આરાધક હિંસા ન કરે
મૂં	૨૪૯	સંથારો આરાધક વેદના સહે, આત્મભાવે લીન રહે
મૂં	૨૫૦	લક્તપરિજ્ઞા કહી હવે ઇંગિતમરણનું કથન
મૂં	૨૫૧	ઇંગિતમરણ વિધિ
મૂં	૨૫૨	તે ભિશ્વ પરિષહ-ઉપસર્ગ સહે
મૂં	૨૫૩	ઇન્દ્રિયોની શિથિલતામાં પણ સમભાવ રાખે
મૂં	૨૫૪	નિયત ભૂમિમાં હલન ચલન કરે અથવા નિશ્ચેષ્ટ રહે
મૂં	૨૫૫	નિયત ભૂમિમાં ચાલે, ઉભે, બેસે કે સુવે
મૂં	૨૫૬	સંયમ સ્થિરતા, નિર્દોષ ફલકની ગવેષણા
મૂં	૨૫૭	આત્માને પાપ વ્યાપારથી દૂર રાખે, પરિષહ સમભાવે સહે,
મૂં	૨૫૮	પાદપોપગમનવિધિ અને તેની વિશેષતા
મૂં વૂં	૨૫૯	પાદપોપગમન વિધિનું પાલન અને સ્થાનાંતરનો અભાવ લક્તપરિજ્ઞા અને ઇંગિત મરણ બંનેથી વિશેષ સ્થાનાન્તર પણ ન કરે, અચેતનવત્ રહે
મૂં વૂં	૨૬૦	નિર્જીવ સ્થાને રહે, શરીર મમત્ત્વ સર્વથા તજે પરિષહોને કર્મશત્રુ જયમાં સહાયક માની અપરિષહ ગણે,
મૂં	૨૬૧	સંવરેલ કાયાના ભેદન માટે કાય-પીડાદાયી પરિષહને સહે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં વૂં	૨૬૨	કામભોગમાં રાગ ન કરે, મોક્ષને વિચારી નિયાણુ ન કરે શબ્દ આદિ કામગુણોને ભેદનશીલ જાણી તેમાં રાગ ન કરે દૃષ્ટિરૂપ લોભથી ચક્રવર્તી આદિ પદ માટે નિદાન ન કરે
મૂં વૂં	૨૬૩	દિવ્ય માયા આદિની શ્રદ્ધા ન કરે, સત્ય સ્વરૂપને સમજે શરીરને નાશવંત જાણી ધન ભેગુ ન કરે દૈવી માયાને કર્મબંધ જાણી, તેમાં લલચાય નહી
મૂં વૂં	૨૬૪	પંડિતમરણનો યોગ્યતાનુસાર સ્વીકાર સર્વ અર્થ એટલે પાંચ ભેદે કામગુણો, તેમાં મૂર્છા ન પામે અનશનમાં ચઢતા શુભ ભાવે રહી આયુ પૂર્ણ કરે
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૯ ‘ઉપધાનશ્રુત’		
નિં	૨૭૬	ઉપધાનમાં સ્વ તપ વર્ણનનો નિયમ
નિં	૨૭૭	મહાવીરસ્વામીનો તપ ઉપસર્ગ સહિત,
નિં	૨૭૮	નિશ્ચે મોક્ષગામી હોવા છતાં તપમાં ઉદમ કરે
નિં	૨૭૯	અધ્યયનનો અર્થાધિકાર
નિં	૨૮૦	આ અધ્યયનના ચારે ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર
નિં	૨૮૧	ઉપધાનના નામ આદિ ચારે નિર્દેશાનું કથન
નિં	૨૮૨	દ્રવ્ય અને ભાવ ઉપધાનનું કથન
નિં નિં વૂં	૨૮૩ ૨૮૪	ભાવ ઉપધાન તપથી આઠે કર્મની શુદ્ધિ, તપથી કર્મની અવધૂનનઆદિ અવસ્થાનું વર્ણન ધૂનન, નાશન, વિનાશન, ધ્યાપન, ક્ષાપણ, શુદ્ધિકર, છેદન, ભેદન ફેડણ, દહન, ધાવણ શબ્દોનો અર્થ, યથાપ્રવૃત્ત આદિ ૩ કરણ, ઉપશમ, દર્શનત્રિક ઉપશમના, ક્ષપકશ્ત્રેણી, કેવલી સમુદ્ધાત, યોગ નિરોધ અને સિદ્ધિ સ્થાનની પ્રાપ્તિ
નિં	૨૮૫	ભાવ ઉપધાન તપ વીરપ્રભુએ કર્યો, તેમ બધા કરે.
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૯, ઉદ્દેશક-૧ ‘ચર્યા’		
મૂં	૨૬૫	ભગવાન મહાવીરની વિહાર-ચર્યાના કથનની પ્રતિજ્ઞા
મૂં વૂં	૨૬૬	ભ૦ મહાવીરનું દેવદુષ્ટ વસ્ત્ર ધારણ પૂર્વ તીર્થકરની આચરણા વસ્ત્રધારણ લજ્જા કે શરીર રક્ષણાર્થે નહીં, પણ અનુધર્મીપણાથી
મૂં	૨૬૭	ભ૦ ને સાધિક ચાર માસ ભ્રમરાદિ ઉપસર્ગ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૨૬૮	ભ૦ ને સાધિક તેર માસ પછી વસ્ત્ર રહિતતા
મૂં વૂં	૨૬૯	ભ૦ અન્તર યક્ષુષ ધ્યાનમાં હોવા છતાં આક્રોશ પરીષદ ઈર્થાસમિતિસહ આત્મપ્રમાણ ગમન, ગાડાનીધુંસરી પ્રમાણ માર્ગ બાળકો દ્વારા ધૂળ ઉડાડવી વગેરે પરિષદ
મૂં	૨૭૦	ભ૦ ને સ્ત્રીભોગ પરીષદ છતાં મૈથુન તજી, ધ્યાનમગ્ન રહેતા
મૂં	૨૭૧	ભ૦ નો ગૃહસ્થ સંગત્યાગ અને મૌનપૂર્વક સંયમક્રિયા
મૂં	૨૭૨	અભિવાદન ન કરે, આક્રોશવધ પરીષદને સહેતા, મૌન રહેતા
મૂં	૨૭૩	કઠોર સ્પર્શ સહેતા અને નૃત્યાદિમાં ભ૦ને આશ્ચર્યઅભાવ
મૂં વૂં	૨૭૪	ગૃહસ્થની કથામાં ભ૦ની હર્ષશોક રહિતતા, સંયમયોગ ગૃહસ્થકથા સમયે મૌન, પરિષદ-ઉપસર્ગ થતા સંયમમાં પરાક્રમ ભ૦ અપરિમિત બળવાળા, બે વર્ષ ઘેર પણ સાધુવૃત્તિએ રહ્યા
મૂં	૨૭૫	-ભ૦- દીક્ષાપૂર્વે સાધિક બે વર્ષથી સચિત જળ ત્યાગ. એકત્વ ભાવના ચિંતન, કષાય અને ઈન્દ્રિયોનો ઉપશમ
મૂં	૨૭૬	પૃથ્વી આદિ છ કાયમાં જીવત્વ
મૂં વૂં	૨૭૭	છ કાય હિંસાના ત્યાગ પૂર્વકનું ભ૦નું વિચરણ (૨૭૬+૨૭૭) પૃથ્વી, અપ્ આદિ છ કાયના ભેદ-પ્રભેદ પૃથ્વી આદિ છ કાય સચેતન જાણી તેનો આરંભ છોડી વિચર્યા
મૂં વૂં	૨૭૮	ત્રસસ્થાવર અને સર્વે જીવોનો પુનર્જન્મ અને પરસ્પર ગત્યાગતિ જીવ સર્વયોનિક અને સર્વગતિક છે. સઘળા પ્રદેશમાં જન્મધારણ
મૂં	૨૭૯	ઉપધિ સહિતનું ભવભ્રમણ, કર્મકારણરૂપ પાપનો ત્યાગ
મૂં	૨૮૦	બે ભેદે કર્મો જાણી, કર્મછેદન માટે અનન્યસદ્શ ક્રિયાનો ઉપદેશ ઈન્દ્રિયવિકાર આદિ સ્રોતને જાણીને સંયમાનુષ્ઠાન કથન
મૂં	૨૮૧	સંસાર અને સ્ત્રીને કર્મનું મૂળ જાણી તેનો ત્યાગ
મૂં	૨૮૨	ભ૦ ને આધાકર્મી આહારનો ત્યાગ અને નિર્દોષ આહાર
મૂં	૨૮૩	ભ૦ ને પરવસ્ત્રપાત્રનો ત્યાગ અને શુદ્ધેષણ
મૂં	૨૮૪	ભ૦ આહાર માત્રજ્ઞ, રસાસકિત રહિત, ખાજ ખૂજલી રહિત હતા
મૂં	૨૮૫	ભ૦ ની વિહારવિધિ પશ્ચિચર્યા સમાન
મૂં	૨૮૬	ભ૦ ને વસ્ત્રત્યાગ બાદ વિહાર સમયે શીત પરીષદમાં સમભાવ
મૂં	૨૮૭	ભ૦ આચરિત વિધિઅન્ય મુમુક્ષુને અનુકરણીય

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૯, ઉદ્દેશક-૨ ‘શય્યા’		
મૂ૦	૨૮૮	ભ૦ મહાવીરની ચર્યામાં શય્યા અને આસન-૧
મૂ૦	૨૮૯	ભ૦ મહાવીરની ચર્યામાં શય્યા અને આસન-૨
મૂ૦	૨૯૦	ભ૦ મહાવીરની ચર્યામાં શય્યા અને આસન-૩
મૂ૦	૨૯૧	વિવિધ વસતિમાં ૧૩ વર્ષ વિહાર, અપ્રમત્ત બની ધ્યાનમાં લીન
મૂ૦	૨૯૨	ભ૦નો નિદ્રાત્યાગ, અપ્રમત્ત ભાવે જાગરણ
મૂ૦	૨૯૩	નિદ્રા આવે તો મુહૂર્ત માત્ર, ફરી પુનઃ ધ્યાનસ્થતા
મૂ૦	૨૯૪	ઉપસર્ગ-પરીષદ તથા પ્રાણી-પક્ષીની પીડા સમભાવે સહેવું
મૂ૦	૨૯૫	ચોર, લંપટ, ત્રામરક્ષક, કામાસક્ત સ્ત્રી દ્વારા ઉપસર્ગ
મૂ૦	૨૯૬	આલોક-પરલોકના ઉપસર્ગ, ગંધ-શબ્દમાં રાગ-દ્વેષથી દૂર
મૂ૦	૨૯૭	સદા સમિતિયુક્ત, રતિ-અરતિથી દૂર, અલ્પભાષી
મૂ૦	૨૯૮	એકલવિહાર સ્થિતિમાં ચોર આદિના ઉપસર્ગમાં સમાધીલીનતા
મૂ૦	૨૯૯	ગૃહમાં રહેલા ભગવંતને ક્રોધથી કોઈ પીટે તો પણ મૌન રહેતા
મૂ૦	૩૦૦	શીત ઉપસર્ગ સમયે સાધુ પવનહીન સ્થાન શોધે
મૂ૦	૩૦૧	શીત ઉપસર્ગ સમયે સાધુ કપડા-કામળી કે અગ્નિ શોધે
મૂ૦	૩૦૨	શીત ઉપસર્ગ સમયે ભગવંત ઠંડીને સમભાવે સહેતા
મૂ૦	૩૦૩	ભ૦ આચરિત આ વિધિ - અન્ય મુમુક્ષુને પણ અનુકરણીય
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૯, ઉદ્દેશક-૩ ‘પરિષદ’		
મૂ૦	૩૦૪	ભ૦ તૃણ, શીત આદિ વિવિધ પરીષદો સમભાવે સહન કર્યા
મૂ૦	૩૦૫	ભ૦ લાઢ દેશમાં તુરચ્છ શય્યા આસનનું સેવન
મૂ૦	૩૦૬	લાઢ દેશમાં લુક્ખો આહાર, અનાર્ય માર, કુતરા થકી કરડવું
મૂ૦	૩૦૭	કરડતા કુતરાને રોકનારનો અભાવ, છુ છુ કરનાર વધુ
મૂ૦	૩૦૮	લાઢ દેશે કોધી લોકો અને શાક્યાદિ શ્રમણનું વિચરણ
મૂ૦	૩૦૯	લાઢ દેશે કુતારોના ઉપદ્રવ કારણે વિચરણ દુષ્કર
મૂ૦	૩૧૦	દંડ-હિંસા, કાય મમત્ત્વ છોડી, નિર્જરાયે પરિષદો સહ્યા
મૂ૦	૩૧૧	લાઢ દેશે સ્થાન ન મળે તો પણ હાથીની જેમ સ્થિર
મૂ૦	૩૧૨	આહારાર્થે ગામપ્રવેશમાં પણ અનાર્યો દ્વારા અટકાવ
મૂ૦	૩૧૩	લાઢ દેશે દંડ આદિ વડે ઘાત, આક્રોશ, માર આદિનું દુઃખ
મૂ૦	૩૧૪	લાઢ દેશે માંસછેદન આદિ અનેક કષ્ટ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૩૧૫	અનાર્થલોકો દ્વારા ઉપસર્ગ સમયે મમત્વત્યાગી ભં દુખ સહ્યા
મૂં	૩૧૬	વિવિધ ઉપસર્ગોમાં કાય મમત્વત્યાગી ભં અવિચલિત રહ્યા
૫૦		કઠોર પરિષ્હોને મેરુ માફક નિષ્પ્રકંપ બની સહેવું અને વિચરવું
મૂં	૩૧૭	ભં આચરિત આ વિધિ – અન્ય મુમુક્ષુને પણ અનુકરણીય
આચારસૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૯, ઉદ્દેશક-૪ ‘આતંકિત’		
મૂં	૩૧૮	ભં રોગ અભાવે પણ ઉણોદરીકર્તા અને અચિકિત્સાકારી
મૂં	૩૧૯	ભં વિરેચનાદિ પરિકર્મ અને દંતપ્રક્ષાલનાદિનો ત્યાગ
મૂં	૩૨૦	વિરક્ત ભં અલ્પભાષી રહેતા, શિયાળામાં છાયામાં ધ્યાનકર્તા
મૂં	૩૨૧	ભં ઉનાળે આતાપના લેતા, રુક્ષ આહાર લેતા
મૂં	૩૨૨	ભં માસ-અર્ધમાસ સુધી તુરુછ ભોજન-પાન કર્યા
મૂં	૩૨૩	ભં છ માસ સુધી નિર્જળ રહ્યા, પારણે નીરસ ભોજન કર્યું
મૂં	૩૨૪	ભં સમાધિ માટે નિષ્કામ ભાવે છટ્ઠ આદિ તપ કર્યા
મૂં	૩૨૫	ભં પાપથી ત્રિવિધ ત્રિવિધે વિરત રહ્યા
મૂં	૩૨૬	ભં પરફૂત સુવિશુદ્ધ આહાર ગવેષતા અને લેતા
મૂં	૩૨૭	ભિક્ષાર્થે જતાં ભં માર્ગમાં કાગડા કે પક્ષીને જોઈને...
મૂં	૩૨૮	ભિક્ષાર્થે જતાં ભં માર્ગમાં બ્રાહ્મણ, ભિક્ષુ આદિ જોઈને...
મૂં	૩૨૯	તેમની આજીવિકાછેદ કે અપ્રીતિ ન થાય તેમ આહાર ગવેષતા
મૂં	૩૩૦	આહારની પ્રાપ્તિ-અપ્રાપ્તિ કે આર્દ્ર-શુષ્કતામાં સમભાવભાવી
મૂં	૩૩૧	ભગવંતનો ધ્યાન-યોગ અને સમાધિ
મૂં	૩૩૨	ભં ની કષાયાદિ રહિતતા, વિષયમાં અમૂર્છિતતા, અપ્રમાદ
મૂં	૩૩૩	ભં આયતયોગયુક્ત, કષાયવિજેતા, સમિતિયુક્ત રહ્યા
મૂં	૩૩૪	ભં આચરિત આ વિધિ – અન્ય મુમુક્ષુને પણ અનુકરણીય
૫૦		નૈગમ આદિ સાત નયોનું વર્ણન જ્ઞાન અને ક્રિયા બંને નયોથી જ વિવક્ષિત કાર્યમાં સિદ્ધિ જ્ઞાનનય અને ક્રિયાનય બંનેની વિસ્તૃત ચર્ચા અંધ અને પંગુના દષ્ટાંતે જ્ઞાન અને ક્રિયા બંને પરસ્પર પૂરક સારાંશ- આચારાંગ સૂત્ર જ્ઞાન+ક્રિયા૩૫ છે. મોક્ષની ઈચ્છાવાળાએ આચારાંગસૂત્રનો આધાર લેવો
‘આચાર’ અંગસૂત્ર-૧, શ્રુતસ્કંધ-૧ સટીક વિષયાનુક્રમ પૂર્ણ		

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

શ્રુતસ્કંધ-૨ ‘આચારાગ્ર’

પૃ૦	ભૂ૦	પ્રથમ શ્રુતસ્કંધમાં ન કહેવાયેલ વિષયને કહેવા તથા સંક્ષેપમાં કહેવાયેલ વિષયને વિસ્તારથી કહેવા બીજા શ્રુતસ્કંધની રચના
નિ૦ પૃ૦	૨૮૮	દ્રવ્ય અગ્ર નિર્દેશનું કથન અવગાહનાઅગ્ર, આદેશઅગ્ર, કાલઅગ્ર, ક્રમઅગ્ર, ક્ષેત્રઅગ્ર, કાલ અગ્ર, ભાવઅગ્ર, ગણનાઅગ્ર, સંચયઅગ્ર ની વ્યાખ્યા ભાવ અગ્રના ભેદ-પ્રભેદ
નિ૦	૨૮૯	ઉપકાર અગ્રનો અધિકાર
નિ૦	૨૯૦	શ્રુત સ્થવિરાદિ દ્વારા શિષ્યહિતાર્થે આચાર સૂત્રનો વિસ્તાર
નિ૦	૨૯૧	શ્રુતસ્કંધ ૨ આચારાગ્રનું ઉદ્ધરણ, શું અને ક્યાંથી ઉદ્ધર્યું - ૧
નિ૦	૨૯૨	શ્રુતસ્કંધ ૨ આચારાગ્રનું ઉદ્ધરણ, શું અને ક્યાંથી ઉદ્ધર્યું - ૨
નિ૦	૨૯૩	શ્રુતસ્કંધ ૨ આચારાગ્રનું ઉદ્ધરણ, શું અને ક્યાંથી ઉદ્ધર્યું - ૩
નિ૦	૨૯૪	આચારપ્રકલ્પ ‘નિશીથ’ પ્રત્યાખ્યાન પૂર્વથી ઉદ્ધર્યું
નિ૦	૨૯૫	શસ્ત્રપરિજ્ઞા અધ્યયનથી સંયમના વિભાગોના આઠ અધ્યયન ૧
નિ૦	૨૯૬	સંક્ષેપથી કહેવાયેલ સંયમનું વિસ્તારથી પ્રદર્શન - ૧
નિ૦	૨૯૭	સંક્ષેપથી કહેવાયેલ સંયમનું વિસ્તારથી પ્રદર્શન - ૨
નિ૦	૨૯૮	પાંચ મહાવ્રત અને તેની પ્રજ્ઞાપનાનો હેતુ
નિ૦	૨૯૯	પાંચ મહાવ્રતના રક્ષણાર્થે પ્રત્યેકની પાંચ પાંચ ભાવનાનું કથન
નિ૦	૩૦૦	પાંચે ચૂલાના વિષયનું કથન
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન૧) ‘પિંડેષણા’		
પૃ૦	ભૂ૦	ચૂલાનો નામ આદિ નિર્દેશ ૬ ભેદે, અહીં ભાવચૂલાનો અધિકાર
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક ૧		
મૂ૦ પૃ૦	૩૩૫	-આહાર ગ્રહણવિધિ, - સચિત્ત કે મિશ્ર આહાર ન કલ્પે, આવી જાય તો નિરવધ ભૂમિમાં જયણાપૂર્વક પરઠવવો સાધુને આહારગ્રહણના વેદના આદિ છ કારણો ઉત્સર્ગથી દોષિત આહાર ન લે, અપવાદે દ્રવ્યાદિ જાણી લે સંસકત આદિ આહારને કેવા સ્થાને પરઠવે, તેનો વિધિ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૩૩૬	ઔષધિ(વનસ્પતિ)ગ્રહણ વિધિ – સચિત ગ્રહણ નિષેધ
મૂં	૩૩૭	આહાર ગ્રહણ વિધિ-અપકવ કે અર્ધ પકવનો નિષેધ એષણીય અને નિર્દોષનું ગ્રહણ કરે.
મૂં	૩૩૮	ગૃહસ્થના ઘેર પ્રવેશની વિધિ વિચાર (સ્થંડીલ), વિહાર (સ્વાધ્યાય) ભૂમિ પ્રવેશ વિધિ ગ્રામાનુગ્રામ વિચરણ વિધિ
મૂં	૩૩૯	અન્ય તીર્થિક – ગૃહસ્થાદિને અશનાદિ દાનનો નિષેધ
મૂં	૩૪૦	અનેષણીય આહારનો વિશેષ નિષેધ એક કે અનેક સાધુ, એક કે અનેક સાધ્વી માટેનો આહાર... ઔદ્દેશિક, ક્રિત, ઉદાર, સામેથી લાવેલ આદિ દોષયુક્તનો નિષેધ વૂં નિર્ધન, સંરંભ, સમારંભ, આરંભ, ક્રિત, પ્રામિત્ય આદિનો અર્થ
મૂં	૩૪૧	અવિશુદ્ધ કોટિનો બીજો ભેદ-શ્રમણ આદિની સંખ્યા ગણીને કે ગણ્યા સિવાયનો ઔદ્દેશિક આહાર ન કલ્પે
મૂં	૩૪૨	વિશોધિકોટિ-અન્ય પુરુષ સેવિત આદિ આહાર હોય તો કલ્પે
મૂં	૩૪૩	નિત્યપિંડ કે અગ્રપિંડ આદિ દેનાર કુળમાં પ્રવેશનિર્ગમન નિષેધ વૂં નિત્યપિંડ, અગ્રપિંડ, નિયતભાગ આદિનો અર્થ ઉપસંહાર-સાધુ સુપરિશુદ્ધ આહાર ગ્રહણ કરે તે સંયમયુક્ત થાય
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક ૨		
મૂં	૩૪૪	અષ્ટમી આદિ પર્વ, વિશેષ પ્રસંગ આદિના અશન આદિ ગ્રહણનો નિષેધ. તે પુરુષાન્તર કૃત્ આદિ હોય તો લેવાનું વિધાન
મૂં	૩૪૫	ભિક્ષાર્થે કેવા કુળમાં પ્રવેશવું ? તેનું વિધાન
મૂં	૩૪૬	સામુહિક, પિતૃ કે ઉત્સવાદિના ભોજનનો નિષેધ, તે પુરુષાન્તર કૃત આદિ હોય તો ગ્રહણનું વિધાન
મૂં	૩૪૭	બે ગાઉથી વધુ કે જમણવાર (સંખડી)માં આહાર ગ્રહણ નિષેધ વૂં સંખડી આદિના દોષો અને જયણાપાલન આદિ આચાર ગામ, નગર, ખેટ, કર્બટ, મડંબ, પત્તન, આકર, દ્રોણમુખ, નિગમ, રાજધાની વગેરે શબ્દોના અર્થ સંખડી સ્થાને જવાથી લાગતા દોષો- આધાકર્મ આદિ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક-૩		
મૂં	૩૪૮	સંખડી (જમણાવાર)માં જવાના નિષેધનું કારણ- રોગોત્પત્તિ
મૂં	૩૪૯	સંખડીમાં જતા સ્ત્રીની ભોગપ્રાર્થનાનો સ્વીકાર શક્ય, કર્માશ્રવ
મૂં	૩૫૦	નિર્દોષગવેષણા અભાવ, સદોષ આહાર ગ્રહણ, માયા સ્પર્શ
મૂં	૩૫૧	સંખડી સમયે કોઈ ગામ આદિમાં ન જવું - અનેક દોષ સંભવ
મૂં	૩૫૨	શંકિત દોષયુક્ત આહાર ગ્રહણ નિષેધ
મૂં	૩૫૩	ગૃહસ્થઘર,સ્વાધ્યાયભૂમિ,સ્થંડીલભૂમિ કે વિહારમાં ગમનાગમન સમયે સર્વે ધર્મોપકરણ સાથે જ રાખે ૫૦ જિનકલ્પી માટેનો નિયમ, જિનકલ્પીના બે ભેદ પાત્ર સંબંધી ૭ પ્રકારની ઉપધિ, ૫ ભેદે ઉપકરણ
મૂં	૩૫૪	વર્ષા,ધુમ્મસ,વંટોળ આદિ સમયે ગૃહસ્થના ઘર, સ્વાધ્યાયભૂમિ, સ્થંડિલભૂમિ, ગ્રામાનુગામ વિચરણમાં પ્રવેશ-નિર્ગમન નિષેધ
મૂં	૩૫૫	અજુગુપ્સિત કુળમાં અશનાદિ માટે જવાનો નિષેધ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક-૪		
મૂં	૩૫૬	માંસાદિ ભોજન હોય,જીવ વ્યાપ્ત માર્ગ હોય આદિ કારણે પ્રવેશ- નિર્ગમન મુશ્કેલ હોય, સ્વાધ્યાય ન થઈ શકતો હોય ત્યાં ન જવું. આવો દોષ ન હોય તો જવાનું વિધાન
મૂં	૩૫૭	દોહવાતી ગાય, રંધાતી રસોઈ આદિ સ્થાને આહારગમનનિષેધ
મૂં	૩૫૮	આવેલ અતિથિ સાધુ સાથે આહારગમન વિધિ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક-૫		
મૂં	૩૫૯	અગ્રપિંડાદિ ગ્રહણ નિષેધ
મૂં	૩૬૦	ભિક્ષાટન વિધિ-સમમાર્ગે જવું, વિષમમાર્ગે ન જવું, વિષમ માર્ગે જવાના દોષોનું કથન વિષમમાર્ગે જવું પડે તો શું કરવું ? તેનો વિધિ
મૂં	૩૬૧	જે માર્ગમાં ઉન્મત કે હિંસક પ્રાણી અથવા ખાડા આદિ વિષમતા હોય તો તે માર્ગે ન જતા અન્ય માર્ગે જવું.
મૂં	૩૬૨	બંધ દ્વાર આદિ હોય તો પ્રવેશ કે નિષ્ક્રમણ નિષેધ. તેવા ગૃહમાં પ્રવેશની વિધિ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૩૬૩	ગૃહસ્થના ઘરમાં પ્રવેશની વિધિ. ગૃહસ્થ બધા માટે સંમિલિત આહાર આપે તેની વિધિ
મૂં	૩૬૪	જ્યાં પૂર્વે કોઈ શ્રમણાદિ હાજર હોય તે ઘરમાં પ્રવેશની વિધિ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) 'પિંડેષણા' ઉદ્દેશક-૬		
મૂં	૩૬૫	હિપદાદિ પ્રાણીને આહારમાં અંતરાય થાય તે માર્ગે ગમન નિષેધ
મૂં	૩૬૬	ગૃહસ્થના ઘરમાં પ્રવેશતા સાધુનો આચાર
મૂં	૩૬૭	આહાર દાતા અવિધિથી આપે તો આહાર લેવાનો નિષેધ. દાતાના હાથ અચિત્ત લિપ્ત હોય તો ગ્રહણ વિધિ
મૂં	૩૬૮	સચિત્ત, સચિત્ત સ્પર્શયુક્ત કે અર્ધપકવ આહાર ગ્રહણ નિષેધ
મૂં	૩૬૯	ભૂત વર્તમાન કે ભાવિમાં સચિત્ત પિષ્ટ મીઠાના ગ્રહણનો નિષેધ
મૂં	૩૭૦	અગ્નિ ઉપર રાખેલ આહાર ગ્રહણ નિષેધ.
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) 'પિંડેષણા' ઉદ્દેશક-૭		
મૂં વૂં	૩૭૧	ઊંચા કે નીચા સ્થાનેથી આપે તે આહાર ગ્રહણ નિષેધ ગૃહસ્થને ઊંચા કે નીચા સ્થાનેથી આહાર લેવા જતા શરીરભંગ કે હિંસા આદિ દોષો સંભવ
મૂં	૩૭૨	માટી આદિનું આચ્છાદિત તોડીને આપેલ આહાર ગ્રહણ નિષેધ, -પૃથ્વી, પાણી કે અગ્નિ ઉપર રાખેલ આહાર-ગ્રહણ નિષેધ
મૂં	૩૭૩	અતિ ઉષ્ણ આહારને ઠંડો કરીને આપે તો ગ્રહણ નિષેધ
મૂં	૩૭૪	વનસ્પતિ કે ત્રસકાય પ્રતિષ્ઠિત આહાર ગ્રહણ નિષેધ
મૂં	૩૭૫	પાણી ગ્રહણ કરવાની વિધિ -કેવું પાણી ગ્રહણ કરે ?
મૂં	૩૭૬	સચિત્ત પૃથ્વી આદિ પર રાખેલ કે તેવા વાસણથી આપેલ પાણી ન લે. સચિત્ત પૃથ્વી વગેરેથી મિશ્ર થયેલ પાણી ન લે.
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) 'પિંડેષણા' ઉદ્દેશક-૮		
મૂં વૂં	૩૭૭	પાણી વિશે વિશેષ - આંબા વગેરેનું સચિત્ત પાણી ન લે. આંબો, અંબાડો, કોઠ આદિનું પાણી, સચિત્ત કે ઉદ્ગમ દોષયુક્ત. ઉદ્ગમ દોષ-આધાકર્મ, ઔદેશિક, પૂતી, મિશ્ર, સ્થાપના આદિ ૧૬
મૂં	૩૭૮	અન્નપાણીને આસક્તિપૂર્વક ન સૂંઘે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૩૭૯	અશસ્ત્ર પરિણત અપકવ અને અનેષણીય જાણી ગ્રહણ ન કરે તે વસ્તુઓ- જેવી કે: કંદ, પીપર, આદુ, કપિત્થ, ઊંબર વગેરે, આંબો,અંબાડગ આદિ, પીંપળ,વડ આદિ કોઠા,દાડમ આદિ
મૂં	૩૮૦	સડેલો ખોળ, જુનું મધ વગેરે અનેષણીય જાણી ગ્રહણ ન કરે
મૂં	૩૮૧	શેરડીના ટુકડા,અંક કારેલા વગેરે તેમજ ઉત્પલ,પદ્મ,પુષ્કર આદિ અપકવ અને અનેષણીય જાણી ગ્રહણ ન કરે
મૂં	૩૮૨	અગ્રબીજાદિ,કંદલીગર્ભ,ખજૂરગર્ભ વગેરે, છિદ્રવાળી શેરડી આદિ લસણ આદિ, અસ્તિકફળ, ફણસ, શ્રીપર્ણી વગેરે, ધાન્યકણ, લોટ વગેરે અપ્રાસુક એવી આ સર્વે વસ્તુ મળે તો પણ ગ્રહણ ન કરે

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક-૯

મૂં	૩૮૩	અનેષણીય અપ્રાસુક આહાર ગ્રહણ ન કરવા ઉપદેશ
મૂં ૫૦	૩૮૪	પરિચિતમાં ઘરોમાં આહાર-પાણી માટે ભિક્ષાકાલ પૂર્વે પ્રવેશ- નિષ્ક્રમણ નિષેધ... જવાનો પ્રસંગ આવે તો તેનો વિધિ સ્વગૃહી કે શ્વશુરગૃહી પરિચિત કુળોમાં આહાર પાણી માટે ન જવું અન્ય ગૃહોમાં ઉત્પાદન આદિ દોષરહિત ભિક્ષા ગવેષણા કરે ઉત્પાદનના દોષો અને ગ્રાસએષણા દોષોનું વર્ણન
મૂં	૩૮૫	માંસાદિ રંધાતા હોય ત્યાં આહારાર્થે ગમન નિષેધ, ગ્લાનાર્થે છૂટ
મૂં	૩૮૬	આહારવાપરવાની વિધિ, સુગંધી દુર્ગંધી બંને આહારમાં સમભાવ
મૂં	૩૮૭	પાણીવાપરવાની વિધિ, સુગંધી દુર્ગંધી બંને પાણીમાં સમભાવ
મૂં	૩૮૮	અધિક આહાર વાપરવાની વિધિ
મૂં	૩૮૯	કોઈકને માટે રાખેલ આહાર ગ્રહણ કરવાની વિધિ

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક-૧૦

મૂં ૫૦	૩૯૦	શ્રમણ સમૂહ સાધારણ માટે પ્રાપ્તઆહાર વાપરવાની વિધિ આચાર્ય,ઉપાધ્યાય,પ્રવર્તક,સ્થવિર આદિ શબ્દોનો અર્થ
મૂં	૩૯૧	સમનોજ્ઞ આહાર છુપાવવાનો નિષેધ
મૂં	૩૯૨	શેરડી વગેરે અત્પખાદ્ય અધિકત્યાજ્ય પદાર્થ ગ્રહણ નિષેધ બહુ અસ્થિક, આદિ પદાર્થ ગ્રહણ - પરિભોગ વિધિ
મૂં	૩૯૩	અપ્રાસુક મીઠું ગ્રહણ ન કરે, આવી જાય તો શું કરવું તેની વિધિ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન-૧) ‘પિંડેષણા’ ઉદ્દેશક-૧૧		
મૂ૦	૩૯૪	રોગી નિમિત્તે મળે આહારસંબંધે માયા કરવાનો નિષેધ
મૂ૦	૩૯૫	રોગીનિમિત્તે આપેલ આહાર માટે મિથ્યા વિદ્વનની વાતનો નિષેધ
મૂ૦	૩૯૬	પિંડેષણા – પાનૈષણાના સાત-સાત ભેદ અલિપ્ત હાથ-અલિપ્ત પાત્ર, લિપ્ત હાથ-લિપ્ત પાત્ર, ચતુર્ભંગી પશ્ચાત્ કર્મ દોષ રહિતતા, ભોજન પૂર્વે ધોયેલા હાથ સૂકાય પછી આહાર લેવો. ગૃહસ્થ પોતા કે બીજા માટે પાત્રમાં લીધેલ આહાર આપે તો લેવો તુરછ-પ્રાન્ત આહાર ગ્રહણ કરવો.
મૂ૦	૩૯૭	પ્રતિમાધારી શ્રમણ પણ અન્ય શ્રમણની નિંદા ન કરે.
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૨) ‘શયૈષણા’		
પૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧ અને ૨ નો સંબંધ, પિંડ-આહાર, જે સ્થાને જઈને થાય તે સ્થાનના ગુણ-દોષ બતાવવા આ અધ્યયન
નિ૦	૩૦૧	શર્યાના દ્રવ્ય આદિ ચાર નિર્દેશ
નિ૦	૩૦૨	દ્રવ્ય શર્યાના સચિત્તાદિ ત્રણ ભેદ, ક્ષેત્ર અને કાલ નિર્દેશ
નિ૦	૩૦૩	દ્રવ્ય શર્યામાં ગૌતમ નૈમિતિકનું દષ્ટાંત
નિ૦	૩૦૪	ભાવ શર્યાના બે ભેદ કાય અને ભાવ, તેના પ્રભેદો
નિ૦	૩૦૫	ત્રણે ઉદ્દેશમાં શર્યા અધિકાર
નિ૦	૩૦૬	ઉદ્ગમદોષ અને સંસક્રતઅપાય, શૌચવાદિ દોષ અને શર્યાત્યાગ
નિ૦	૩૦૭	છલના પરિહાર અને સ્વાધ્યાય યોગ્ય સ્થાન
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૨) ‘શયૈષણા’ ઉદ્દેશક-૧		
મૂ૦	૩૯૮	સાધુ માટે કલ્પ્ય-અકલ્પ્ય ઉપાશ્રય પક્ષીઓના ઈંડાદિ હોય, એક કે અનેક સ્વધર્મી કે સ્વધર્મિણી નિમિત્તે બનેલ હોય, શ્રમણ આદિની સંખ્યા ગણીને બનાવેલ ઔદ્દેશિક ઉપાશ્રય હોય સાધુ નિમિત્તે સુધારણા-મરામત આદિ કરાયેલ હોય ... ઉપરોક્ત સર્વે પ્રકારના ઉપાશ્રય અકલ્પ્ય. ઉપરોક્ત દોષ રહિત ઉપાશ્રય, પડિલેહણ-પ્રમાર્જન કરીને કલ્પે ઉપાશ્રય(વસતી)ના ઉદ્ગમ આદિ દોષોનું વર્ણન
પૃ૦		

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૩૯૯	સાધુ માટે કલ્પ્ય – અકલ્પ્ય ઉપાશ્રય સાધુ નિમિત્તે કંઈ પણ પરિવર્તનાદિ કરાયેલ હોય, કંદ (વનસ્પતિ)આદિનું સ્થાનાંતર કરેલ હોય, પાટ-પાટીયા આદિ સ્થાનાંતર કર્યા હોય તો અકલ્પ્ય – પરંતુ આવા પરિવર્તન કે સ્થાનાંતર પછી બીજાએ ઉપયોગમાં લીધેલ ઉપાશ્રય હોય તો પ્રતિલેખન – પ્રમાર્જન બાદ જયણા પૂર્વક શર્યા-સ્વાધ્યાય આદિ સર્વે કલ્પે.
મૂં	૪૦૦	બહુ ઊંચા મકાન આદિમાં રહેવાનો નિષેધ અને રહેવાથી થતી હાનિ, જો રહેવું પડે તો કઈ રીતે રહેવું તેની વિધિ
મૂં	૪૦૧	સ્ત્રી,પશુ આદિ યુક્ત ઉપાશ્રયમાં રહેવાનો નિષેધ, ત્યાં રહેવાથી લાગતા દોષોની સંભાવનાનું કથન
મૂં	૪૦૨	ગૃહસ્થ સંસર્ગવાળા ઉપાશ્રયમાં રહેવા આદિનો નિષેધ, તે સ્થાને રહેવાથી લાગતા દોષોની સંભાવનાનું કથન
મૂં	૪૦૩	ગૃહસ્થ સાથે નિવાસથી ત્યાં થતા અગ્નિ સમારંભને કારણે દોષ
મૂં	૪૦૪	ગૃહસ્થ સાથે નિવાસથી અલંકૃત તરુણીને જોઈને મનમાં વિકાર ઉદભવવો સંભવ માટે તેવા ઉપાશ્રયમાં રહેવા આદિનો નિષેધ
મૂં	૪૦૫	ગૃહસ્થ સાથે નિવાસથી, તેજસ્વી પુત્ર પ્રાપ્તિની ઇચ્છાથી સ્ત્રી વર્ગનું મૈથુન માટેનિમંત્રણ શક્ય. માટે તેવા સ્થાનનો નિષેધ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૨) ‘શયૈષણા’ ઉદ્દેશક-૨		
મૂં	૪૦૬	ગૃહસ્થ શૂચિ સમાચારીવાળા હોય કે સાધુ નિમિત્તે પોતાના કાર્યો પહેલા-પછી કરે તેથી તેવી વસતીમાં રહેવા આદિનો નિષેધ
મૂં	૪૦૭	ગૃહસ્થયુક્ત વસતિ હોય તો સાધુ નિમિત્તે અશનાદિ બનાવે માટે તેવા સ્થાને રહેવા આદિનો નિષેધ
મૂં	૪૦૮	ગૃહસ્થ, સાધુ નિમિત્તે કાષ્ઠ આદિ કાપે, ખરીદે આદિ દોષો સેવે, સાધુ પણ આતાપના લેવા ઈચ્છે, માટે ત્યાં રહેવાનો નિષેધ
મૂં	૪૦૯	ગૃહસ્થયુક્ત વસતિમાં, સાધુ રાત્રિનાદ્ધાર ખોલે તો ચોર પ્રવેશના સંભવથી બીજા દોષોનો ઉદ્ભવ, માટે ત્યાં રહેવાનો નિષેધ
મૂં	૪૧૦	જીવજંતુવાળા ઘાસ વગેરે હોય તે ઉપાશ્રયમાં ન રહે જીવજંતુ રહિત ઘાસ વગેરે હોય તે ઉપાશ્રયમાંપ્રમાર્જનાદિ કરી રહે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦	૪૧૧	સાધર્મિકોનું આવાગમન વિશેષ હોય ત્યાં રહેવાનો નિષેધ
મૂ૦	૪૧૨	માસકલ્પ કે ચાતુર્માસ રહ્યા હોય ત્યાં રહેતા કાલાતિક્રમ દોષ
મૂ૦	૪૧૩	ઉક્તસ્થાનમાં અનંતર રહેતા ઉપસ્થાનક્રિયા દોષ
મૂ૦	૪૧૪	અભિકાંતક્રિયાવસતિ, શ્રમણ આદિના સામાન્ય સ્થાનોમાં અન્યમતી હોય તો ત્યાં અલ્પ દોષ
મૂ૦	૪૧૫	અનભિકાંતક્રિયાવસતિ, ઉક્તસ્થાનમાં પહેલેથી કોઈ અન્યમતી ન હોય તો ત્યાં રહેવાનો નિષેધ
મૂ૦	૪૧૬	વજ્યક્રિયાવસતિ— સ્વ વસતિ સાધુને આપી, બીજે મકાન બનાવે તો તેવી વસતિનો નિષેધ
મૂ૦	૪૧૭	મહાવજ્યક્રિયાવસતિ –શ્રમણાદિની ગણતરી કરી બનાવેલ વસતિમાં રહેવાનો નિષેધ
મૂ૦	૪૧૮	સાવધક્રિયાવસતિમાં રહેવાનો નિષેધ
મૂ૦	૪૧૯	મહાસાવધક્રિયાવસતિમાં રહેવાનો નિષેધ
મૂ૦	૪૨૦	અલ્પક્રિયાવસતિમાં રહેવાનું વિધાન
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૨) ‘શયૈષણા’ ઉદ્દેશક-૩		
મૂ૦	૪૨૧	ઉપાશ્રયના દોષોનું કથન અને તેની યથાર્થતા
મૂ૦	૪૨૨	બહુ નાના દ્વારવાળા, નીચા કે જ્યાં અનેક શ્રમણાદિ રહેલ હોય ત્યાં અનેક દોષનો સંભવ, તે ઉપાશ્રયનો નિષેધ
મૂ૦	૪૨૩	વસતિ ચાચના વિધિ
મૂ૦	૪૨૪	શય્યાતરનાનામ ગોત્ર પુછવા, શય્યાતરના આહારનો નિષેધ
મૂ૦	૪૨૫	ગૃહસ્થસંસર્ગયુક્ત અગ્નિ+અપ્કાય આરંભવાળી વસતિનો નિષેધ
મૂ૦	૪૨૬	ગૃહસ્થ ગૃહમધ્યે આવાગમન માર્ગયુક્ત વસતિમાં રહેવાનો નિષેધ
મૂ૦	૪૨૭	ગૃહસ્થના ઘરમાં ગૃહકલેશ સંભવે, માટે તેવા સ્થાનનો નિષેધ
મૂ૦	૪૨૮	ગૃહસ્થઘેર તૈલ આદિથી મર્દન સંભવે, માટે તેવા સ્થાનનો નિષેધ
મૂ૦	૪૨૯	ગૃહસ્થઘેર પરસ્પર સ્નાનાદિ સંભવે, માટે તે સ્થાનનો નિષેધ
મૂ૦	૪૩૦	ગૃહસ્થઘેર પરસ્પર જળથી સફાઈ સંભવે, માટે ત્યાંનો નિષેધ
મૂ૦	૪૩૧	ગૃહસ્થઘેર નગ્ન સ્ત્રી કે મૈથુનાદિ સંભવે, માટે ત્યાંનો નિષેધ
મૂ૦	૪૩૨	ગૃહસ્થઘેર ભીંત ચિત્રો હોય ત્યાં સ્થાનાદિ કરવાનો નિષેધ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦	૪૩૩	સાધુ, જીવજંતુવાળો, ભારે, અપડિહારી, શિથિલબંધવાળો સંથારો ન લે, ઉક્ત દોષ રહિત સંથારો દાતા આપે તો ગ્રહણ કરે
મૂ૦	૪૩૪	સંથારાપ્રતિજ્ઞા: ૧- સંથારાનું ચોક્કસ નામ આપી યાચના કરે,
મૂ૦	૪૩૫	સંથારાપ્રતિજ્ઞા: ૨- વિધમાન સંથારો જોઈને યાચના કરે, સંથારાપ્રતિજ્ઞા: ૩- સંથારો ન મળે તો ઉત્કુટક આસને રહે
મૂ૦	૪૩૬	શિલા કે કાષ્ઠ સંથારો ગ્રહણ કરે અન્યથા ઉત્કુટક આસને રહે
મૂ૦	૪૩૭	પ્રતિજ્ઞાપંત શ્રમણ અન્યોન્ય અનુમોદના ભાવે રહે, નિંદા ન કરે
મૂ૦	૪૩૮	સંથારો પરત કરવાની વિધિ
મૂ૦	૪૩૯	જીવજંતુ સહિત સંથારો પરત ન કરે, જીવજંતુ રહિત પરત કરે.
મૂ૦	૪૪૦	મળમૂત્રત્યાગ કરવા ભૂમિનું પ્રતિલેખન કરે, ન કરતા થતા દોષો
મૂ૦	૪૪૧	આચાર્યાદિનું શર્યા સ્થળ છોડી સાધુ અન્યત્ર સંથારા ભૂમિ શોધે
મૂ૦	૪૪૨	સંથારા આરોહણ અને શયન વિધિ
મૂ૦	૪૪૩	પરસ્પરસ્પર્શ ન થાય તે રીતે શયન કરે, મુખ ઢાકીને ઉચ્છવાસ આદિ પ્રવૃત્તિ કરે મળજ્ઞાર પર હાથ રાખીને અપાનવાયુ છોડે
મૂ૦	૪૪૪	સમ-વિષમ શર્યામાં સમભાવ રાખવો
આચાર્યસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૩) ‘ઘર્થિ’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૨ અને ૩ નો સંબંધ- પૂર્વે પિંડ અને વસતિ કહ્યા, તે શોધવા માટે ગમન કરવાના હેતુથી ‘ઘર્થિ’નું કથન
નિ૦	૩૦૮	‘ઘર્થિ’ નો નામ આદિ છ ભેદે નિક્ષેપ
નિ૦	૩૦૯	દ્રવ્ય-ક્ષેત્ર-કાળ ‘ઘર્થિ’નું પ્રતિપાદન
નિ૦	૩૧૦	ભાવઘર્થિના ચરણ અને સંયમઘર્થિ બે ભેદોનું પ્રતિપાદન
નિ૦	૩૧૧	સાધુના ભાવગમનનું કારણ
નિ૦	૩૧૨	સાધુનું ગમન, ચાર કારણો પરિશુદ્ધ
નિ૦	૩૧૩	‘ઘર્થિ’ ઉદ્દેશ અર્થાધિકાર
નિ૦	૩૧૪	ઉદ્દેશો ૧- વર્ષાકાળમાં સ્થાને રહેવું, શરતકાલ આદિમાં વિહાર ઉદ્દેશો ૨- નાવાદિમાં આરૂઢનું પ્રક્ષેપણ, જયણા પાલન
નિ૦	૩૧૫	ઉદ્દેશો ૩- ઉદકાદિ પ્રશ્ને જાણવા છતાં અજાણ રહે ઉપધિ અપ્રતિબંધ, ચોરાઈ તો રાજગૃહાદિએ જવાનો નિષેધ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૩) ‘ઈર્થા’ ઉદ્દેશક-૧		
મૂં ૫૦	૪૪૫	વર્ષાકાળમાં વિહાર નિષેધ અષાઢ ચોમાસા પૂર્વે ઘાસ, ફલક, ભસ્મ આદિ પરિગ્રહ કરવો સંયત સાધુ સમય જોઈ ચોમાસુ કરી લે
મૂં	૪૪૬	વર્ષાવાસની સ્થળ પસંદગી – ક્યાં કરવું – ક્યાં ન કરવું
મૂં	૪૪૭	વર્ષાવાસ પશ્ચાત્ પછા જીવજંતુ યુક્ત માર્ગ હોય તો વિહારનિષેધ
મૂં	૪૪૮	ગામાનુગામ વિચરતા જયણાપૂર્વક વિહાર કરે જીવાકુલ માર્ગે ન જાય, અન્ય માર્ગે ચાલે, અન્યમાર્ગ અભાવે વિહારવિધિ
મૂં	૪૪૯	ભ્લેચ્છ કે અનાર્ય આદિ ઉપદ્રવવાળા માર્ગે વિહાર ન કરે, સંયમ અને આત્મ વિરાધના સંભવે ... અન્ય માર્ગે કરે
મૂં	૪૫૦	અરાજક આદિ પ્રદેશમાંથી થઈ ન વિચરે પછા અન્ય માર્ગે વિચરે
મૂં	૪૫૧	લાંબી અટવીવાળા માર્ગે ન જાય, તે માર્ગે જવાથી થતી હાનિ
મૂં	૪૫૨	ક્રીતાદિદોષયુક્ત કે બહુ દૂર જનારી નૌકામાં બેસવાનો નિષેધ તિર્યગ્ગામિની નૌકામાં બેસવાનું વિધાન અને બેસવાનીવિધિ
મૂં	૪૫૩	નૌકામાં બેસવાની વિધિ – સાધુનું કર્તવ્ય-અકર્તવ્ય.
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૩) ‘ઈર્થા’ ઉદ્દેશક-૨		
મૂં	૪૫૪	નાવમાં બેસેલ સાધુ ગૃહસ્થ કથિત ઉપકરણ ગ્રહણ ન કરે
મૂં	૪૫૫	નાવમાં બેસેલ સાધુને પાણીમાં ફેંકી દે તો સાધુ શું કરે? તે વિધિ
મૂં	૪૫૬	નાવમાંથી પાણીમાં ફેંકાઈને તણાતા સાધુ શું કરે? તે વિધિ
મૂં	૪૫૭	વિહારમાં ચાલતાચાલતા વાત કરવાનો નિષેધ
મૂં	૪૫૮	જંઘા સુધી માંપાણીમાંથી જવાનું થાય તો કઈ રીતે જવું તે વિધિ
મૂં	૪૫૯	વિહારમાં કીચડવાળા પગ થતા સચિત ઘાસ આદિથી સાફ ન કરે વનસ્પતિકાય હિંસા થાય તે માર્ગે ન ચાલે ખાડા, ટેકરા આદિ હોય તેવા માર્ગે ન વિચરે, જવું જ પડે તે કઈ રીતે જવું ? તેનો વિધિ ધાન્યના ગાડાં જતા હોય તે માર્ગે જવાનું નિષેધ ફોજનો પડાવ હોય તે માર્ગે જવાનો નિષેધ, ઉપસર્ગ સંભવ જવું જ પડે તો ચિત્તને સમાધિયુક્ત રાખી વિચરે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૪૬૦	માર્ગમાં કોઈ પથિક પ્રશ્નો પૂછે તો સાવધ પ્રશ્નોના ઉત્તર ન આપે
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૩) ‘ઈર્થા’ ઉદ્દેશક-૩		
મૂં	૪૬૧	ગઢ, કિલ્લો, ખાઈ વગેરેને જોતા કે દેખાડતા ચાલવાનો નિષેધ કર્ચ, તળેટી, નદી વગેરેને જોતા કે દેખાડતા ચાલવાનો નિષેધ ઉક્ત રીતે જોતા કે ચાલતા મૂગ આદિ પ્રાણીઓ ભયભીત બને
મૂં	૪૬૨	આચાર્ય, ઉપાધ્યાય આદિને હાથ વગેરે સ્પર્શ ન થાય તેમ વિચરે આચાર્ય આદિ સાથે વિચરતા સાધુએ સાચવાવની ની વિધિ
મૂં	૪૬૩	પ્રતિપથિકના પ્રશ્નો સમયે સાધુ નિરુત્તર રહે તેવા પ્રશ્નો. મનુષ્ય પશુ આદિ સંબંધે, જલજ કંદ આદિ સંબંધે, ધાન્ય ઢેર સંબંધે, લશ્કરી છાવણી સંબંધે, ગામ આદિના અંતર સંબંધે,
મૂં	૪૬૪	ઉન્મત્ત સાંઢ આદિ જે માર્ગમાં હોય તે માર્ગે જવાની વિધિ ચૌરાદિ ઉપદ્રવ વાળા માર્ગ પસાર કરવાની વિધિ
મૂં	૪૬૫	વિહારમાં સાધુના ઉપકરણ ચોર છીનવી લે તો સમાધિભાવ રાખે
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૪) ‘ભાષાજાત’		
વૂં	ભૂં	અધ્યયન ૩+૪ નો સંબંધ, પૂર્વે ગમનવિધિ બતાવી, માર્ગમાં ચાલતા કેમ બોલવું? તેનો વિધિ બતાવવા આ અધ્યયન છે.
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૪) ‘ભાષાજાત’ ઉદ્દેશક ૧ ‘વચનવિભક્તિ’		
નિં	૩૧૬	ભાષા અને જાત શબ્દના નિર્ણેપા. દ્રવ્યજાતના ભેદ-પ્રભેદ ઉત્પત્તિજાત, પર્યવજાત, અંતરજાત, ગ્રહણજાતની વ્યાખ્યા
નિં	૩૧૭	ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર, ઉ-૧. વચનશુદ્ધિકારક, ઉ-૨. ઉત્પત્તિ
મૂં	૪૬૬	ક્રોધાદિયુક્ત કઠોર વચનનો નિષેધ, સોળ પ્રકારના વચનનો વિવેકપૂર્ણ ઉપયોગ સત્ય આદિ ચાર પ્રકારની ભાષા, ભાષાનું પુદ્ગલ સ્વરૂપ
વૂં		ભાષાસમિતિ વડે ભાષા બોલે. અનાચીર્ણ ભાષાનું સ્વરૂપ. સાધુ સાવધ કે નિશ્ચયાત્મક વચન ન બોલે એકવચન આદિ ૧૬ પ્રકારની વચનવિધિનો અર્થ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૪૬૭	ભાષાનું ત્રૈકાલિક સ્વરુપ સાવધ, કર્કશ, કટુ આદિ ભાષાનો નિષેધ નિરવધ યાવત્ અહિંસક સત્યવ્યવહાર ભાષાના પ્રયોગનું વિધાન પૂં
મૂં	૪૬૮	પુરુષાદિને બોલાવવા વપરાતી ભાષાની વિધિ
મૂં	૪૬૯	આકાશ આદિને દેવ કહેવાનો નિષેધ વર્ષા, ધાન્ય આદિ થવા કે ન થવા વિશેની ભાષા પ્રયોગનો નિષેધ રાજાના જય વિજય સંબંધિ કથનનો નિષેધ આકાશ, વર્ષા વગેરે સંબંધિ વિવેકપૂર્ણ ભાષાપ્રયોગ વિધિ

આચાર્યસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૪) ‘ભાષાજાત’ ઉદ્દેશક ૨ ‘કોઘાદિ ઉત્પત્તિવર્જન’

મૂં	૪૭૦	ગંડી કુષ્ટી લંગડો ઇત્યાદિ ભાષા પ્રયોગ નિષેધ કોઘ ઉત્પન્ન ન કરાવે તેવા ભાષા પ્રયોગનું વિધાન કોટ કિલ્લો આદિ જોઈ સાવધભાષા ન બોલે, નિરવધભાષા બોલે
મૂં	૪૭૧	આહાર સંબંધે સાવધભાષા નિષેધ, નિરવધભાષા, પ્રયોગવિધાન
મૂં	૪૭૨	મનુષ્ય, પશુ, પ્રાણી, વૃક્ષ, ફળ, ધાન્યાદિ સંબંધે સાવધભાષા નિષેધ મનુષ્ય, પશુ આદિ સર્વે સંબંધે નિરવધ ભાષા પ્રયોગવિધિ
મૂં	૪૭૩	શબ્દ, રુપ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ સંબંધે સાવધ ભાષા નિષેધ શબ્દાદિ વિષયોમાં નિરવધ ભાષા પ્રયોગ વિધિ
મૂં	૪૭૪	કોઘ આદિનો ત્યાગ કરી નિર્દોષ ભાષા બોલવાનો ઉપદેશ

આચાર્યસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૫) ‘વસ્ત્રૈષણા’

પૂં	ભૂં	અધ્યયન ૪+૫ નો સંબંધ. ભાષાસમિતિ પછી એષણાસમિતિના અધિકારથી અહીં ‘એષણા’ સમિતિનું વિધાન
નિં	૩૧૮	વસ્ત્રૈષણાના નામાદિ ચાર નિક્ષેપા, પાત્રના પાણ ચાર નિક્ષેપા

આચાર્યસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૫) ‘વસ્ત્રૈષણા’ ઉદ્દેશક ૧ ‘વસ્ત્ર ગ્રહણ વિધિ’

મૂં	૪૭૫	જંગિક, ભંગિક આદિ છ પ્રકારના વસ્ત્રગ્રહણનું વિધાન, સાધુ માટે શરીરરક્ષણ માટે એક વસ્ત્રનું વિધાન, સાધ્વી માટે ચાર વસ્ત્રનું વિધાન
-----	-----	--

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૪૭૬	વસ્ત્રાર્થે અર્ધ યોજનથી દૂર જવાનો નિષેધ
મૂં	૪૭૭	વસ્ત્ર ગ્રહણ વિધિ અને નિષેધ (આહારગ્રહણ વિધિ અનુસાર)
મૂં	૪૭૮	સાધુ નિમિત્તે ખરીદેલ, ધોયેલ આદિ વસ્ત્રગ્રહણ નિષેધ + વિધિ
મૂં	૪૭૯	બહુમૂલ્ય કે ચામડા આદિના વસ્ત્ર આદિનો નિષેધ
મૂં	૪૮૦	ચાર પ્રકારે વસ્ત્ર પ્રતિજ્ઞાપૂર્વક વસ્ત્ર યાચના કરે – ગ્રહણ કરે ૧. છ ભેદે વસ્ત્રમાંથી કોઈ એકનો સંકલ્પ, યાચના, સહજપ્રાપ્તિ ૨. દષ્ટ વસ્ત્રનો મનોસંકલ્પ કરી ગ્રહણ કરવું, ૩. પરિભુક્ત વસ્ત્ર ગ્રહણ કરવું ૪. તુચ્છ પ્રાન્ત વસ્ત્ર ગ્રહણ કરવું, વસ્ત્રગ્રહણ વિધિ, ૧. ગૃહસ્થ સમયની અવધિ આપે તો ન કલ્પે ૨. પશ્ચાત્ કર્મયુક્ત, સુગંધિત કરેલ, ધોઈ આપેલ આદિ ન કલ્પે ૩. વસ્ત્ર ગ્રહણ કરતા પહેલા તેનું પ્રતિલેખન કરે
મૂં	૪૮૧	જીવાદિવ્યાપ્ત વસ્ત્ર ગ્રહણ ન કરે, અત્યંત જીર્ણ, અધ્રુવ કે દાતાની રુચિ રહિતનું વસ્ત્ર ન કલ્પે જીવાદિરહિત, પ્રમાણોપેત, ટકાઉ, દાતાની ઈચ્છાનુસારનું નિર્દોષ વસ્ત્ર કલ્પે વસ્ત્ર સુગંધિત ન કરે, ધોઈને નવા દેખાડવા પ્રયત્ન ન કરે.
મૂં	૪૮૨	વસ્ત્ર સુકાવવાની વિધિ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૫) ‘વસ્ત્રૌષણા’ ઉદ્દેશક ૨ ‘વસ્ત્ર ધારણ વિધિ’		
મૂં	૪૮૩	વસ્ત્રજેવું પ્રાપ્ત થાય તેવું જ ધારણ કરવું, ધોવા રંગવાનો નિષેધ ભિક્ષાર્થે, સ્વાધ્યાયાર્થે કે સ્થંડિલભૂમિમાં બધાં વસ્ત્રો સાથે રાખે
મૂં	૪૮૪	પડિહારી વસ્ત્ર પરત કરવાની વિધિ પડિહારી વસ્ત્ર માયાપૂર્વક યાચનાનો નિષેધ
મૂં	૪૮૫	સુંદર વસ્ત્રને ખરાબ અને ખરાબ વસ્ત્રને સુંદર ન કરે અન્ય વસ્ત્ર પ્રલોભનથી સ્વ વસ્ત્રનો વિનિમય ન કરે કે મજબુત વસ્ત્ર ફાડે નહીં. વસ્ત્ર લુંટાવાના ભયથી ઉન્માર્ગ ગમન ન કરે ચોર વગેરેના ઉપદ્રવ સમયે સમભાવ ધારણ કરે

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૬) ‘પાત્રૈષણા’		
વૃં	ભૂં	અધ્યયન ૫+૬ નો સંબંધ. પિંડ(આહાર)વિધિ બતાવી, પણ તે ગ્રહણ કરવા પાત્ર જોઈએ, તે અનુસંધાને ‘પાત્રવિધિ’ કહે છે
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૬) ‘પાત્રૈષણા’ ઉદ્દેશક ૧		
મૂં	૪૮૬	પાત્ર ગ્રહણ અને ધારણ વિધિ ત્રણ પ્રકારના પાત્ર સાધુ એક જ પાત્ર રાખે, કેવા પ્રકારના પાત્ર ન લે તે નિષેધવિધાન પાત્ર પ્રતિજ્ઞા ચાર ભેદે -એકપાત્ર, દષ્ટ, તુચ્છ કે પરિભુક્ત પાત્ર પાત્ર યાચના વિધિ (વસ્ત્ર એષણા) મુજબ જાણવી પાત્ર પ્રતિલેખના અને પ્રમાર્જના કરીને લે
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૬) ‘પાત્રૈષણા’ ઉદ્દેશક ૨		
મૂં	૪૮૭	પાત્ર પડિલેહણ - પ્રમાર્જન બાદ ભિક્ષાર્થે જવું
મૂં	૪૮૮	પાણી ગ્રહણ વિધિ, અપ્રાસુક પાણી આવે તો પરઠવવાની વિધિ ભિક્ષા, સ્વાધ્યાય, સ્થંડીલ આદિ સ્થાને જતા પાત્ર સાથે રાખે વરસાદ, ધુમ્મસ, આદિમાં બધા પાત્ર સાથે રાખવાનો નિષેધ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૭) ‘અવગ્રહ પ્રતિમા’		
વૃં	ભૂં	અધ્યયન ૬+૭ નો સંબંધ- પિંડ, શય્યા આદિ અવગ્રહ આશ્રીને થાય, તે સંબંધથી ‘અવગ્રહ’ અધ્યયન. અવગ્રહના ચાર નિષેષા
નિં	૩૧૯	અવગ્રહ દ્રવ્યાદિ ચાર ભેદે અથવા દેવેન્દ્ર આદિ પાંચ ભેદે
નિં	૩૨૦	દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર અને કાલ અવગ્રહના ભેદોનું કથન
નિં	૩૨૧	મતિ ભાવ અવગ્રહના દશ ભેદોનું કથન
નિં	૩૨૨	ગ્રહણ ભાવ અવગ્રહનું કથન
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૭) ‘અવગ્રહ પ્રતિમા’ ઉદ્દેશક ૧		
મૂં	૪૮૯	અદત્તાદાનનો સર્વથા નિષેધ સહવર્તી સાધુના દંડ વગેરે પણ આજ્ઞાપૂર્વક જ લે
વૃં		શ્રમણ, અનગાર, અકિંચન, અપુત્ર, અપશુ, છત્ર શબ્દોના અર્થ
મૂં	૪૯૦	અવગ્રહ યાચના વિધિ, આગંતુક સ્વ સમાચારી વાળા સાધુ પરત્વેની વિધિ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૪૯૧	પોતે લાવેલા પાટપાટીયાના ઉપભોગ માટે આગંતુકને નિમંત્રણ સોચ, કાતર આદિને પરત કરવાની વિધિ
મૂં	૪૯૨	સજીવ ભૂમિ, સ્તુપાદિ, કાચા મકાન, ઊંચે સ્થાને બાંધેલ મકાન, ગૃહસ્થાદિ રહેતા હોય તે સ્થાન, ગૃહમધ્યેથી માર્ગવાળા સ્થાન, સાધુ ઉક્ત સ્થાનની આજ્ઞા ન લે, ત્યાં રહેવાથી થતી હાનિ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૧ (અધ્યયન ૭) ‘અવગ્રહ પ્રતિમા’ ઉદ્દેશક ૨		
મૂં	૪૯૩	સ્થાન અધિષ્ઠાતા કે સ્વામીની આજ્ઞાપૂર્વક સ્થાન ગ્રહણ કરે પૂર્વેથી રહેલા શ્રમણાદિની વસ્તુ ન ખસેડે, અપ્રિયવ્યવહાર ન કરે
મૂં	૪૯૪	આમ્ર, શેરડી, લસણવનમાં સ્થાન યાચના પછી રહેવાની વિધિ અપ્રાસુક (જીવાકુલ) કેરી, શેરડી, લસણ લેવાનો નિષેધ પ્રાસુક (અચિત્ત) કેરી, શેરડી, લસણ લેવાની વિધિ
મૂં વૂં	૪૯૫	અવગ્રહ પ્રતિજ્ઞાના સાત ભેદ (પિંડેષણા અધ્યયન મુજબ) અવગ્રહ પ્રતિમામાં ૧. પ્રતિજ્ઞા સામાન્ય, ૨. ગચ્છવાસી ઉદ્યુક્ત વિહારીને, ૩. અહાલંદિક સાધુને, ૪. ગચ્છવાસી અભ્યુદયત વિહારી જિનકલ્પીને, ૫. જિનકલ્પીની, ૬+૭ જિનકલ્પી આદિની પ્રતિજ્ઞા
મૂં	૪૯૬	પાંચ પ્રકારના અવગ્રહ – દેવેન્દ્ર, રાજ, ગૃહ, સાગારિક, સાધર્મિક
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, ચૂલા-૨ ‘સમસસિકા’		
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૨, સસિકા ૧(અધ્યયન ૮) ‘સ્થાન’		
વૂં	ભૂં	ચૂલા ૧+૨ નો સંબંધ, વસતિ અવગ્રહ જોયો, હવે ત્યાં કાયોત્સર્ગ, સ્વાધ્યાય આદિ કેવા સ્થાને કરાય, તે જણાવવા સ્થાનનું કથન
નિં	૩૨૩	સ્થાનનો અર્થાધિકાર-કેવા સ્થાને આશ્રય લેવો ? સ્થાનના નામ આદિ ચાર નિર્દેશ. નિશીથિકાના છ ભેદે નિર્દેશ
મૂં	૪૯૭	જીવજંતુવાળા સ્થાને રહેવાનો નિષેધ શેષ વર્ણન શર્યા અધ્યયન (મૂલ ૩૯૮, ૩૯૯) મુજબ સ્થાન પ્રતિજ્ઞા ચાર પ્રકારે. (પૂર્વવત્) કાયોત્સર્ગ દ્વારા શરીરનિરોધ, મમત્વત્યાગ આદિ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૨, સમિકા ૨ (અધ્યયન ૯) ‘નિષિધિકા’		
વૃં	ભૂં	સમિકા ૧+૨ નો સંબંધ- પૂર્વે સ્થાન કહ્યું, કેવું સ્થાન સ્વાધ્યાય યોગ્ય થાય? ઇત્યાદિ કથન
મૂં	૪૯૮	જીવજંતુવાળાસ્થાને સ્વાધ્યાય નિષેધ શેષ વર્ણન શર્યા અધ્યયન (મૂલ ૩૯૮, ૩૯૯) મુજબ બે કે વધુ સાધુ સ્વાધ્યાયભૂમિમાં જાય તો આલિંગનાદિ ન કરે.
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૨, સમિકા ૩(અધ્યયન ૧૦) ‘ઉચ્ચારપ્રશ્નવણ’		
નિં	૩૨૪	ઉચ્ચાર અને પ્રસવણ શબ્દનો અર્થ
નિં	૩૨૫	ઉચ્ચાર અને પ્રસવણ કઈ રીતે કરતા સ્થંડીલ શુદ્ધિ થાય ?
મૂં	૪૯૯	મળમૂત્ર બાધા નિવારણ વિધિ. મળમૂત્રત્યાગ કેવી ભૂમિમાં ન કરે ? કેવી ભૂમિમાં કરવો કલ્પે ?
મૂં	૫૦૦	મળમૂત્ર ત્યાગ કરવો ક્યાં ક્યાં ન કલ્પે – જ્યાં કંદાદિ ફેંકતા હોય, ધાન્ય વિખરાયેલું હોય, કચરાના ઢગ હોય, રાંધણસ્થાન, મૃત્યુસ્થાન, બગીચા, અટારી, ત્રણ કે ચાર રસ્તા, કોલસાની ભઠ્ઠી, જળાશય, ખાણ, ખેતર વગેરે સ્થાનોમાં ન કલ્પે
મૂં	૫૦૧	મળમૂત્ર ત્યાગવાની વિધિ- એકાંત સ્થાન, આવાગમન ન હોય, કોઈ જોતું ન હોય, તેવા સ્થાને અચિત્ત ભૂમિમાં મળમૂત્ર ત્યાગે.
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૨, સમિકા ૪(અધ્યયન ૧૧) ‘શબ્દ’		
વૃં	ભૂં	સમિકા ૩+૪નો સંબંધ- પૂર્વે સ્થાન, સ્વાધ્યાયભૂમિ, ઉચ્ચારભૂમિ કહ્યા તે ત્રણેમાં અનુકુળ-પ્રતિકુળ શબ્દો સાંભળે તેથી શબ્દ
નિં	૩૨૬	‘શબ્દ’ના દ્રવ્ય અને ભાવ નિર્ણયનું કથન
મૂં	૫૦૨	સાધુને વીણાતાલ આદિ શબ્દ સાંભળવા જવાનો નિષેધ
મૂં	૫૦૩	કિંદો, કચ્છ, ગામ આદિમાં વાગતા શબ્દ સાંભળવા જવા નિષેધ
મૂં	૫૦૪	કથા, કલહ આદિમાં થતા શબ્દો સાંભળવા જવાનો નિષેધ તમામ પ્રકારના શબ્દોમાં આસક્તિ રાખવાનો નિષેધ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૨, સપ્તિકા ૫(અધ્યયન ૧૨) ‘૩૫’		
વૃં	ભૂં	સપ્તિકા ૪+૫ નો સંબંધ-પૂર્વે શ્રવણ ઇન્દ્રિયને આશ્રીને રાગ ક્ષેષ નિષેધ કર્યો અહીં ચક્ષુ ઇન્દ્રિયને આશ્રીને કરે છે.
નિં	૩૨૭	દ્રવ્ય અને ભાવથી રૂપનું કથન ... ભાવરૂપ બે ભેદે-વર્ણથી અને સ્વભાવથી- બંનેનું સ્વરૂપ.
મૂં	૫૦૫	ત્રિધિમ, વેષ્ટિમ, પૂરિમ આદિ સર્વે રૂપ જોવા જવાનો નિષેધ બાકી સર્વે “શબ્દ અધ્યયન” (મૂલપ૦૩, ૫૦૪)મુજબ જાણવું
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૨, સપ્તિકા ૬(અધ્યયન ૧૩) ‘પરક્રિયા’		
વૃં	ભૂં	સપ્તિકા ૫+૬નો સંબંધ- પૂર્વે રાગ ક્ષેષની ઉત્પત્તિના નિમિત્તનો પ્રતિષેધ કર્યો, તે જ અહીં બીજા પ્રકારે કહે છે.
નિં	૩૨૮	‘પર’ શબ્દના નિર્લેપ છ પ્રકારે ‘દ્રવ્યપર’ના છ ભેદ
મૂં	૫૦૬	બીજા દ્વારા પોતા માટે કરાતી કર્મજનક ક્રિયાનો ત્રિવિધે નિષેધ. આવી ક્રિયા ગૃહસ્થ કરે તો તેનો ત્રિવિધે નિષેધ. આવી ક્રિયા સાધુ ૧. કાયા માટે કરે, ૨. કાયાના ઘાવ માટે કરે. આવી ક્રિયા કોઈ ગૃહસ્થ કરે તો તેનો ત્રિવિધે નિષેધ. આવી ક્રિયા સાધુ અન્યોન્ય કરે તો તેનો ત્રિવિધે નિષેધ.
મૂં	૫૦૭	ગૃહસ્થ પાસે મંત્ર દ્વારા કે સચિત કંદ, છાલ આદિ દ્વારા ચિકિત્સા ત્રિવિધે ન કરે, ન કરાવે. આવેલ વેદના પૂર્વકૃત હિંસાનું જ ફળ
આચારસૂત્ર, (૨) ચૂલા-૨, સપ્તિકા ૭ (અધ્યયન ૧૪) ‘અન્યોન્યક્રિયા’		
વૃં	ભૂં	સપ્તિકા ૬+૭ નો સંબંધ- પૂર્વે સામાન્યથી પરક્રિયા નિષેધ કર્યો, અહીં અન્યોન્યક્રિયા નિષેધ બતાવે છે
નિં	૩૨૮	‘અન્ય’ શબ્દના નામ આદિ છ નિર્લેપા, દ્રવ્યનિર્લેપના ભેદ
નિં	૩૨૮	ગરબથી નીકળેલ માટે અન્ય ક્રિયાનું પ્રયોજન નથી
મૂં	૫૦૮	સાધુસાધ્વી પરસ્પર પોતા માટે ઉક્ત (મૂલ ૫૦૬, ૫૦૭ માંની) ક્રિયા ત્રિવિધે કરે નહીં, કરાવે નહીં પણ સંયમમાં અનુરક્ત રહે.

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, ચૂલા-૩ ‘ભાવના’		
વૃં	ભૂં	ચૂલા ૨+૩ નો સંબંધ- અર્થથી આચારસૂત્ર શ્રી વર્ધમાનસ્વામીનું કહેલ હોવાથી તેમનો અધિકાર અત્રે વર્તે છે.
નિં	૩૩૦	દ્રવ્ય અને ભાવથી ‘ભાવના’નો નિક્ષેપ
નિં	૩૩૧	અપ્રશસ્ત ભાવ ભાવનાનું કથન, પાપ અભ્યાસથી પાપ રમણતા
નિં	૩૩૨	પ્રશસ્ત ભાવ ભાવનાનું કથન ...
નિં	૩૩૩	દર્શન ભાવનાનું કથન, તીર્થંકર પ્રવચન આદિના દર્શન બહુમાન
નિં	૩૩૪	તીર્થંકર કલ્યાણક ભૂમિગત જિન ચૈત્યોની વંદના આદિથી
નિં	૩૩૫	અષ્ટાપદ આદિ તીર્થભૂમિની વંદના આદિથી
નિં	૩૩૬	આચાર્ય આદિ વિશિષ્ટ વ્યક્તિની ગુણપ્રશંસાથી
નિં	૩૩૭	પૂર્વ ઋષિ ગુણ માહાત્મ્ય, નામોત્કર્ષના આદિથી વાસિત થવાથી
નિં	૩૩૮	જ્ઞાન ભાવના જ્ઞાનને વિશિષ્ટ રીતે ભાવવાથી
નિં	૩૩૯	જિન પ્રવચન વર્ણિત કર્મ સ્વરૂપ અને સંસાર સ્વરૂપ ભાવવાથી
નિં	૩૪૦	જ્ઞાનનો અભ્યાસ, જ્ઞાની શીઘ્ર કર્મ ખપાવે આદિ ભાવવાથી
નિં	૩૪૧	ચારિત્ર ભાવના-પાંચે મહાવ્રતની એક એક ભાવના
નિં	૩૪૨	વૈરાગ્ય ભાવના, એકાગ્ર ભાવના આદિથી ચારિત્રની પુષ્ટિ
નિં	૩૪૩	તપોભાવના- તપની શક્તિ, તપ નિર્વાહ આદિનું ચિંતવન
નિં	૩૪૪	તપોત્સાહ, તપપાલન, તીર્થંકર પણ તપોધમ કરે આદિ ભાવના વૈરાગ્ય ભાવના- અનિત્ય, અશરણ, સંસાર આદિ ભાવના ભાવે
મૂં	૫૦૯	ભગવાન મહાવીરના કલ્યાણક (નક્ષત્ર)
મૂં	૫૧૦	ભગવાન મહાવીરનું ચ્યવનથી ચૌવન સુધીનું સંક્ષિપ્ત વર્ણન.
મૂં	૫૧૧	ભગવાન મહાવીરનો પરિવાર અને તેના નામો- પિતા, માતા, કાકા, ભાઈ, બહેન, પત્ની, પુત્રી, દોહિત્રી
મૂં	૫૧૨	ભગવાન મહાવીરના માતાપિતાનું જીવન, અંતિમ આરાધના ભં મહાવીરના માતાપિતાની ગતિ અને તત્પશ્ચાત્ મોક્ષગમન
મૂં	૫૧૩	ભં મહાવીરની દીક્ષાઉત્તર, ભાવ, વર્ષિદાન, દીક્ષા સમય

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂં	૫૧૪	ભ૦ મહાવીરના વર્ષિદાનનું વર્ણન – સમય
મૂં	૫૧૫	ભ૦ મહાવીરનું વર્ષિદાન, સુવર્ણ પ્રમાણ, કાળ
મૂં	૫૧૬	ભ૦ મહાવીરનું વર્ષિદાન, સુવર્ણ પ્રમાણ
મૂં	૫૧૭	તીર્થંકરોને વૈશ્રમણ દેવ તથા લોકાંતિક દેવ દ્વારા પ્રતિબોધ
મૂં	૫૧૮	લોકાંતિક દેવોનો નિવાસ
મૂં	૫૧૯	ભ૦ મહાવીરને લોકાંતિક દેવ દ્વારા પ્રતિબોધ
મૂં	૫૨૦	ભ૦ મહાવીરની દીક્ષાનો અવસર દેવોનું આગમન, દેવચંદકની રચના, સિંહાસનસ્થાપન ભ૦ને મર્દન, સ્નાન, વિલેપન, આભરણાદિ પહેરાવવા ચન્દ્રપ્રભા શિબિકાની રચના
મૂં	૫૨૧	શણગારેલી શિબિકા મધ્યે ઉત્તમ સિંહાસન- ૧
મૂં	૫૨૨	શણગારેલી શિબિકા મધ્યે ઉત્તમ સિંહાસન- ૨
મૂં	૫૨૩	ઉત્તમ વસ્ત્ર+આભરણ યુક્ત- ૧
મૂં	૫૨૪	છઠ્ઠ તપ, સુંદર અધ્યવસાય, વિશુદ્ધ લેશ્યા યુક્ત
મૂં	૫૨૫	સિંહાસને બિરાજીત પ્રભુને શક્ત+ઈશાન ઈન્દ્ર વડે ચામર વિંઝવું
મૂં	૫૨૬	શિબિકાના વહનનું વર્ણન- ૧
મૂં	૫૨૭	શિબિકાના વહનનું વર્ણન- ૨
મૂં	૫૨૮	શિબિકાના વહનનું વર્ણન- ૩
મૂં	૫૨૯	આકાશનું દેવગણથી શોભવું
મૂં	૫૩૦	હોલ. ભેરી, ઝલ્હરી આદિ વાદ્યોનો અતિ રમણીય ધ્વની
મૂં	૫૩૧	દેવો દ્વારા વાજિંત્ર વાદન અને નૃત્યો
મૂં	૫૩૨	દીક્ષાનો કાળ, સમય, તપ, સ્થળ આદિ વર્ણન, વૈશ્રમણ દેવ દ્વારા વસ્ત્ર+આભરણનું ગ્રહણ, ભ૦ દ્વારા પંચમુષ્ટિક લોચ, ઈન્દ્ર દ્વારા કેશનુંગ્રહણ, ભગવંતની દીક્ષા
મૂં	૫૩૩	દીક્ષા સમયે શક્તના આદેશથી બધા વાજિંત્રો બંધ થવા,
મૂં	૫૩૪	ભગવંતનું સર્વ પ્રાણીના હિતોમાં સંતત્ર થવું

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦	૫૩૫	બાર વર્ષ સુધી કાયમમત્વ ત્યાગ ... ઉપસર્ગ સહેવાની પ્રતિજ્ઞા. કેવળ જ્ઞાન પ્રાપ્તિકાળ, સમય, સ્થળ, સ્થિતિ, તપ આદિ નિર્દેશ. કેવલી થયેલ ભગવંતનું સ્વરૂપ, પાંચ મહાવ્રત આદિ ધર્મનું કથન
મૂ૦	૫૩૬	પહેલા મહાવ્રતની પ્રરુપણા અને તેની પાંચ ભાવનાનું કથન
મૂ૦	૫૩૭	બીજા મહાવ્રતની પ્રરુપણા અને તેની પાંચ ભાવનાનું કથન
મૂ૦	૫૩૮	ત્રીજા મહાવ્રતની પ્રરુપણા અને તેની પાંચ ભાવનાનું કથન
મૂ૦	૫૩૯	ચોથા મહાવ્રતની પ્રરુપણા અને તેની પાંચ ભાવનાનું કથન
મૂ૦	૫૪૦	પાંચમાં મહાવ્રતની પ્રરુપણા અને તેની પાંચ ભાવનાનું કથન
આચારસૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, ચૂલા-૪ ‘વિમુક્તિ’		
વૃ૦	ભૂ૦	ચૂલા ૩+૪નો સંબંધ- પૂર્વે પાંચ મહાવ્રતની ભાવનાઓ કહી, ભાવના સંબંધે અહીં અનિત્યભાવનાનો અધિકાર કહે છે.
નિ૦	૩૪૫	અનિત્યત્વ, પર્વત, રુપ્ય, ભુજગત્વ, સમુદ્રનો અધિકાર
નિ૦	૩૪૬	મોક્ષ એ જ વિમુક્તિ, ભાવ વિમુક્તિનો અધિકાર
મૂ૦	૫૪૧	અનિત્ય ભાવના, ગૃહ બંધન અને આરંભ ત્યાગ ઉપદેશ
મૂ૦	૫૪૨	મુનિને હાથીની ઉપમા અને ઉપદેશ
મૂ૦	૫૪૩	મુનિને પર્વતની ઉપમા અને ઉપદેશ
મૂ૦	૫૪૪	સુશ્રમણ મુનિનું સ્વરૂપ
મૂ૦	૫૪૫	અવસરજ્ઞ, ધર્મપાલક, તપસ્વી મુનિના બુદ્ધિ અને યશની વૃદ્ધિ
મૂ૦	૫૪૬	મહાવ્રતથી કર્મનાશનો ઉપદેશ
મૂ૦	૫૪૭	રાગીજનનો સંપર્ક, સ્ત્રી આસક્તિ, પ્રતિષ્ઠા કામના નિષેધ
મૂ૦	૫૪૮	ચાંદીના મેલની શુદ્ધિના દૃષ્ટાંતથી કર્મભળ શુદ્ધિનું કથન
મૂ૦	૫૪૯	સર્પના દૃષ્ટાંતથી મુનિનું દુઃખશર્યાથી મુક્તિનું કથન
મૂ૦	૫૫૦	સંસાર સમુદ્રને જ્ઞાની પાર કરે, કર્મોનો અંત કરે
મૂ૦	૫૫૧	બંધ+મોક્ષના જ્ઞાતા મુનિ જ કર્મના અંતકર્તા
મૂ૦	૫૫૨	બંધનરહિત અને અપ્રતિબદ્ધ મુનિ સંસારથી મુક્ત થાય
નિ૦	૩૪૭	ચોથી ચૂલાનો ઉપસંહાર, પાંચમી ચૂલાની પ્રતિજ્ઞા
નિ૦	૩૪૮	શ્રુતસ્કંધ-૧ ના નવ અધ્યયનોની ઉદ્દેશક સંખ્યાનો નિર્દેશ
નિ૦	૩૪૯	શ્રુતસ્કંધ-૨ ના અધ્યયનોની ઉદ્દેશક સંખ્યાનો નિર્દેશ

૧. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૩૫૦	‘મહત્’ શબ્દના નિર્દેશા- ૧
નિ૦	૩૫૧	‘મહત્’ શબ્દના નિર્દેશા- ૨
નિ૦	૩૫૨	‘મહત્’ શબ્દના નિર્દેશા- ૩
નિ૦	૩૫૩	‘પરિજ્ઞાન’ શબ્દના નિર્દેશા- ૧
નિ૦	૩૫૪	‘પરિજ્ઞાન’ શબ્દના નિર્દેશા- ૨
નિ૦	૩૫૫	‘પરિજ્ઞાન’ શબ્દના નિર્દેશા- ૩
નિ૦	૩૫૬	‘પરિજ્ઞાન’ શબ્દના નિર્દેશા- ૪
આગમ ૧ ‘આચાર’ અંગસૂત્ર ૧ નો મુનિ દીપરત્નસાગર રચિત સટીક વિષયાનુક્રમ પૂર્ણ		

નમો નમો ગિમ્મલદંસણસ

૧.આચાર
સટીક વિષયાનુક્રમ

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

આગમ દીવાકર ડો.મુનિ દીપરત્નસાગરજી

[M.Com. M.Ed. Ph.D. શ્રુતમહર્ષિ]

આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ શ્રેણી-૧